

**ADRIATIC METALS PLC**  
**PROJEKAT VAREŠ**  
**PLAN ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA**  
**MAJ 2023**

**DATE ISSUED:** Maj 2023

**JOB NUMBER:**

**VERSION:** 8.0

**REPORT NUMBER:**

**STATUS:** Radni dokument

Adriatic Metals BH d.o.o.

Tisovci bb 71 330

Bosna i Hercegovina

Maj 2023

**Prepared by:**

Odjel za društveno odgovorno upravljanje

**Approved Adriatic Metals:**

Dominic Roberts - Voditelj Odjela korporativnih odnosa

**NAPOMENA: OVO JE RADNI DOKUMENT KOJI ĆE SE REDOVNO PRATITI, PREGLEDATI I AŽURIRATI**

**TOKOM SVIH FAZA PROVEDBE PROJEKTA**

<b>Broj izdanja</b>	<b>Datum</b>	<b>Autori</b>	<b>Pregledali</b>	<b>Odobrio</b>
Izdanje 1.0	Decembar 2019	Allie Mitchell, WAI	Graham Hill, Adnan Teletović, Kate Harcourt	Alison Allen, WAI
Izdanje 2.0	Maj 2020	Allie Mitchell, WAI	Vildana Mahmutović, Aida Ahmedović, Miloš Bošnjaković, Kate Harcourt	Graham Hill, AM
Izdanje 3.0	Juli 2020	Allie Mitchell, WAI	Vildana Mahmutović, Aida Ahmedović, Kate Harcourt	Dominic Roberts,
Izdanje 4.0	April 2021	Vildana Mahmutović Aida Ahmedović	Kate Harcourt, Allie Mitchell	Dominic Roberts,
Izdanje 5.0	Septembar 2021	Aida Ahmedović Almedina Likić	Vildana Mahmutović	Dominic Roberts,
Izdanje 6.0	Septembar 2021	Aida Ahmedović	Vildana Mahmutović	Dominic Roberts,
Izdanje 7.0	Februar 2022	Almedina Likić, Aida Ahmedović	Vildana Mahmutović	Dominic Roberts,
Izdanje 8.0	Maj 2023	Almedina Likić, Damira Pašalić Omeragić	Aida Ahmedović	Dominic Roberts

## SADRŽAJ:

<b>1. UVOD</b> .....	<b>6</b>
1.1. Pregled izvještaja .....	6
1.2. Opis projekta.....	7
1.3. Faza izgradnje.....	8
<b>2. VAŽEĆI ZAKONI, POLITIKA I SMJERNICE</b> .....	<b>9</b>
2.1. Zakoni Bosne i Hercegovine .....	9
2.2. Međunarodni standardi .....	10
2.2.1. EBRD Izvedbeni zahtjevi .....	10
2.2.2. IFC Izvedbeni standardi .....	11
<b>3. ZAINTERESOVANE STRANE U PROJEKTU</b> .....	<b>13</b>
3.1. Identifikacija zainteresovanih strana .....	13
3.2. Nadležna tijela vlasti .....	14
3.2.1. Državna – Federacija Bosne i Hercegovine .....	14
3.2.2. Regionalna - Zeničko-dobojski kanton .....	15
3.2.3. Lokalne - Općina Vareš.....	16
3.2.4. Lokalne – Općina Kakanj .....	16
3.2.5. Lokalne - Općina Breza.....	17
3.3. Zajednice na koje Projekat ima uticaja .....	17
3.3.1. Ranjive osobe .....	17
3.3.2. Komunikacija GBVH pitanja interno i kroz proces nabave.....	17
3.3.3. Nevladine i javne ili organizacije sa sjedištem u zajednici .....	18
3.3.4. Trgovina i industrija.....	18
3.3.5. Uposlenici na Projektu .....	18
3.3.6. Mediji .....	19
3.3.7. Multinacionalne i međunarodne organizacije .....	19
<b>4. AKTIVNOSTI ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA</b> .....	<b>20</b>
4.1. Proširenje mogućnosti .....	20
4.1.1. Akcioni plan komunikacije sa zainteresovanim stranama za period januar – decembar 2023.godine.....	21
4.1.2. Prikazivanje informacija u javnosti .....	25
4.2. Otkrivanje ESIA procesa .....	26
4.2.1. Otkrivanje informacija o Projektu.....	26
4.2.2. Vođenje evidencije i praćenje.....	27

4.3.	Informativni centar Vareš .....	28
4.4.	Inicijative ulaganja u zajednicu .....	29
4.5.	Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom .....	31
4.6.	Upravljanje dokumentacijom i pitanjima.....	31
4.7.	Trenutni i budući angažman zainteresovanih strana .....	32
4.8.	Ključne teme zainteresovanih strana.....	32
<b>5.</b>	<b>ŽALBENI MEHANIZAM.....</b>	<b>35</b>
5.1.	Definicija .....	35
<b>6.</b>	<b>PRAĆENJE I VREDNOVANJE .....</b>	<b>39</b>
<b>7.</b>	<b>IZVJEŠTAVANJE.....</b>	<b>39</b>
<b>8.</b>	<b>OSOBLJE.....</b>	<b>40</b>
	Prilog 1 – Mapiranje zainteresovanih strana za Projekat Vareš .....	42
	Prilog 2 - Spisak nevladinih organizacija i udruženja građana u Varešu .....	52
	Prilog 2 - Spisak nevladinih organizacija i udruženja građana u Kaknju .....	67
	Prilog 3. Zajednice na koje Projekat ima uticaj .....	87
	Prilog 3 – Zajednice na koje Projekat ima uticaj – Kakanj.....	90
	Prilog 4 - Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom – prvi i drugi saziv .....	93
	Prilog 5. Konsultacije prije i za vrijeme procesa procjene okolišnog i društvenog uticaja (ESIA).....	96
	Prilog 6 - Registrovani ugostiteljski objekti i smještajni objekti.....	102

## 1. UVOD

Adriatic Metals je ovlastio Wardell Armstrong International (“WAI”) da izradi Okvirni Plan angažovanja zainteresovanih strana (“SEP”) za rudnike Veovača i Rupice, odnosno Projekat Vareš, koji se nalazi u sjevernom centralnom dijelu Federacije Bosne i Hercegovine (“BiH”). SEP je prvobitno izdat uporedo sa WAI Studijom zaštite okoliša i obuhvaćenosti iz januara 2020, i trebalo bi ih čitati povezano, zajedno sa CSA Izvještajem o obuhvaćenosti iz novembra 2019. Studija izvodljivosti naknadno je ažurirana kako bi uključila komentare Europske banke za obnovu i razvoj („EBRD“) i unaprijedila ih iz okvirnih u operativne.

SEP Izdanje 8.0 (ovo izdanje) će biti vlasništvo Adriatic Metals BH d.o.o. („Adriatic Metals“) i dalja ažuriranja će napraviti oni i odobriti će ih Dominic Roberts, Voditelj korporativnih odnosa.

### 1.1. Pregled izvještaja

Ovaj dokument razmatra najnoviji dizajn projekta (Studija izvodljivosti iz septembra 2021.) i razvijen je s ciljem usmjeravanja konsultacija i komunikacija zainteresovanih strana tokom trajanja projekta, uključujući zatvaranje. SEP će pratiti, pregledavati i redovno ažurirati Adriatic Metals pružajući mapu puta za angažman i praćenje efikasnosti mjera za ublažavanje uticaja.

Ovaj plan je izrađen tako da zadovoljava najbolje prakse što je dokazano standardima Ekvatorskih Principa finansijskih institucija, uključujući okvire održivosti Međunarodne Finansijske Korporacije (“IFC“) i EBRD.

Za vrijeme građevinskih i operativnih faza, angažman zainteresovanih strana je fokusiran na informisanost zainteresovanih strana o projektnim aktivnostima i njihovom angažmanu u smislu upravljanja i praćenja uticaja.

Zainteresovane strane su pozvane da pregledaju i dostave povratne informacije o ovom Planu angažovanja zainteresovanih strana. Adriatic Metals će omogućiti da ovaj dokument bude dostupan na bosanskom, hrvatskom, srpskom i engleskom jeziku, kako se procjeni da je neophodno. Svi komentari i pitanja su dobrodošli i trebaju biti dostavljeni timu višeg rukovodećeg osoblja, koji sačinjavaju:

- Paul Cronin, Generalni direktor;
- Graham Hill, Zamjenik direktora - tehnički direktor;
- Alem Logo, Izvršni direktor;
- Dominic Roberts, Voditelj korporativnih poslova;
- Vildana Mahmutović, Voditelj Odjela za održivost;
- Aida Ahmedović, Menadžer za društveno odgovorno upravljanje.

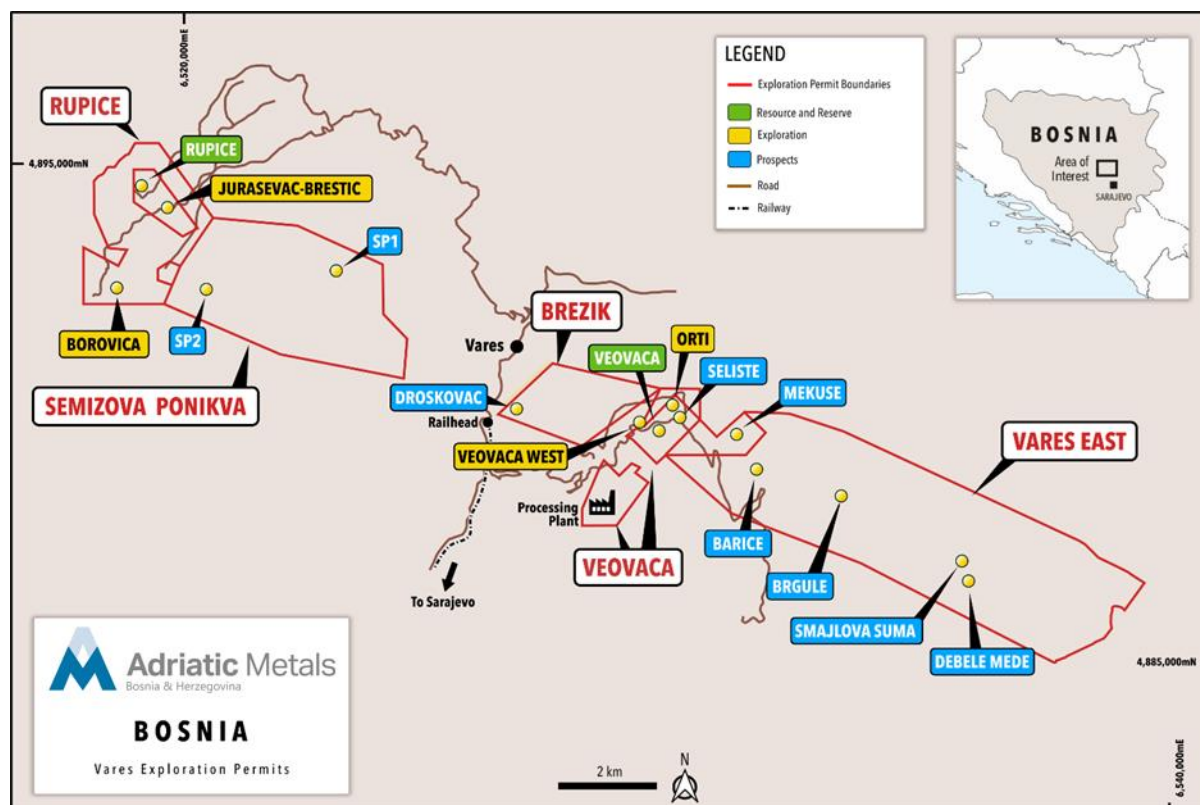
Voditelj Odjela za održivost, Vildana Mahmutović, angažovana je u februaru 2020. i sada vodi aktivnosti angažmana zainteresovanih strana zajedno sa Odjelom za društveno odgovorno upravljanje, Aidom Ahmedović, Menadžerom za društveno odgovorno upravljanje i Almedinom Likić, Koordinatorom za društveno odgovorno upravljanje.

Informativni centar Vareš nalazi su u glavnoj ulici u Varešu, a otvoren je u septembru 2019. godine. Radno vrijeme Centra je od 08:00 do 16:30 od ponedjeljka do petka. Centar je zatvoren vikendom i državnim praznicima. U Centru je zaposlen jedan uposlenik koji je dostupan za interakcije sa pripadnicima lokalne zajednice tokom radnog vremena. Vodi se evidencija zainteresovanih strana koje posjećuju Informativni Centar. Svrha ovog ureda je da stvori prisustvo Adriatic Metals u Varešu, pružajući usluge pripadnicima lokalne zajednice, a omogućavajući Adriatic Metals-u da lakše komuniciraju sa lokalnim sudionicima. Trenutno, ured je fokusiran na informisanje lokalnih zajednica o projektnim aktivnostima, budućem angažmanu te velikoj kampanji zapošljavanja koju sprovodi Odjel za ljudske resurse. Informacije se stalno dijele lokalno i na društvenim mrežama, tako da se pristup informacijama održava što je više moguće.

## **1.2. Opis projekta**

Rude metala se već dugo iskopavaju u općini Vareš u Zeničko–dobojskom kantonu, Bosna i Hercegovina. Kako god, nedavno je došlo do otkrića novog ležišta na zapadu općine koje sadrži visok stepen cinka, olova, barita i drugih metala. Adriatic Metals planira iskopavanjem tih metala doprinosti globalnom snabdijevanju ovim prijeko potrebnim metalima. Planirana je izgradnja podzemnog rudnika na Rupicama. Lokacije Rupice i Veovača se nalaze otprilike 8.7 km zapadno- sjeverozapadno (Rupice) i 3.5 km istočno (Veovača) od Vareša (Prikaz 1.1.). Jedno od najkvalitetnijih polimetalnih nalazišta koje se nalazi bilo gdje u svijetu, kvalitet rudnog tijela Rupice je takav da će kompanija započeti komercijalnu proizvodnju u oktobru 2023. godine, a biti u punoj proizvodnji do proljeća 2024. godine. Veličina i obim projekta je takav da čini očiglednu razliku u bruto domaćem proizvodu cijele zemlje (procijenjen na povećanje od skoro 2% od strane EBRD-a) i ogroman uticaj na ekonomiju Vareša i šireg područja kantona.

Projekat prolazi kroz nekoliko faza pribavljanja dozvola. To uključuje okolišne dozvole u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine. Uz to, Adriatic Metals se obavezao da će voditi Projekat u skladu sa međunarodno priznatim industrijskim okolišnim standardima, poput onih koje je razvila Svjetska banka i EBRD. Nakon finaliziranja zvanične Procjene uticaja na okoliš i društvo 2019. godine, kompanija je završila prvu međunarodno usklađenu (prema standardima EBRD) Procjenu uticaja na okoliš i društvo i zasebnu Procjenu uticaja na zdravlje. Određivanjem osnovnih ekoloških, društvenih i zdravstvenih uslova, Kompanija može, i hoće, osigurati da njeni poslovi u najmanju ruku ne štete, ali u najboljem slučaju poboljšaju kvalitet vazduha, vode, tla i zdravlje Vareša. Tokom poslovanja, a i nakon njih, kompanija kontinuirano prati sve aspekte svog potencijalnog uticaja na zajednicu domaćina i okolinu.



Prikaz 1. Karta koja prikazuje lokaciju Projekta Vareš

### 1.3. Faza izgradnje

Adriatic Metals je ušao u fazu izgradnje sa Projektom Vareš, koji se trenutno sastoji od tri dijela: podzemnog rudnika Rupice, pogona za preradu i transportnog puta koji povezuje dvije lokacije.

#### ***Podzemni rudnik Rupice***

U novembru 2021. godine izvođači su započeli radove na pripremi izgradnje infrastrukture na lokalitetu Rupice.

#### ***Fabrika za preradu Veovača (VPP)***

Trenutno se izvode radovi na završetku pet zgrada potrebnih za smještaj pogona za preradu. Planirano je da ovi radovi budu gotovi do kraja aprila 2023. godine. Nakon toga se vrši montaža i montaža procesne opreme (mlinovi, flotacijske ćelije, pumpe, cikloni, sistemi reagensa, cjevovodi, ventili, kompresori, trakasti transporteri i hranilice, zgušnjivači, rezervoari, analizatori, filter prese i ventilacioni sistemi) planirano je da budu završeni do avgusta 2023. godine prije puštanja u rad fabrike u septembru.



### **Transportni put**

Transportni put gradi općina Vareš uz finansiranje i tehničku pomoć Adriatic Metalsa. Transportna trasa puta je podijeljena na pet dijelova/lotova u dužini od cca 5 km. Izgradnja prve dionice transportnog puta počela je u septembru 2022. godine, LOT1 od Rupica do Igrišta, koji predstavlja prvih 5 km puta od rudnika Rupice do prerađivačke fabrike Veovača, a u januaru 2023. godine započeta je LOT2 i LOT5, gdje je LOT5 predstavlja zadnjih 5 km transportne rute. Pribavljaju se dozvole za LOT2 (Igrišta - Mreštilište), LOT3 (Mreštilište - Semizova Ponikva) i LOT4 (Semizova Ponikva preko Smreke do Viadukta). Završetak radova na transportnom putu očekuje se do septembra 2023. godine.

Posebna pažnja se poklanja informisanju stanovništva o građevinskim radovima, kroz sastanke i obilasku domaćinstava, te informisanju članova Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom („PLC“). Na devetoj sjednici PLC-a, održanoj 28.4.2022. godine, predstavljene su aktivnosti faze izgradnje na lokalitetu Rupice. U Domu kulture u Pržićima, 23.3.2023., održana je prezentacija transportnog puta, sa akcentom na dionicu LOT5, za stanovnike mjesnih zajednica Pržići, Daštansko i Mir.

## **2. VAŽEĆI ZAKONI, POLITIKA I SMJERNICE**

### **2.1. Zakoni Bosne i Hercegovine**

U BiH, važeći zakoni koji se odnose na proces procjene uticaja na okoliš, koji uključuje i opredjeljenost na angažman zainteresovanih strana, uključuju sljedeće zakone:

- Zakon o zaštiti okoliša (“Službene novine FBiH”, Br.15/21);
  - Zakon o zaštiti prirode (“Službene novine FBiH”, Br. 66/13);
  - Zakon o vodama (“Službene novine FBiH”, Br. 70/06);
  - Zakon o vodama („Službene novine Zeničko - dobojskog kantona“, Br. 17/07);
  - Zakon o upravljanju otpadom (“Službene novine FBiH”, Br. 33/03, 72/09 i 92/17);
  - Zakon o zaštiti zraka (“Službene novine FbiH“, Br. 33/03 i 04/10);
  - Zakon o zaštiti od buke (“Službene novine FBiH“ Br. 110/12);
  - Zakon o zaštiti od buke (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, Br. 01/14);
  - Zakon o prostornom uređenju i korištenju zemljišta u FBiH (“Službene novine FBiH”, Br. 02/06, 72/07, 32/08, 04/10, 13/10, 45/10);
  - Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Federalno ministarstvo prostornog uređenja izdaje urbanističku saglasnost i/ili lokacijsku informaciju (“Službene novine FBiH”, Br. 32/14);
  - Pravilnik o pogonima i postrojenjima za koje je obavezna procjena uticaja na okoliš i pogonima i postrojenjima koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ako imaju okolinsku dozvolu (“Službene novine FBiH”, Br. 19/04);
  - Pravilnik o sadržaju, redosljedju izrade, sastavnim dijelovima i načinu izrade rudarskih
  - Projekata (“Službene novine FBiH”, Br. 53/12);
  - Odluka o pretvaranju šumskog u građevinsko zemljište (“Službene novine FBiH”, Br. 108/12);
- Zakon o šumama (“Službene novine ZDK”, Br. 8/13 i 1/15).

## 2.2. Međunarodni standardi

Što se tiče angažmana zainteresovanih strana, i IFC-ovi standardi uticaja na okoliš i društvenu održivost (2012.) i EBRD okolišna i društvena politika (2019.) primjenjivi su na Projekat Vareš. Navedeni standardi se smatraju mjerilom za međunarodno prihvaćenu praksu u nizu područja, uključujući angažman zainteresovanih strana, te su stoga korišteni za izradu ovog plana.

Zahtjevi IFC-a i EBRD-a za otkrivanje podataka o Projektu prevazilaze zahtjeve Evropske unije, definisane Aarhuskom konvencijom, kao i one sadržane u zakonima i odredbama Bosne i Hercegovine.

### 2.2.1. EBRD Izvedbeni zahtjevi

EBRD Izvedbeni standard 10 za otkrivanje informacija i angažman zainteresovanih strana naglašava da javne rasprave treba započeti u ranoj fazi razvoja Projekta i da bi angažman sa zainteresovanim stranama u svakoj fazi trebao biti: "*bez manipulacija, miješanja, prisile i zastrašivanja, i da se provodi na temelju pravovremenih, relevantnih, razumljivih i dostupnih informacija, u kulturno prikladnom formatu.*"

Specifični zahtjevi navedeni u EBRD Izvedbenom zahtjevu 10 uključuju:

#### *Angažman tokom pripreme projekta*

- Identifikacija i analiza zainteresovanih strana, uključujući mapiranje zainteresovanih strana kako bi se identifikovali oni koji su direktno ili indirektno pogođeni Projektom ili oni koji su zainteresovani za Projekat;
- Plan angažmana zainteresovanih strana - koji će se pripremiti u početnoj fazi utvrđivanja izvodljivosti, a zatim razviti kao živi dokument tokom trajanja projekta. SEP detaljno opisuje kako će se odvijati komunikacija s identifikovanim zainteresovanim stranama kroz pripremu i implementaciju projekta;
- Otkrivanje informacija u vezi sa planiranjem i razvojem projekta, potencijalnim okolišnim i društvenim rizicima i uticajima koji proizlaze iz projekta, postupkom konsultacija i svim predviđenim javnim raspravama. Za Projekat kategorije A bit će objavljen Akcioni plan zaštite okoliša i društvene politike;
- Značajne konsultacije, što znači da će identifikovane zainteresovane strane imati priliku izraziti svoje stavove o projektnim rizicima, uticaju i mjerama ublažavanja. Tada će rukovodilac moći razmotriti i odgovoriti na konstruktivan način; i
- Informisane i učestale konsultacije, omogućujući zainteresovanim stranama da učestvuju u procesu donošenja odluka tokom pripreme faze projekta.

#### *Angažman tokom implementacije Projekta*

- Tokom trajanja Projekta kontinuirano pružati informacije identifikovanim zainteresovanim stranama. Dio ovog angažmana trebao bi uključivati dvosmjerni dijalog radi primanja povratnih informacija o učinkovitosti mjera ublažavanja i stavki obuhvaćenih ESAP-om.
- Zainteresovane strane izvještavati o implementaciji ESAP-a, kao i o svim pitanjima koja predstavljaju rizik za zainteresovane strane ili koja su se pojavila kao rezultat konsultacija ili

žalbenog mehanizma. Sve povratne informacije trebaju biti dostupne identifikovanim zainteresovanim stranama.

- Poticati redovno vanjsko izvještavanje o okolišnoj i društvenoj uspješnosti Projekta.

#### *Žalbeni mehanizam*

- Razviti i provoditi žalbeni mehanizam za prijem i rješavanje zabrinutosti i žalbi zainteresovanih strana na okolišno i socijalno djelovanje Projekta.
- Ovaj bi postupak trebao rješavati zabrinutosti brzo i učinkovito, koristeći razumljiv i transparentan postupak koji je kulturološki primjeren i lako dostupan svim segmentima pogođenih zajednica, bez ikakvih troškova i bez odmazde.
- Također je potreban zaseban žalbeni mehanizam za zaposlenike i radnike.

#### **2.2.2. IFC Izvedbeni standardi**

Specifični zahtjevi koji su propisani IFC Izvedbenim Standardom 1 uključuju:

##### *Planiranje analize i angažmana zainteresovanih strana*

- Identifikacija lokalnih zajednica koje su pod uticajem Projekta i drugih zainteresovanih strana koje bi mogle biti zainteresovane za Projekat i razmotriti kako bi vanjske komunikacije mogle doprinijeti dijalogu sa svim učesnicima; i
- Izraditi Plan angažovanja zainteresovanih strana, uključujući mjere koje će dozvoliti efikasno učešće zainteresovanih strana, naročito onih koji su identifikovani kao oštećeni ili ranjivi.

##### *Objavljivanje informacija*

- Pružanje relevantnih informacija o (I) cilju, prirodi i obimu projekta; (II) trajanju predloženih aktivnosti; (III) bilo kakvom riziku za i mogućem uticaju na takve zajednice i relevantne mjere ublažavanja; (IV) predviđeni proces angažmana zainteresovanih strana; i (V) žalbeni mehanizam.

##### *Konsultacije*

- Poduzeti proces konsultacija koji pruža mogućnost lokalnim zajednicama pod uticajem Projekta da izraze svoje stavove o rizicima Projekta, uticaju i mjerama ublažavanja; i
- Uključiti dvostrani proces koji (I) počinje rano u procesu identifikacije okolišnih i društvenih uticaja i nastavlja se na neprekidnoj osnovi kako se uticaji pojavljuju; (II) je zasnovan na pravovremenom objavljivanju širenju relevantnih, transparentnih, objektivnih, značajnih i lako dostupnih informacija na kulturološki prikladnom lokalnom jeziku; (III) fokusira uključivi angažman na one koji su pod direktnim uticajem za razliku od onih koji nisu pod direktnim uticajem; (IV) je slobodan od vanjske manipulacije, ometanja, prisile ili zastrašivanja; (V) omogućuje značajno učešće gdje god je to primjenjivo, i (VI) je dokumentovan i prilagođen jezičkim preferencijama zajednica na koje Projekat ima uticaj, njihovom procesu donošenja odluka i potrebama ranjivih i grupa koje su u nepovoljnom položaju.

### *Informisane konsultacije i učešće*

- Provoditi proces informisanih konsultacija i učešća koji će rezultirati informisanim učešćem zajednica na koje Projekat ima uticaj;
- Voditi proces konsultacija koji (I) obuhvata stavove i muškaraca i žena, ukoliko je to neophodno kroz odvojene forume ili angažmane, i (II) odražava zabrinutosti i prioritete muškaraca i žena u vezi sa uticajem, mehanizmima ublažavanja i povlasticama; gdje je to prikladno; i
- Dokumentovati proces, naročito mjere koje su poduzete da bi se izbjegao ili umanjio rizik za i negativan uticaj na zajednice i informisati one koji su izloženi tom uticaju kako su njihove brige razmotrene.

### *Vanjske komunikacije*

- Implementacija procedure za vanjske komunikacije koja uključuje metode za (I) prijem i evidentiranje vanjske komunikacije od zajednice; (II) provjerava i procjenjuje istaknute probleme i određuje kako im pristupiti; (III) pruža, prati i evidentira odgovore; i (IV) prilagođava programe okolišnog i socijalnog upravljanja.

### *Žalbeni mehanizam za zajednice na koje Projekat ima uticaj*

- Uspostaviti žalbeni mehanizam za prijem i pronalaženje rješenja za zabrinutosti i žalbe zajednica na koje Projekat ima uticaj u vezi sa okolišnim i društvenim djelovanjem; i
- Informisati zajednice na koje Projekat ima uticaj o ovom mehanizmu tokom procesa angažmana zainteresovanih strana.

### *Neprekidno izvještavanje zajednica na koje Projekat ima uticaj*

- Određivanje rasporeda periodičnog izvještavanja zajednica na koje Projekat ima uticaj da bi se opisao napredak u implementaciji akcionih planova Projekta u vezi sa pitanjima koja uključuju neprekidan uticaj na zajednice i u vezi sa pitanjima koja je proces konsultacija identifikovao kao pitanja koja zabrinjavaju te zajednice; i
- Dostavljanje izvještaja najmanje jednom godišnje.

### 3. ZAINTERESOVANE STRANE U PROJEKTU

Voditelj Odjela za održivost Vildana Mahmutović angažovana je u februaru 2020. godine i vodi aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana, dok izvršni direktor Adriatic Metals BH d.o.o., Alem Logo, održava odnose sa vlastima na nacionalnom, kantonalnom i općinskom nivou.

#### 3.1. Identifikacija zainteresovanih strana

Identifikacija zainteresovanih strana je ključni korak u vođenju ukupnog procesa angažmana zainteresovanih strana. Precizna identifikacija zainteresovanih strana smanjuje rizik od uske grupe zainteresovanih strana koja dominira procesom konsultacija i pomaže finansijeru Projekta da identifikuje i adresira legitimne probleme koji se odnose na uticaje Projekta.

Da bi se izradio efikasan Plan angažovanja zainteresovanih strana, neophodno je odrediti ko su učesnici i razumjeti njihove potrebe i očekivanja za angažman i njihove prioritete i ciljeve koji se odnose na Projekat.

Za Projekat Vareš, zainteresovane strane su identifikovane:

- Identifikovanjem različitih kategorija strana na koje Projekat može imati uticaj ili koje mogu biti zainteresovane za Projekat; i
- Identifikovanjem određenih pojedinaca ili organizacija unutar svake od ovih kategorija, uzimajući u obzir:
  - Očekivano geografsko područje uticaja Projekta;
  - Prirodu uticaja koji bi se mogli pojaviti i u skladu s tim vrstu organa vlasti, nevladinih organizacija, akademskih institucija i drugih tijela koja bi mogla biti zainteresovana za ta područja;
  - Prepoznavanje procesa identifikacije pojedinaca i organizacija unutar svake grupe kao neprekidnog procesa, uključujući kontakte koje je Projekat već ostvario i one koje bi mogao ostvariti kao rezultat promjena u Izvedbenom Projektu ili neprekidnih konsultacija.

Za Projekat Vareš mapiranje traje od 2019. godine i identifikovane su zainteresovane strane sljedećih kategorija:

- Nadležna tijela vlasti na federalnom, kantonalnom i općinskom nivou;
- Zajednice na koje Projekat ima uticaj, uključujući individualne stanovnike kao i neorganizovane grupe sa određenim područjem interesovanja ili potencijalno ugrožene grupe (stariji, rodne grupe, osobe sa invaliditetom, etničke manjine itd.), uključujući i predstavnike zajednica;

- Multinacionalne i međunarodne organizacije (UN agencije, Svjetska Banka, multilateralne i bilateralne razvojne agencije itd.);
- Nevladine organizacije na međunarodnom, državnom, regionalnom i lokalnom nivou, uključujući organizacije sa sjedištem u zajednici ili interesne grupe (radničke, omladinske, obrazovne, vjerske, preduzeća itd.);
- Komercijalne organizacije i poslovna udruženja;
- Uposlenici na Projektu;
- Mediji.

Sljedeća poglavlja predstavljaju svaku od ovih kategorija, a dokument mapiranja zainteresovanih strana je dat u prilogu u ovom Planu angažovanja zainteresovanih strana.

### **3.2. Nadležna tijela vlasti**

#### **3.2.1. Državna – Federacija Bosne i Hercegovine**

Projekat Vareš se nalazi u općini Vareš, dok se ležište Rupice nalazi blizu granice sa susjednom općinom Kakanj. Obje općine nalaze se u Zeničko-dobojskom kantonu u Federaciji Bosne i Hercegovine, jednom od dva entiteta u Bosni i Hercegovini, dok je drugi Republika Srpska. Ova dva entiteta su politički neovisna, dok oba zajednički upravljaju Distriktom Brčko. Svaki entitet ima svoj ustav.

Državne vlasti su definisane kao agencije Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koje imaju ovlaštenje da uređuju ili na drugi način utiču na Projekat u smislu uspostavljanja politike, izdavanja dozvola ili drugih odobrenja za Projekat i praćenje i provedbu usklađenosti sa BiH zakonima tokom svih faza trajanja Projekta (planiranje, izgradnja, rad i zatvaranje).

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je odgovorno za<sup>1</sup>:

- a) planira, predlaže i sprovodi strateške dokumente, politike, finansijske planove i programe u oblasti zaštite životne sredine, kao i programe i propise u oblasti prevencije, sanacije i razvoja zaštite životne sredine;
- b) prati, analizira i ocjenjuje stanje okoliša i implementaciju zaštite okoliša, kao i iskustva stečena na polju zaštite, upotrebe i razvoja okoliša;
- c) uspostavlja i upravlja sistemom izvještavanja i informisanja o okolišu u Federaciji BiH;
- d) izdaje okolišne dozvole iz svoje nadležnosti u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa;
- e) vodi registar zagađivača i zagađenja svih komponenata životne sredine koji je dostupan javnosti;

---

<sup>1</sup> <https://www.paragraf.ba/propisi/fbih/zakon-o-zastiti-okolisa.html>

- f) organizuje aktivnosti usmjerene na sprečavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš;
- g) učestvuje sa drugim nadležnim tijelima u izradi programa i planova korištenja prirodnih resursa, izradi i implementaciji posebnog plana i sistema kvalifikacija i odlučuje o žalbama na odluke kantonalnih ministarstava donesenih prema federalnim zakonima i drugim saveznim propisima i obavlja druge zadatke zaštite okoliša i zadatke iz nadležnosti Federacije BiH; i
- h) pruža potrebnu pomoć nadležnim državnim organima u provođenju međunarodnih obaveza koje je preuzela BiH i saraduje sa nadležnim ministarstvom Republike Srpske, nadležnim organom Brčko distrikta BiH i institucijama BiH.

Kompanija od samog početka održava skladne odnose sa državnim/federalnim vlastima, a tome u prilog govori i posjeta premijera Federacije Bosne i Hercegovine i ministra energetike, rudarstva i industrije Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, kompaniju je posjetila i ministrica okoliša i turizma FBiH, kao i predsjednik Federacije BiH, ministar prostornog uređenja, zamjenica ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i načelnik Općine Vareš. Adriatic Metals će kao i dosada nastojati da saradnja sa vlastima na svim nivoima bude održiva i uspješna.

### **3.2.2. Regionalna - Zeničko-dobojski kanton**

Projekat se nalazi u Zeničko-dobojskom kantonu u sjevernom centralnom dijelu zemlje. Svaki kanton ima svoju vlastitu administrativnu vlast i relativnu autonomiju u lokalnim pitanjima. Kantoni su dalje podijeljeni na općine.

Kanton je odgovoran za<sup>2</sup>:

- a) priprema nacрте propisa i planskih dokumenata iz oblasti zaštite životne sredine koji su usklađeni sa federalnim propisima, strategijama i drugim planskim dokumentima u ovoj oblasti;
- b) analizira i procjenjuje stanje okoliša i aktivnosti zaštite životne sredine razmjennom iskustava stečenih u oblasti zaštite i upotrebe životne sredine;
- c) obavlja poslove i zadatke utvrđene federalnim zakonom i drugim federalnim propisima;
- d) uspostavlja i upravlja informacijskim sistemom zaštite okoliša u kantonu;
- e) izdaje licence iz svoje nadležnosti;
- f) organizuje aktivnosti usmjerene na sprečavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš;
- g) nadzire implementaciju kantonalnih propisa i planskih dokumenata u području zaštite okoliša;
- h) uspostavlja i primijenjuje sistem zabrane kretanja motornih vozila iz određenih eko kategorija kada se ocijeni da je to neophodna mjera u zaštiti životne sredine; i

---

<sup>2</sup> <https://www.paragraf.ba/propisi/fbih/zakon-o-zastiti-okolisa.html>

i) obavlja i druge poslove utvrđene kantonalnim propisom.

Između Adriatic Metals-a i Vlade Kantona postoje dobri odnosi.

### **3.2.3. Lokalne - Općina Vareš**

Projekat se nalazi u općini Vareš kojom rukovodi općinski načelnik Zdravko Marošević, izabran na izborima 15.11.2020. godine za naredne četiri godine. Direktno uz Projekat Rupice nalazi se granica sa općinom Kakanj.

Lokalne općine su odgovorne za:

- Politiku zaštite okoliša (uspostavu, implementaciju);
- Upravljanje prirodnim resursima lokalnih jedinica samouprave;
- Upravljanje, finansiranje i unapređivanje rada i objekata (vodovod, zbrinjavanje i tretman otpadnih voda i prikupljanje i zbrinjavanje krutog otpada);
- Upravljanje, finansiranje i unapređenje parkova.

Lokalne vlasti su već angažovane u sklopu Projekta Vareš i uspostavljeni su dobri odnosi. Regionalne vlasti će biti stalno angažovane tokom razvoja Projekta u vidu stalnog dijaloga, da bi razumjeli šta se dešava u njihovim područjima i bili u poziciji da Projekat uzimaju u razmatranje prilikom donošenja politike, regulatornih i drugih dužnosti i aktivnosti.

Između Adriatic Metalsa i Općine Vareš postoji dobar odnos. Ova dobra saradnja dio je politike transparentnih odnosa sa lokalnom zajednicom i informisanja o projektnim aktivnostima.

### **3.2.4. Lokalne – Općina Kakanj**

Općina Kakanj nalazi se u neposrednoj blizini zapadno od Projekta Rupice. Veza sa Općinom Kakanj uspostavljena je kroz konsultativne sastanke sa rukovodstvom Općine Kakanj, s fokusom na širenju informacija. Ovaj angažman je sada formaliziran i uspješno napreduje uz uključivanje svih zainteresovanih strana na koje projekat utiče.

Ostvarena je saradnja i sa Javnim preduzećem VODOKOM d.o.o. Kakanj, koje je zaduženo za vodosnabdijevanje Općine Kakanj. Na sastanku održanom sa predstavnicima ovog preduzeća izvršena je razmjena podataka u vezi monitoringa kvaliteta vode. Tom prilikom imenovan je član Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom ispred Javnog preduzeća VODOKOM d.o.o. Kakanj.

Obzirom da su u novembru 2020. godine održani Lokalni izbori, došlo je do promjene članova Vijeća Općine Kakanj te je izabran i novi načelnik. S tim u vezi, održan je sastanak sa novoizabranim načelnikom Općine Kakanj. Cilj sastanka je bio upoznavanje i informisanje o trenutnim, ali i o budućim aktivnostima kompanije Adriatic Metals.

S obzirom na to da kompanija Adriatic Metals aktivno radi i na strategiji pristupa i angažmana na prostoru Općine Kakanj, da svoj društveno odgovorni rad planira sprovesti i u mjesnim zajednicama



ove općine, uspješno su sprovedene neke od planiranih aktivnosti poput saradnje sa lokalnim nevladinim organizacijama, održani su sastanci sa predstavnicima lokalne vlasti kao i inicijalni sastanci sa predsjednicima mjesnih zajednica koje se nalaze u interesnoj skupini.

### **3.2.5. Lokalne - Općina Breza**

Općina Breza graniči sa općinom Vareš, a zbog infrastrukture i regionalnih saobraćajnih pravaca prema Varešu, neizbježan je prolazak kroz ovu općinu. U prethodnom periodu intenzivirana je saradnja i upoznavanje sa općinskim vlastima iz Breze, kao i lokalnim preduzećem koje obezbjeđuje vodosnabdijevanje stanovništva. Adriatic Metals planira transport rudnog koncentrata željeznicom do luke Ploče. S tim u vezi, općina Breza se smatra jednom od zainteresovanih strana Projekta.

## **3.3. Zajednice na koje Projekat ima uticaja**

### **3.3.1. Ranjive osobe**

Adriatic Metals će se također posebno konsultovati sa ljudima koji predstavljaju potencijalno ranjive grupe stanovništva kao što su stariji, žene, bolesni i osobe sa invaliditetom i etničke manjine.

Prema najboljim međunarodnim praksama, biti će preduzete sljedeće mjere da bi se unaprijedila sposobnost ranjivih grupa da učestvuju u procesu procjene okolišnog i društvenog uticaja:

- Tokom procesa identifikovanja zainteresovanih strana i implementacije Plana angažovanja zainteresovanih strana, identifikovati i mapirati ranjive pojedince i grupe;
- Identifikovati pristup konsultacijama, metode komunikacije i aktivnosti koje će podržati efikasan angažman ranjivih osoba (na primjer, gdje je to neophodno, mogu se obezbijediti subvencije za prijevoz da bi im se omogućilo da prisustvuju javnim sastancima); i
- Osigurati efikasnu komunikaciju kroz identifikaciju odgovarajućih metoda širenja informacija i odgovarajuće upotrebe jezika i netehničkog pisanja dokumenata za potrebe šire zajednice da bi se obezbijedila dostupnost svim ranjivim grupama.

Spisak zainteresovanih strana za ovu grupu će se stalno ažurirati tokom implementacije Plana za angažovanje zainteresovanih strana.

### **3.3.2. Komunikacija GBVH pitanja interno i kroz proces nabave**

Politika ljudskih prava regulira GBVH pitanja interno i kroz proces nabave. U samoj politici je navedeno sljedeće:

1. zabrana nezakonite diskriminacije, među ostalim na temelju spola, etničke pripadnosti, vjerskog uvjerenja ili drugih obilježja, kao i nepoštenih diskriminirajućih praksi u pogledu zapošljavanja, osposobljavanja i unapređenja;
2. dostojanstveno postupanje prema radnicima i netoleriranje bilo kakvog oblika nasilja, zlostavljanja ili uznemiravanja.

U Politici nabavki, ističe se da je Adriatic Metals kao kompanija posvećena provođenju dubinske analize dobavljača (due diligence), procjenom rizika za okoliš, društvena i ljudska prava povezana s lancem nabavki, prateći navedene rizike uz predlaganje mjera za njihovo izbjegavanje.

Adriatic Metals predano radi na ugrađivanju ovih Politika u korporativnu kulturu i praksu. Uspostavljen je mehanizam za podnošenje pritužbi, kako internih tako i eksternih. Pored navedenog mehanizma, pritužbe se mogu dostaviti i kroz politiku Zvizdača, elektronskim putem i anonimno. Kao kompanija s predanošću se pristupa poštivanju svega gore navedenog i u narednom periodu radit će se na unapređenju politika i procedura.

### **3.3.3. Nevladine i javne ili organizacije sa sjedištem u zajednici**

Ova grupa uključuje sve druge ljude u društvu koji bi mogli biti zainteresovani za društveni ili okolišni uticaj Projekta. Ona uključuje pripadnike organizacija civilnog društva kao što su vjerske grupe, zadruge, kulturne grupe, seoska udruženja i okolišne ili društvene grupe. Univerziteti i druge akademske ili istraživačke institucije koje održavaju kurseve i preduzimaju radnje relevantne za Projekat su također uključene u ovu grupu (na primjer rudarstvo, pitanja društvene politike i okoliša, lokalni i regionalni razvoj itd.) U ove institucije spadaju Rudarski Institut u Tuzli i Univerzitet u Zenici.

Popis svih nevladinih organizacija koje djeluju na području općina Vareš, Breza i Kakanj nalazi se u Prilogu 2 ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana. Kako se Procjena okolišnog i društvenog uticaja bude saopštavala, sve relevantne organizacije će biti informisane o razvoju Projekta, bez obzira o njihovom mišljenju/mišljenjima o rudarstvu i o Projektu, te će biti ohrabrene da se angažuju sa Adriatic Metals. Ovaj angažman je već iniciran, naročito sa nevladinim organizacijama koje rade sa ranjivim osobama.

### **3.3.4. Trgovina i industrija**

Spektar različitih vrsta komercijalnih organizacija mogu biti zainteresovane za Projekat. One uključuju:

- Lokalne preduzetnike, koji mogu biti izloženi društvenom i okolišnom uticaju;
- Lokalna preduzeća koja dolaze iz drugih dijelova koja bi mogla imati koristi od pružanja robe i Usluga Projektu; i
- Druge rudarske kompanije koje rade u lokalnom području i drugdje u regionu.

Kako se Projekat bude razvijao i novi podizvođači i pružaoci usluga budu identifikovani, vjerovatno je da će ova preduzeća postati važne zainteresovane strane kada budu uspostavile ugovorne odnose sa Projektom. Popis preduzeća za općinu Vareš je predstavljen u Prilogu 6 ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana.

### **3.3.5. Uposlenici na Projektu**

Uposlenici na Projektu će se smatrati zainteresovanim stranama. Treba naznačiti da će svi uposlenici imati iste interese. U uposlenike spadaju i podizvođači angažovani na lokalitetima.

### **3.3.6. Mediji**

Adriatic Metals već aktivno saraduje sa osnovnim medijem u Varešu, radio Bobovcem i pratećim listom dok se Adriatic Metals logo prikazuje na internetskoj stranici Radia. Radio stanica se sluša širom Vareša i smatra se jednim od ključnih načina informisanja i širenja vijesti u ovom području. Predloženo je da se interakcije sa Radiom održavaju bar jednom mjesečno, ili kroz intervju ili kroz dijeljenje informacija. Radio Bobovac ima Facebook i internetsku stranicu koji imaju mnogo pratitelja koji su članovi bosansko-hercegovačke dijaspora. Također će biti angažovane i medijske zainteresovane strane na kantonalnom, regionalnom i državnom nivou.

Medijske zainteresovane strane mogu imati specifična interesovanja ili upite o Projektu, a također se mogu koristiti i za prenošenje informacija o Projektu drugim zainteresovanim stranama. Sve informacije od interesa po Projekat su i do sada predstavljane kroz program Radio Bobovca te će ovaj medij i u budućnosti imati značajnu ulogu u informisanju javnosti.

Mnoge organizacije širom općine Vareš koriste društvene medije za širenje informacija, uključujući i Informativni centar. Adriatic Metals je intenzivirao korištenje društvenih mreža kako bi pored lokalne zajednice i udaljenije zainteresovane strane i dijaspora bile informisane o razvoju Projekta. Putem društvenih medija kompanija nastoji plasirati informacije od značaja za kompaniju i lokalnu zajednicu u kojoj posluje. Takve informacije i sadržaj se kreiraju sa velikom pažnjom te u skladu sa korporativnom politikom kompanije. Kao i do sada društveni mediji kompanije bit će korišteni za plasiranje i informisanje javnosti o aktivnostima Projekta. Mjesečni izvještaj koji dostavlja Informativni centar sadrži i ažurirani nivo angažovanja na njihovoj Facebook stranici, što omogućava njeno praćenje i efikasno korištenje.

### **3.3.7. Multinacionalne i međunarodne organizacije**

Kontinuiran angažman sa međunarodnim organizacijama može pomoći identifikovati inicijative regionalnog razvoja i poboljšati koordinaciju između Projekta i ovih aktivnosti.

U BiH, čitav spektar međunarodnih organizacija može imati interesa za Projekat i može imati korisne podatke ili uvid u lokalna i nacionalna pitanja koja su važna za Projekat. To uključuje:

- Razvojni program UN;
- Svjetsku zdravstvenu organizaciju u Bosni i Hercegovini;
- Vijeće Evrope;
- Delegaciju EU u BiH;
- Sačuvajmo plavo srce Evrope;
- Agenciju za vodno područje rijeke Save;
- Agenciju za istraživanje i održavanje rijeke Dunav;

- Evropsku banku za obnovu i razvoj; i
- Bankwatch Network (grupa za zaštitu okoliša i ljudskih prava).

U Varešu se odigralo nekoliko događaja koje su finansirale međunarodne organizacije, uključujući popravak, zamjenu ili unapređenje ključne infrastrukture. Radit će se na uspostavljanju kontakta sa ovim grupama u toku razvoja Projekta da bi se identifikovale i druge multinacionalne grupe koje možda provode programe u Zeničko-dobojskom kantonu i koje bi mogle izraziti interesovanje za Projekat.

Bosna i Hercegovina je 15.12.2022. godine i službeno dobila status kandidata za članstvo u Evropskoj uniji. Uzevši u obzir trajanje Projekta i ciljeve Ekvatorskih Principa određena EU tijela će biti ili postati zainteresovane strane kako Projekat bude napredovao. Angažovanje određenih povezanih EU grupa ili tijela će biti neophodno, a metoda angažovanja će biti razvijena uporedo sa razvojem Projekta.

## **4. AKTIVNOSTI ANGAŽOVANJA ZAINTERESOVANIH STRANA**

### **4.1. Proširenje mogućnosti**

Da bi se olakšalo konstruktivno učestvovanje zainteresovanih strana kako se Projekat razvija, Adriatic Metals podržava aktivnosti usmjerene na obrazovanje i proširenje mogućnosti. Te aktivnosti uključuju:

- Izradu tehničkih dokumenata dostupnih zainteresovanim stranama da bi se ublažio uočeni rizik od mogućeg negativnog uticaja, kao i da bi se provela u djelo očekivanja koja se odnose na pozitivan uticaj. Ovo uključuje izradu netehničkih sažetaka Studije obuhvaćenosti i naknadnih izvještaja, kao i originalnih dokumenata, ukoliko zainteresovana strana bude težila tome. Brošure i informativni letci o Projektu se distribuiraju širom zajednice. Oni će se ažurirati tromjesečno ili kada postoje značajne objave ili promjene u dizajnu Projekta ili operacijama;
- Pružanje vizuelne podrške zajedno sa pisanim informacijama i objašnjenjima, po potrebi;
- Predstavljanje rezultata procjene okolišnog i društvenog uticaja (ESIA) Projekta u skladu sa državnim i međunarodnim preporukama zasnovanih na najboljim praksama objavljivanja i zakonima;
- Angažovanje lokalnih podizvođača i univerziteta za izvođenje osnovnih okolišnih studija i praćenja gdje je to moguće. Tehničke laboratorije i konsultanti specijalisti mogu obučiti uposlenike Adriatic Metals -a i lokalno stanovništvo da koriste opremu za okolišno praćenje, gdje je to relevantno;
- Razvijanje metode participativnog praćenja, u kojoj lokalna zajednica može posmatrati, učiti i učestvovati u procesu osnovnog prikupljanja podataka.

#### 4.1.1. Akcioni plan komunikacije sa zainteresovanim stranama za period januar – decembar 2023.godine

Akcioni plan komunikacija sa zainteresovanim stranama je izrađen za period januar – decembar 2023. godine za potrebe informisanja svih zainteresovanih strana u dokumentu – Angažman zainteresovanih strana. Provedba svih aktivnosti je u nadležnosti tima za okoliš i društveno upravljanje, a u slučaju davanja dodatnih objašnjenja, prezentacija i odgovaranja na upite zainteresovanih strana, bit će uključeni i ostali timovi, kako bi se postigla puna informisanost i transparentnost.

<b>Aktivnost:</b>	<b>Zainteresovane strane:</b>	<b>Vremenski period i učestalost:</b>	<b>Odgovornost:</b>	<b>Komunikacioni alati:</b>	<b>Povratne informacije/ reakcije evidencija:</b>	<b>Evidencija:</b>
<b>1. Obavještenja o fazama Projekta</b>	Sve zainteresovane strane	Najkasnije 10 dana po zvaničnom usvanju faze Projekta ili nekog od stateških dokumenata ili Planova izvođenja radova	Svi odjeli + odjel koji je zadužen za provedbu i ishodovanje dokumenata ili planova izvođenja radova	Obavještenja na oglasnim pločama, komunikacija sa predstavnicima mjesnih zajednica, putem Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom, putem socijalnih medija kompanije, putem Info centra, putem Radio Bobovca	Upiti i komentari zaprimljeni putem socijalnih medija, putem maila ili tokom održanih sastanaka	Fotodokumentacija i obavijesti postavljene na oglasne ploče, pozivi na sastanke, zapisnici sa održanih sastanaka, press clipping arhiva
<b>2. Obavještenja i komunikacija zainteresovanih strana o napretku</b>	Zainteresovane strane koje su pod direktnim uticajem	Najmanje jednom prije samog početka građevinskih radova ili drugih projektnih aktivnosti.  Ukoliko se ukaže osnovana	Odjel za održivost + odjel koji je zadužen za provedbu	Prezentacije, sastanci sa zainteresovanih stranama, obavještenja na oglasnim pločama,	Povratne informacije( komentari, pitanja i sugestije) izravno dobivene putem	Fotodokumentacija i obavijesti postavljene na oglasne ploče, pozivi na sastanke, zapisnici sa održanih sastanaka, press

<b>projektnih aktivnosti, aktuelnim bitnim aspektima Projekta vezanim projektovanje i građevinske radove</b>		potreba ili interes za tim	radova ili projektnih aktivnosti	putem Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom, intervju na Radio Bobovcu	sastanaka	clipping arhiva
<b>3. Informisanje putem Info centra</b>	Sve zainteresovane strane	Svakim radnim danom od ponedjeljka do petka u vremenskom period od 08:00 – 16:30	Saradnik u Info centru	Sastanci sa svim zainteresovanim stranama, usmena komunikacija, ali i korespodencija putem maila ili socijalnih medija Info centra	Upiti i komentari zaprimljeni putem socijalnih medija, putem maila ili tokom održanih sastanaka	Zapisnici održanih sastanaka, registar posjeta Info centra, korespodencija putem maila
<b>4. Aktivnosti i rad Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom</b>	Članovi Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom	Redovne sjednice Odbora se održavaju jednom u 3 mjeseca.	Članovi Odbora koji su predstavnici Adriatic Metals BH.	Sjednice Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom	Upiti i komentari zaprimljeni od strane lokalne zajednice, upiti članova Odbora postavljeni an samoj sjednici, upiti putem zvanične mail adrese Odbora	Zapisnici održanih sjednica,
<b>5. Posjeta domaćinstvima koja su pod direktnim uticajem Projekta</b>	Stanovništvo koje pripada području koje je pod direktnim uticajem	Na svaka dva mjeseca izlazi novo izdanje biltena kompanije i tada se organizuje posjete domaćinstvima po principu od vrata do vrata.	Odjel za održivost	Posjeta od vrata do vrata – direktna komunikacija sa stanovnicima. Obzirom da je riječ o većinskoj strajjoj	Upiti i komentari zaprimljeni tokom ovih posjeta	Izveštaji o distribuciji biltena

				populaciji 65+, ovo je jedini vid informisanja o Projektu		
<b>6. Otkup zemljišta</b>	Vlasnici zemljišta koje je od interesa za kupovinu	Za svaku interesnu parcelu se pristupa vlasniku/vlasnicima iste	Pravni tim nadležan za proces otkupa zemljišta	Telefonski pozivi, komunikacija putem maila, sastanci sa vlasnicima interesnih parcela, izlazak na teren kako bi se utvrdilo stvarno činjenično stanje	Upiti i komentari dobijeni tokom sastanka, mail korespodencija,	Zapisnici sastanaka, pisana korespodencija putem maila
<b>7. Komunikacija sa vulnerabilnim kategorijama (stariji, bolesni, žene, djeca)</b>	Vulnerabilne skupine	Sastanci jednom u tri mjeseca sa vulnerabilnim skupinama- prilikom distribucije biltena i posjete domaćinstva, komunikacija sa nekim od vulnerabilnih skupina se održava na svaka dva mjeseca	Odjel za održivost	Pored posjeta po principu od vrata do vrata za neke od vulnerabilnih skupinama, biti će organizovani sastanci u malim skupinama – fokusne grupe. Sav materijal koji služi u svrhu informisanja bit će prilagođen i lako razumljiv, s ciljem što boljeg širenja informacija i komuniciranja.	Upiti i komentari dobijeni tokom sastanka,	Zapisnici sastanaka, zaprimljeni komentari – usmeno ili pismeno putem telefonskih poziva, sms poruka ili putem maila.
<b>8. Sastanci sa predstavnicima</b>	Predstavnici mjesnih zajednica koje su pod uticajem Projekta	Od početka projektnih aktivnosti na mjesečnoj osnovi ili po potrebi se organizuje sastanak sa predstavnicima mjesnih	Odjel za održivost	Pored posjeta mjesnim zajednicama, sastanci se organizuju i u	Upiti i komentari dobijeni putem sastanaka,	Zapisnici sastanaka, zaprimljeni komentari – usmeno ili pismeno putem telefonskih poziva, sms

<b>mjesnih zajednica</b>		zajednica		prostorijama kompanije, komunikacija telefonskim putem, pisana korespodencija putem maila il isms poruka		poruka ili putem maila.
<b>9. Komunikacija sa nevladinim sektorom</b>	Predstavnici različitih nevladinih organizacija koje djeluju na području općine Vareš	Od početka projektnih aktivnosti se organizuju sastanci sa predstavnicima istih o svakoj aktuелnoj temi koja je od velike važnosti za Projekatm, ali i za predstavnike tih udruženja	Odjel za održivost	Sastanci - prezentacije, usmena komunikacija, ali i korespodencija putem maila ili Info centra	Upiti i komentari zaprimljeni tokom sastanaka, putem maila ili putem Info centra	Zapisnici sastanaka, zaprimljeni komentari – usmeno ili pismeno putem telefonskih poziva, sms poruka ili putem maila, registar posjetitelja Info centra
<b>10. Mehanizam za rješavanje pritužbi - vanjski</b>	Sve zainteresovane strane	Od početka projektnih aktivnosti sve zainteresovane strane, a posebno stanovništvo iz zajednica koje su pod uticajem projekta je upoznato sa mehanizmom za žalbe	Odjel za održivost	Sastanci, usmena komunikacija, putem telefona, putem maila ili info centra	Upiti i komentari zaprimljeni tokom sastanaka, putem maila ili putem Info centra	Registar zaprimljenih pritužbi
<b>11. Odnosi sa uposlenicima i Zaštita na radu</b>	Zaposleni i izvođači radova	Od početka radnih aktivnosti	Odjel za ljudske resurse, Odjel zaštite na radu			

Tabela 4.3. Akcioni plan komunikacije sa zainteresovanim stranama za period januar – decembar 2023.godine



#### 4.1.2. Prikazivanje informacija u javnosti

Ključni informativni dokumenti koji su izrađeni, uključujući netehnički sažetak izvještaja o obuhvatu, pisma, brošure itd. su prikazani u javnosti na sljedećim mjestima:

- Informativni centar Vareš;
- Adriatic Metals web stranica;
- Lokalni ured na lokaciji pogona za preradu Veovača i kod
- Predstavnik mjesnih zajednica;

Općinske oglasne table postoje širom Vareša kao i u okolnim mjesnim zajednicama.

U mjesnim zajednicama Borovica, Pržići i Daštansko, Adriatic Metals je u augustu 2020. godine postavio nove dvostrane oglasne table na kojima će jedna strana služiti za potrebe mjesne zajednice i druga za Adriatic Metals. Također, početkom juna na molbu stanovnika Tisovaca je postavljena oglasna ploča na ulazu u Tisovce. Oglasne table se koriste za oglašavanje javnih rasprava, otvorenih dana ili događaja vezanih uz razvoj zajednice. Kratki ažurirani podaci u Projektu se također postavljaju na oglasne table sa savjetom gdje se mogu dobiti dalje informacije.

Dokumenti i izvještaji koji su preveliki da bi bili objavljeni na oglasnim tablama će na bosanskom jeziku biti dostupni u Informativnom centru i bit će ih moguće preuzeti sa Adriatic Metals web stranice te će biti dostupni i kod predsjednika mjesnih zajednica.



Slika 4.1.1. Oglasna tabla Borovica

## 4.2. Otkrivanje ESIA procesa

### 4.1.2. Otkrivanje informacija o Projektu

Sljedeće informacije o Projektu su i nastaviti će biti otkrivane zajednicama koje su potencijalno pogođene Projektom:

- priroda svrhe i opseg Projekta;
- trajanje predloženih projektnih aktivnosti;
- svi rizici i potencijalni uticaji na okoliš, zdravlje i sigurnost radnika, javno zdravlje i sigurnost i drugi društveni uticaji na zajednice, te predloženi planovi ublažavanja;
- predviđeni proces konsultacija, ako ih ima, te mogućnosti i načine na koje javnost može učestvovati; i
- vrijeme/mjesto svih predviđenih javnih sastanaka i proces putem kojeg se sastanci obavještavaju, sažimaju i izvještavaju.

Otkrivanje planiranih aktivnosti potrebno je prije početka bilo koje faze projekta (tj. izgradnje, rada, zatvaranja) i kada se planiraju veće promjene u infrastrukturi ili aktivnostima.

Program ovih radova i srodnih aktivnosti bit će unaprijed objavljeni zainteresovanim stranama. Općinsko vijeće Vareš, kantonalne vlasti, zajmodavci i partneri, lokalne i nacionalne nevladine organizacije i lokalne zajednice bit će obaviještene o ovim aktivnostima na sljedeće načine:

- Sastanci jedan na jedan po potrebi;
- Putem Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom;
- Objave Radio Bobovca;
- Bilten koji će se dijeliti stanovnicima ključnih zajednica;
- Objave na oglasnim pločama; i
- Socijalni mediji kompanije.

Otkrivanje sljedećih stavki provest će se tamo gdje postoje aspekti Projekta koji bi mogli predstavljati rizik za zajednice, ili kada se jave određene zabrinutosti zajednice, iako ne manje od jednom godišnje:

- periodični izvještaji o implementaciji Okolišno - društvenog akcionog plana (ESAP);
- pitanja koja uključuju stalni rizik po zajednice; i

- pitanja koja su nastala uslijed tekućih konsultacija ili putem mehanizma za podnošenje žalbi koji identifikuju zabrinutosti zajednice.

#### **4.1.3. Vođenje evidencije i praćenje**

Aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana periodično će ocjenjivati više rukovodstvo Adriatic Metals BH d.o.o. Za ocjenjivanje treba koristiti sljedeće pokazatelje:

- Nivo razumijevanja Projekta od strane zainteresovanih strana;
- Godišnje primljene žalbe i godišnja stopa uspješnosti provedbe i rješavanja žalbi; i
- Nivo uključenosti pogođenih ljudi u odbore.

Za mjerenje ovih pokazatelja koristit će se sljedeći podaci:

- Pitanja i odgovori uprave povezani sa zapisnicima sa sastanaka;
- Mjesečni izvještaji Informativnog centra Vareš;
- Povratne informacije od primarnih grupa zainteresovanih strana (kroz intervju sa pogođenim osobama);
- Pitanja pokrenuta na Odboru za odnose sa lokalnom zajednicom ;
- Registar žalbi; i
- Registar obaveza.

Tokom perioda objavljivanja zabilježeni su sljedeći aspekti:

- Registri prisutnosti i zapisnici sa svih sastanaka, uključujući Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom, fokus grupe i sastanke jedan na jedan;
- Transkripti radijskih emisija;
- Registri posjeta i bilješke sa sastanka;
- Svi upiti zainteresovanih strana i dati odgovori u svim aktivnostima;
- Izvještaj o distribuciji biltena;
- Statistika socijalnih medija i web stranice.

Pripremljen je izvještaj o otkrivanju ESIA-e koji pokriva svaki od gore navedenih aspekata. Ovaj izvještaj je dostupan kao Prilog 5.

### 4.3. Informativni centar Vareš

Informativni centar Vareš nalazi su u glavnoj ulici u Varešu, a otvoren je 2019. godine. Radno vrijeme Centra je od 08:00 do 16:30 od ponedjeljka do petka. Centar je zatvoren vikendom i državnim praznicima. U Centru je zaposlen jedan uposlenik koji radi puno radno vrijeme.

Cilj Informativnog centra je da nastavi razvijati obostranu saradnju sa zajednicom, da zadovolji njihove zahtjeve koji se odnose na širenje informacija i da prikupi komentare i povratne informacije u vezi Projekta i trenutnih aktivnosti što se prati kroz bilježenje svih posjeta zainteresovanih strana Centru. Ukoliko član zajednice postavi pitanje na koje osoblje nije sigurno kako da odgovori, odgovor će potražiti od višeg rukovodstva. Informativni centar također vodi i službenu žalbenu proceduru ukoliko se član zajednice obrati sa žalbom koja se bilježi u namjenskom obrascu i prosljeđuje višem menadžmentu.

Informativni centar priprema Mjesečni izvještaj u kome direktorima kompanije pruža sažetak koji uključuje ukupan broj posjetilaca i pitanja, najčešće postavljena pitanja i diskusije, bilo kakva izvanredna pitanja i pregled prisustva u društvenim medijima i njihov doseg u toku tog perioda. Osnovna pitanja koja posjetioci postavljaju u Informativnom centru uključuju:

- Mogućnost zapošljavanja;
- Ponuda smještaja za uposlenike;
- Sponzorstvo Kompanije lokalnim dešavanjima/klubovima;
- Opća pitanja u vezi statusa i aktivnosti Projekta;
- Adriatic Fondacija.

Informativni centar rukovodi službenim žalbenim mehanizmom o kome će biti govora u Poglavlju 5 ovog Plana angažovanja zainteresovanih strana kao i službenu evidenciju angažmana zainteresovanih strana u Centru i evidenciju svih donacija, zahtjeva i sponzorstava Kompanije. Sva dokumentacija vezana za Projekat kao što je Studija obuhvata, Okolišna procjena za procedure dodjele lokalnih dozvola, netehnički sažeci svih tehničkih aspekata i evidencija dozvola će biti dostupni na zahtjev. Sve zainteresovane strane mogu podnijeti svoj zahtjev preko Informativnog Centra. Ove informacije će pomoći uposlenicima Adriatic Metals BH da obezbijede da svi odgovori na pitanja budu dosljedni i precizni.

Ukoliko neko želi da postavi pitanje višem rukovodećem osoblju, može popuniti kontakt obrazac. Ovaj obrazac omogućava zainteresovanoj strani da izrazi svoju zabrinutost ili pitanje uz pružanje službene pismene dokumentacije. Ovaj obrazac se prosljeđuje prema potrebi i elektronski pohranjuje u skladu sa zahtjevima Opće odredbe o zaštiti podataka.

Informativni centar je neprocjenjiv resurs za Adriatic Metals i do sada je bio uspješan i efikasan u angažmanu sa članovima lokalne zajednice. To će biti potrebno nastaviti tokom cijelog trajanja projekta.

#### 4.4. Incijative ulaganja u zajednicu

Adriatic Metals će slijediti dvostepeni pristup aktivnosti Korporativne društvene odgovornosti. Osnovana je dobrotvorna fondacija koju je osnovao Adriatic Metals, ali ima ovlaštenje i povjerenike neovisne od kompanije. Inicijalno Fondacija „Adriatic“ finansira se direktno od kompanije. Kada operacije prerade počnu, svake godine će joj pripadati određeni procenat profita. Također se razmatra i mogućnost darivanja dionica u Fondaciju. Fondacija Adriatic također posjeduje 250.000 dionica Adriatic Metals PLC-a, koji je listiran na ASX i LSE (ASX:ADT, LSE:ADT1). Izabrano je pet povjerenika (tri iz Vareša, jedan iz Kaknja i jedan povjerenik iz Adriatic Metals BH) i nezavisni Direktor fondacije. Predloženi povjerenik iz Adriatic Metals BH d.o.o. je Voditeljica odjela za održivost. Ovlaštenja Fondacije jasno naglašavaju njene zahtjeve da podrži dugoročna društvena ulaganja u područjima obrazovanja, zdravstva i okoliša. Adriatic Fondacija je dizajnirana za dugoročnu dobrobit i podršku zajednicama u kojima kompanija djeluje. Fondacija predstavlja nezavisno tijelo, a oblasti djelovanja Fondacije obuhvataju projekte iz oblasti okoliša, zdravstvene zaštite te obrazovanja. Adriatic Metals BH će i u narednom periodu nastaviti sa praksom sponzoriranja, a sve ostale donacije će biti razmatrane i procesuirane kroz Fondaciju Adriatic.

U skladu sa ciljem podrške projektima iz oblasti obrazovanja Fondacija Adriatic je 2. novembra 2021. godine objavila Konkurs za stipendiranje učenika i studenata s područja općina Vareš, Breza i Kakanj. Konkurs je trajao 15 dana, a Fondacija je zaprimila 46 prijava. Na vanrednoj sjednici, održanoj 30. novembra 2021. godine, Upravni odbor formirao je listu od 25 stipendista Adriatic Fondacije. Osim toga, Fondacija je dobila iznos za još dvije stipendije od saradnika Adriatic Metalsa i Fondacije Adriatic, a ukupan broj stipendija dodijeljenih srednjoškolcima i studentima je 29 i to:

- Srednjoškolci općine Vareš – 15;
- Srednjoškolci općine Breza – 5;
- Srednjoškolci općine Kakanj – 6;
- studenti - 3 (po jedan student iz svake općine).

Dana 23. decembra 2021. godine upriličeno je potpisivanje ugovora o stipendiranju sa stipendistima i njihovim roditeljima kao završni korak u procesu dodjele stipendija Fondacije Adriatic.

U aprilu 2022. godine Fondacija Adriatic raspisala je poziv za besplatni kurs engleskog jezika za sve zainteresovane stanovnike općine Vareš, bez obzira na pol i godine. Tokom desetodnevnog trajanja poziva pristiglo je 227 prijava, a ostvarena je saradnja sa školom jezika Facultas Cambridge Center Sarajevo, čiji su profesori predavali engleski jezik 6 mjeseci. Kurs je zvanično počeo 1.6.2022. i održavao se četiri dana u sedmici u prostorijama Srednje škole „Nordbat-2“ Vareš, koja je za potrebe kursa ustupila dvije učionice na besplatno korištenje. Osim toga, Fondacija Adriatic je u junu počela stipendirati troje djece dijabetičara iz općine Vareš kojima je potrebna pomoć u kupovini senzora za mjerenje šećera u krvi. Stipendija će trajati 10 mjeseci.

Fondacija Adriatic je 15. avgusta 2022. godine objavila Javni poziv za finansiranje/sufinansiranje projekata nevladinih organizacija za zaštitu okoliša iz općina Vareš, Breza i Kakanj. Poziv je trajao 15

dana. Na sjednici održanoj 10. oktobra Upravni odbor odlučio je da će Fondacija Adriatic podržati dva projekta i to:

- Udruženje sportskih ribolovaca Vareš - Uređenje i poribljavanje prirodnog mrijestilišta Mala Rijeka – Vareš;
- Planinarsko skijaško društvo "Perun" Vareš - "Eko struja II faza".

Upravni odbor je na sjednici održanoj 12. oktobra donio odluku o ponavljanju Poziva za sufinansiranje projekata NVO za zaštitu životne sredine zbog slabog odaziva NVO iz Breze i Kaknja na prethodni poziv. S tim u vezi, Fondacija je 2. novembra 2022. godine objavila novi poziv koji je trajao mjesec dana.

Udruženja i projekti za koje su odobrena sredstva od strane Fondacije Adriatic su:

- Udruženje izviđača "Zvijezda" Vareš - Projekat "Volim prirodu, volim Vareš";
- Lovačko društvo "Zvijezda" Vareš - Projekat "Modernizacija lovno tehničke i lovno uzgojne infrastrukture";
- Sportsko ribolovno društvo - Projekat "Očuvanje, zaštita i unapređenje ribljeg fonda kroz akcije očuvanja prirodnog i vještačkog poribljavanja";
- Udruženje za zaštitu životinja "Skitnica" Kakanj - Projekat "Ne smete prirodu i cvijeće";
- Eko udruga "Medena dolina" Kakanj - Projekat "Čuvajmo prirodu - blago koje nestaje";
- Udruženje Centar za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR) Kakanj - Projekat "Obilježavanje Dana planeta Zemlje 2023";
- Udruženje Spasilački klub GSS Kakanj - Projekat "Čišćenje, uređenje i obilježavanje planinarske staze Bukovica - Bobovac".

Kompanija će nastaviti sa lokalnim, i potencijalno kratkoročnim investicionim inicijativama u zajednici, od kojih su se neke već dogodile. Ovo finansiranje je popraćeno kriterijima i smjernicama za društveno odgovorno poslovanje koje Adriatic Metals može podržati. Procedura koja osigurava da je upravljanje fondovima za društveno odgovorno poslovanje transparentno i potpuno dokumentovano razvijena je pod nadzorom generalnog direktora i Voditelja Odjela za održivost. Ovo uključuje odgovornosti i odgovornosti članova osoblja u Informativnom centru, kao i mehanizam za reviziju ili praćenje uspjeha podržanih inicijativa (uključujući broj korisnika, trajanje beneficije, kategoriju podrške itd.) i dostupan je javnosti u Info centru.

Adriatic Metals je razvio projekat „Living history project“ koji uključuje intervju sa onima koji su radili u rudnicima Vareša ili srodnoj industriji ili koji se sjećaju života u tom periodu, čuvajući naslijeđe i uspostavljajući vrijedan izvor podataka o rudarskoj prošlosti na tom području. U kancelarijama kompanije izložena je grafička „Vremenska linija“ koja prikazuje razvoj Vareša kao rudarske zajednice kroz vekove. Vremenski okvir je predstavljen na sastanku PLC-a u oktobru 2020. tokom posjete Odbora kompaniji.

#### **4.5. Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom**

Osnovan je PLC za projekat Vareš. Glavna svrha Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom je promocija razumijevanja ključnih pitanja lokalne zajednice tokom perioda postojanja rudnika i samim tim sprječavanje ili rješavanje bilo kakvih eventualnih problema.

Grupa je dobila slijedeće odgovornosti:

- Savjetovanje kompanije o problemima i interesovanjima lokalnih zajednica;
- Identifikacija i informiranje o eventualnim interesovanjima i potrebama lokalnog stanovništva u vezi aktivnosti kompanije;
- Prisustvo na redovnim sastancima tokom godine;
- Priprema za sastanke kroz upoznavanje sa Adriatic Metals dokumentima;
- Prisustvo na radionicama ili seminarima o specifičnim temama koje su povezane sa ključnim pitanjima, uljučujući objašnjenja tehničkih procesa;
- Prisustvo na radionicama Procjene okolišnog i socijalnog uticaja koje se odnose na proces procjene okolišnog i socijalnog uticaja, nalaze osnovne studije i predviđeni uticaji, isticanje područja za uključenost u praćenju;
- Distribuiranje ključnih informacija koje se odnose na sastanke Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom što je moguće većem broju članova lokalne zajednice; i
- Služiti kao neovisni savjetnik u službenom žalbenom mehanizmu.

#### **4.6. Upravljanje dokumentacijom i pitanjima**

Dokumentovanje procesa, aktivnosti i rezultata angažovanja zainteresovanih strana je ključno za upravljanje rizikom i osiguravanje transparentnosti. Informativni centar u Varešu je uspješno započeo ovaj proces i bilježi sve zainteresovane strane koje posjećuju Centar, bilježeći njihovo ime, dob, prebivalište, spol, trenutno zanimanje i razlog posjete. Ukoliko je potrebno uzimaju se i dodatne informacije koje se odnose na nivo obrazovanja, kvalifikacije, prethodno iskustvo. Nekoliko biografija je također prikupljeno i arhivirano za razmatranje.

Kako Projekat bude napredovao, očekuje se da će broj upita porasti. Zbog toga bi metodologija dokumentovanja trebala biti jasna i jednostavna, razvijena na osnovu trenutnog napretka. Procesi i procedure bi trebali biti dokumentovani da bi se pokazalo kako je plan anagažovanja zainteresovanih strana organizovan i implementiran. Dokumentovanje također omogućava vanjskim posmatračima

kao što su strani investitori ili međunarodne organizacije, da razumiju koje informacije su pružene i kako i koje teme su obrađivane u toku aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

Ključni dokument koji se može dostaviti o javnim konsultacijama za vrijeme procesa procjene okolišnog i društvenog uticaja će biti detaljan popis zainteresovanih strana u Projektu, uključujući i

evidenciju svih komentara zainteresovanih strana, pitanja i prijedloga u obliku Izvještaja o pitanjima i odgovorima. Ovaj Izvještaj će služiti kao tekuća evidencija pitanja koja su zainteresovane strane postavile u toku procesa.

#### **4.7. Trenutni i budući angažman zainteresovanih strana**

Angažman zainteresovanih strana, osim svega što je gore opisano se redovno dešava između osoblja Adriatic Metals i svih nivoa zainteresovanih strana. Dodatni oblik konsultacija sa zainteresovanim stranama koje Adriatic Metals izvršava su sljedeće:

- Distribucija letka o Projektu u svim najbližim zajednicama;
- Kućne posjete, naročito onim stanovnicima koji su više izolirani i ne posjećuju Vareš redovno;
- Informisanje putem oglasnih tabli u mjesnim zajednicama koje su pod uticajem Projekata, gdje se redovno postavljaju ažurirane informacije o Projektu; i
- Ažuriranje informacija o svim aktivnostima preko Radio Bobovca.

Adriatic Metals je odlučan da nastavi podržavati aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana u cijelom periodu trajanja Projekta, uključujući i period nakon zatvaranja. Ovaj Plan angažovanja zainteresovanih strana će prema tome biti ažuriran i razvijan, a Adriatic Metals će nastaviti da razvija kulturološki adekvatne metode održavanja dvostranog dijaloga sa onima na koje Projekat ima uticaja, kako pozitivnog tako i negativnog. Cilj će biti obezbijediti da Projekat ostane u kontaktu sa svim zainteresovanim stranama i da njihove brige rješava pravovremeno i učinkovito.

#### **4.8. Ključne teme zainteresovanih strana**

Tabela 4.4 prikazuje sažetak najčešćih zabrinutosti i tema koje su zainteresovanih strane izrazile do sada.

<b>Tabela 4.5. Zabrinutost zajednice do sada</b>		
<b>Aspekt</b>	<b>Zabrinutost</b>	<b>Poduzete aktivnosti</b>



Zdravlje	<p>Primijećeno je da su prethodne rudarske aktivnosti rezultirale povećanim brojem slučajeva oboljevanja od raka i respiratornih problema, kao i smrtnošću stoke. Ova zabrinutost je naročito izražena na Daštansku i Pržićima.</p>	<p>Kao odgovor na lokalnu zabrinutost u vezi s uticajima na zdravlje, Adriatic Metals naručio je procjenu uticaja na zdravlje koju je provela licencirana kompanija.</p> <p>Trenutno u Varešu postoji jedan Dom zdravlja. Očekuje se da će Projekat značajno povećati broj stanovnika u Varešu, a postoji rizik da bi zbog toga Dom zdravlja mogao biti preopterećen. U 2022. godini Adriatic Metals je uspostavio novu kliniku u Varešu u saradnji sa privatnim pružateljem zdravstvene zaštite. Namjera je da svi zaposlenici imaju privatno zdravstveno osiguranje, kao i njihov supružnik/partner i oni koji o njima ovise. Klinika se nadogradila u postojeći objekat u Varešu, a sve su usluge prema potrebi dostupne zajednici. Također, u Planu upravljanja zdravstvenom zaštitom i sigurnosti zajednice definisani su potencijalni rizici te mjere za ublažavanje istih i preporuke kojih se treba držati kompanija tokom trajanja Projekta.</p>
----------	---	---

<p>Zapošljavanje</p>	<p>Pripadnici zajednice polažu velike nade u Projekat i mnogi od njih izražavaju veliku želju da rade u rudniku. Mnogi su postavljali pitanja o mogućnostima zapošljavanja i obuke s obzirom na obim novog Projekta i načinu prijavljivanja za stvorena radna mjesta. Ovim procesom će morati rukovoditi lokalna strategija zapošljavanja. Zainteresovane strane su također izrazile svoju želju da se prioritet da lokalnim nabavkama.</p>	<p>Primjenom strategije zapošljavanja, kompanija je definisala da će:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a) Općina Vareš i okolina će biti resurs za većinu radne snage;</li> <li>b) Uključivanje i partnerstvo s lokalnim privrednicima kad god je to moguće kako bi se pomoglo u širenju lokalne ekonomije;</li> <li>c) Izgradnja razvojne strategije koja rješava nedostatak vještina za stvaranje zaposlenja, saradnja s lokalnom srednjom školom radi otvaranja novog školskog usmijeranja za učenike i konačno osiguravanje zaposlenja za polaznike koji završe ovaj školski smjer</li> <li>d) Pružanje mogućnosti odraslima za prekvalifikaciju, čime se daje mogućnost zaposlenja.</li> </ul> <p>Razvoj Projekta Vareš rezultirat će, a već je rezultirao, mogućnostima zapošljavanja tokom razdoblja razvoja, izgradnje, rada i zatvaranja. Dok će radove na izgradnji i prijevozu izvoditi izvođači, Adriatic Metals obvezao se osigurati da su ti izvođači lokalni i da zapošljavaju veliki dio lokalnog stanovništva.</p> <p>U prilog rudniku vjerovatno će se pojaviti nekoliko indirektnih ekonomskih prilika za lokalne kompanije i izvođače radova. Adriatic Metals se također obavezuje da će prioritet davati lokalnim poduzetnicima, te su uspostavljene procedure za pomoć lokalnim kompanijama u razvoju kako bi zadovoljili potrebe Projekta.</p>
<p>Okoliš</p>	<p>Zbog ranije kontaminacije, postojala je zabrinutost da bi se isti problem mogao ponovo pojaviti u vezi sa vodotocima, kvalitetom zraka i biodiverzitetom. Zabrinutost u vezi upotrebe vode za potrebe projektnih aktivnosti i održavanjem prirodnog toka.</p>	<p>Od maja 2020. godine do kraja maja 2021. godine je uspostavljen nulti monitoring okolišnih parametara s ciljem dobijanja podataka o sveobuhvatnom stanju okoliša te će isti biti nastavljen kroz sve faze Projekta kako bi se stanje okoliša pratilo. Tim za zaštitu okoliša je sarađivao sa vodećim inženjerskim savjetnicima, Wardell Armstrong i Ausenco, kao i najboljim licenciranim kompanija u državi, kako bi osigurao da DFS uvaži zahtjeve ESIA.</p>

## 5. ŽALBENI MEHANIZAM

Svrha žalbenog mehanizma je da pokaže spremnost odgovora na žalbe zainteresovanih strana i da osigura angažovanje zainteresovanih strana tokom cijelog trajanja Projekta. Sve zainteresovane strane su potaknute da podnesu pismene žalbe rukovodećem timu Adriatic Metals i trebaju biti uvjerene da se žalbe neće ni na koji način koristiti da bi se zastrašili oni koji su predali žalbe. Mehanizam žalbe se rješava brzo i učinkovito na transparentan način koji je kulturološki prihvatljiv bez manipulacije, miješanja, prisile, zastrašivanja i odmazde<sup>3</sup>.

Sve zainteresovane strane mogu dobiti primjerak u Informativnom centru, uredu na Tisovcima, preko predstavnika mjesnih zajednica te su dostupne i na web stranici kompanije. Početkom 2021. godine je uveden postupak anonimnog podnošenja mehanizma žalbe. Dostupni su sandučići za podnošenje žalbi u zajednicama na koje Projekat ima direktan uticaj i to na mjestima gdje su postavljene i oglasne table. Sandučići se provjeravaju jednom mjesečno. Procedura koja je opisana u daljem tekstu se koristi da bi se osiguralo da je žalbeni mehanizam u skladu sa zahtjevima najboljih međunarodnih praksi.

Bilo kakva pitanja ili sugestije o radovima i aktivnostima koje izvodi Adriatic Metals BH uputiti putem e-maila: [infocentar@adriaticmetals.com](mailto:infocentar@adriaticmetals.com).

### 5.1. Definicija

Žalba je zabrinutost ili pritužba koju iznose pojedinac ili grupa na koju aktivnosti Adriatic Metals imaju uticaja. I zabrinutosti i pritužbe mogu rezultirati iz stvarnih ili zapaženih uticaja aktivnosti Kompanije i mogu se podnijeti na isti način i rješavati putem iste procedure. Žalbenu proceduru bi trebali koristiti svi bez ikakve zabrinutosti ili straha od odmazde. Prema vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, mehanizam žalbe u kompaniji je razvijen na način da je pristupačam, predvidiv, pravičan, transparentan i utemeljen na uključivanju i dijalogu<sup>4</sup>.

U žalbu ne spadaju:

- Pitanje, prijedlog ili opći komentar o Kompaniji ili Projektu; i/ili
- Molba ili zahtjev za pomoć.

Ovi oblici povratne informacije su također važni Adriatic Metals i trenutno se evidentiraju u Informativnom centru, ali se ne bi trebali službeno voditi kao žalbe.

Proces žalbenog mehanizma koji trenutno postoji u Adriatic Metals-u je prikazan u na Prikazu 5.1.

Proces ima nekoliko faza i nivoa provjera kako žalba napreduje. Teoretski, ovo pokriva slijedeće aspekte:

---

<sup>3</sup> EBRD Performance Requirement 10: Information Disclosure and of information and Stakeholder Engagement

<sup>4</sup> UN Guiding Principles on Business and Human Rights

- Prijem i evidentiranje žalbi;
- Uvid i istraživanje;
- Odgovor; i
- Apelacioni proces.

Žalbeni obrazac (Prikaz 5.2.) je izrađen tako da zahtijeva sljedeće informacije:

- \*Ime;
- \*Podatke za kontakt;
- \*Dob;
- \*Spol;
- Naslov žalbe;
- Lokacija;
- Datum i vrijeme incidenta;
- Opis;
- \*Potpis zainteresovane strane;
- Potpis uposlenika Eastern Mininga koji je primio žalbu; i
- Datum evidentiranja.

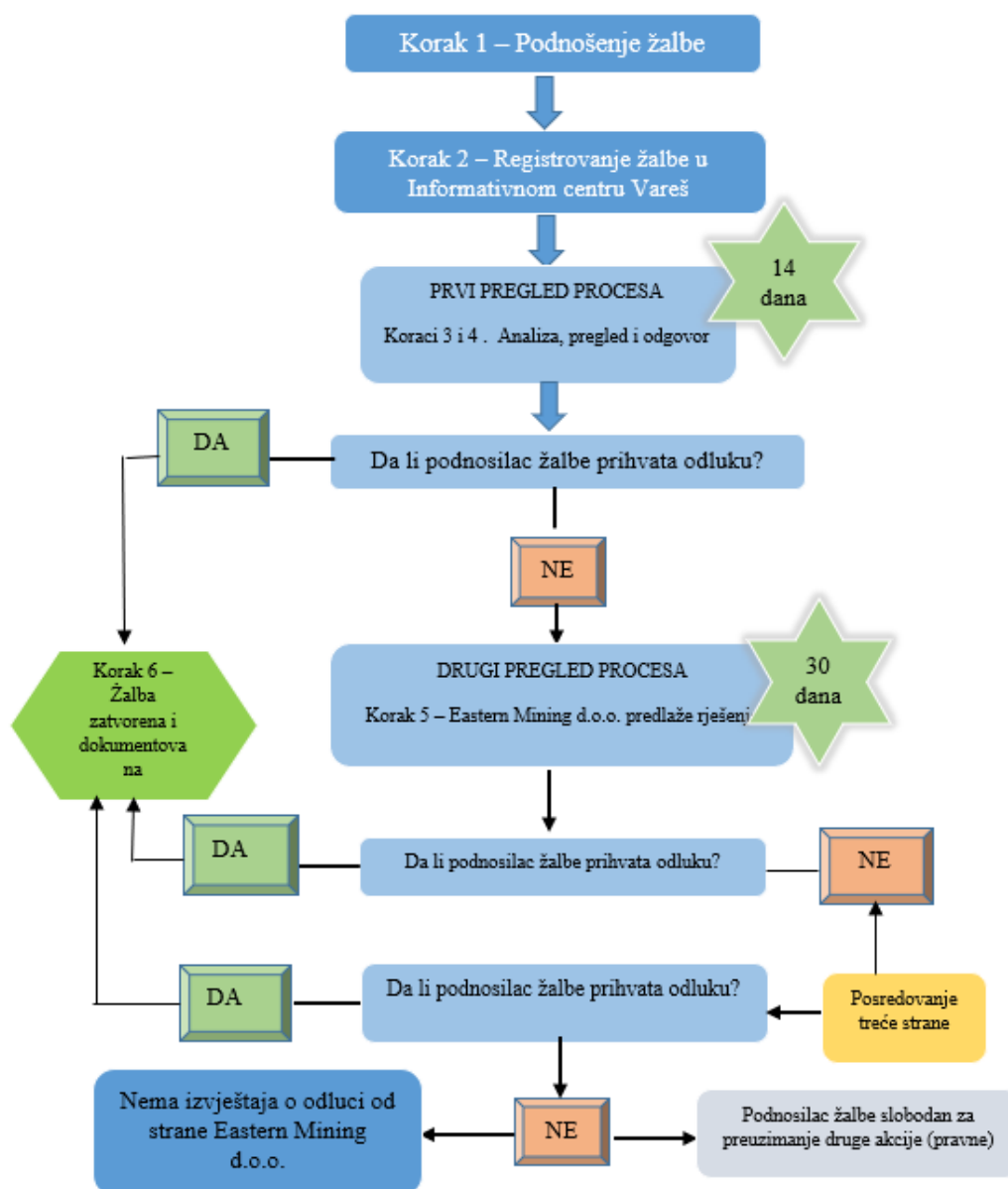
Ako zainteresovane strane odluče podnijeti anonimnu žalbu, stavke označene zvjezdicom se neće popunjavati.

Do sada je žalbeni mehanizam predstavljen u svim najbližim mjesnim zajednicama putem sastanaka ili telefonskih poziva zbog ograničenja nametnutih zbog pandemije Covid 19. Predsjednici mjesnih zajednica su distribuisali informacije u vezi žalbenog mehanizma, a za vrijeme anketiranja domaćinstava mehanizam je provjeren i testiran sa članovima zajednice.

Tokom održavanja prve sjednice Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom, članovima je također predstavljen žalbeni mehanizam te su im uručeni primjerci istog. Prijedlog je da se, ako se podnese anonimna žalba, odgovor na nju dostavi na oglasnoj ploči mjesne zajednice u kojoj je žalba podnesena, a također će biti obaviješten i predstavnik te lokalne zajednice. Ako se žalba podnese na drugi način (Informativni centar), odgovor će se proslijediti putem drugih Eastern Mining društvenih kanala, društvenih mreža ili putem biltena.



### Proces žalbenog mehanizma



Prikaz 5.1. Proces žalbenog mehanizma



Obrazac za podnošenje žalbi

Ukoliko želite da Vaša žalba bude anonimna, molimo izostavite popunjavanje rubrika naznačenih zvijezdicom.

*	<input type="text" value="IME I PREZIME PODNOSIOCA ŽALBE"/>	*	<input type="text" value="BROJ TELEFONA"/>
*	<input type="text" value="DOB"/>	*	<input type="text" value="POL"/> <input type="text" value="M"/> <input type="text" value="2"/>
*	<input type="text" value="ADRESA"/>		
	<input type="text" value="GRAD/MJESNA ZAJEDNICA"/>		

DETALJI ŽALBE / INCIDENTA

<input type="text" value="Kratki naziv žalbe"/>	
<input type="text" value="Datum"/>	<input type="text" value="Mjesto incidenta"/>

IZJAVA/KRATKI OPIS

U slučaju nedovoljnog prostora za pisanje, molimo pišite na posebnom papiru, potpišite uz datum i priložite ovoj formi.

*	<input type="text" value="Potpis podnosioca"/>	<input type="text" value="Datum"/>
	<input type="text" value="Potpis (ICV)"/>	<input type="text" value="Datum"/>

Prikaz 5.2 Adriatic Metals žalbeni obrazac

## 6. PRAĆENJE I VREDNOVANJE

Više rukovodstvo Adriatic Metals BH će povremeno vrednovati aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

Za vrednovanje bi se trebali koristiti sljedeći pokazatelji:

- Nivo razumijevanja Projekta od strane zainteresovanih strana;
- Broj žalbi na godišnjem nivou i način na koji su rješavane; i
- Nivo uključenosti ljudi na koje Projekat ima uticaja u zajednicama.

Za mjerenje ovih pokazatelja će se koristiti sljedeći podaci:

- Pitanja i odgovori uprave povezani sa zapisnicima sa sastanaka;
- Mjesečni izvještaji Informativnog centra;
- Povratne informacije od osnovnih zainteresovanih strana (kroz intervju sa uzorkom ljudi na koje Projekat ima uticaja);
- Pitanja postavljena na sastancima Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom;
- Evidencija žalbi, i
- Registar obaveza.

Ovi izvještaji vrednovanja će biti predstavljeni upravi Adriatic Metals, a sažetak će biti uključen u godišnji izvještaj. Redovno vrednovanje bi trebao vršiti neovisni konsultant koristeći anketu zapažanja koja koristi uvijek isti set pitanja da bi se postigao kontinuitet. Analiza ankete će biti predstavljena timu rukovodstva. Prva anketa bi trebala biti obavljena prije većih građevinskih radova da bi se osigurala osnova za opažanja zajednice.

## 7. IZVJEŠTAVANJE

Menadžer za društveno odgovorno upravljanje definiše, upravlja i koordinira svim aktivnostima koje su definisane Planom angažovanja zainteresovanih strana, uključujući:

- Aktivnosti informiranja javnosti (pisma, sastanci sa zainteresovanim stranama, brošure, pojavljivanje na Radio Bobovcu, sastanci sa Općinskim vijećem);
- Napredak bilo kakvih Projekata društveno odgovornog poslovanja, razvoja zajednice ili saradnje sa zajednicom;
- Rješavanje zaprimljenih žalbi, prema proceduri postavljenoj u žalbenom mehanizmu;
- Projekat 'Living history'<sup>5</sup>;
- Informacije i aktivnosti Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom;

---

<sup>5</sup> Projekat za bilježenje usmenih priča mještana koji su živjeli i radili na ovom području kada su bili aktivni rudnici i ljevaonica. Zapisi i informacije će se dijeliti s Radio Bobovac, Općom bibliotekom Vareš, srednjom školom i Tourist Info centrom. Intervjui se također objavljuju u Adriatic Metals biltenu.

- Planovi za naredni mjesec i napredak dugoročnih planova; i
- Druge relevantne informacije i aktivnosti.

Trenutno Informativni centar Vareš podnosi mjesečne izvještaje koji su fokusirani na posjetitelje

Centru i statistiku društvenih mreža. Ovi izvještaji uključuju:

- Aktivnosti provedene u toku svakog mjeseca;
- Unosi u evidenciji žalbi;
- Nove grupe zainteresovanih strana (gdje je to relevantno); i
- Statistika društvenih mreža sa službene EM Facebook stranice.

Tim rukovodećeg osoblja će koristiti ove izvještaje Informativnog centra za upotpunjavanje godišnjeg izvještaja o održivom upravljanju.

## **8. OSOBLJE**

U Informativnom centru je zaposlena jedna osoba koje radi puno radno vrijeme. Njena uloga općenito obuhvata sljedeće:

- Angažovati i stvoriti prisustvo unutar zajednice u Varešu;
- Razviti i održavati funkcionalne odnose sa ključnim zainteresovanim stranama;
- Angažman sa širom zajednicom: organizacija javnih događaja i sastanaka, širenje javnih informacija; i
- Prikupljanje povratnih informacija od članova zajednice (zabrinutost, problemi, pitanja), njihovo evidentiranje i prenošenje višem rukovodećem osoblju.

Adriatic Metals BH je osnovao Odjel za održivost koji radi u lokalnom uredu na Tisovcima. Tim čine Vildana Mahmutović, Voditeljica odjela za održivost, čije odgovornosti uključuju i upravljanje međunarodnom procjenom uticaja, proceduru dobivanja lokalnih dozvola i socijalni angažman i angažman lokalne zajednice i Aida Ahmedović, Menadžer za društveno upravljanje. Deset članova Odjela pružaju podršku radu Voditeljice odjela uključujući i novouposlenog člana iz Kaknja.



**PRILOG 1**  
**MAPIRANJE ZAINTERESOVANIH STRANA**

**Prilog 1 – Mapiranje zainteresovanih strana za Projekat Vareš**

<b>Kategorija</b>	<b>Zainteresovana strana</b>
<b>Vlasti (Državne)</b>	<b><i>Tročlano Predsjedništvo</i></b> Denis Bečirović Željko Komšić Željka Cvijanović  <b><i>Ministarstva</i></b> Ministarstvo vanjskih poslova Ministarstvo sigurnosti Ministarstvo odbrane Ministarstvo finansija i trezora Ministarstvo pravde Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Ministarstvo komunikacija i transporta Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Ministarstvo civilnih poslova Predsjedavajući Vijeća Ministara Borjana Krišto Odbor za unutrašnju politiku Direkcija za Evropske Integracije

<b>Vlasti (Federacija Bosne i Hercegovine)</b>	<p><b><i>Premijer</i></b></p> <p>Nermin Nikšić Zamjenik premijera – Finansije, Toni Kraljević Zamjenik premijera– Razvoj, poduzetništvo i obrt, Vojin Mijatović</p> <p><b><i>Ministri</i></b></p> <p>Ministar energije, rudarstva i industrije Ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Ministar saobraćaja i komunikacija Ministar planiranja Ministar trgovine Ministar unutrašnjih poslova Ministar razvoja, poduzetništva i obrta Ministar pravde Ministar zdravstva Ministar za boračka pitanja Ministar za raseljena lica i izbjeglice Ministar okoliša i turizma Ministar obrazovanja i nauke Ministar kulture i sporta</p> <p><i>Nadležnost nad zdravstvom, obrazovanjem, poljoprivredom, boračkim pitanjima, radom, upravljanjem i unutrašnjim poslovima.</i></p>
--	--

<b>Vlasti (Zeničko-dobojski kanton)</b>	<p><b><i>Kantonalni premijer</i></b> Amra Mehmedić</p> <p><b><i>Kantonalna Ministarstva</i></b></p> <p>Ministarstvo finansija Ministarstvo privrede Ministarstvo pravde i uprave Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo prostornog uređenja, transporta i komunikacija i zaštite okoliša Ministarstvo zdravstva Ministarstvo za boračka pitanja Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice</p> <p><b><i>Upravna tijela</i></b></p> <p>Kantonalna uprava za inspekcijske poslove Kantonalna uprava civilne zaštite Kantonalna uprava za šumarstvo Služba za zajedničke poslove Sekretarijat za zakonodavstvo Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Kantonalna direkcija za robne rezerve Kantonalna direkcija za ceste Kantonalni ured za pravnu pomoć Kantonalni institut za urbanizam i prostorno uređenje Veterinarski institut Pedagoški institut</p>
---	--

<b>Vlasti (općinske)</b>	<p><b>Načelnik općine Vareš</b> Zdravko Marošević Predsjednici mjesnih zajednica za 23 mjesne zajednice (vidi ispod)</p> <p><b>Načelnik općine Kakanj</b> Mirnes Bajtarević Predsjednici mjesnih zajednica za 44 mjesne zajednice (vidi ispod)</p> <p><b>Načelnik općine Breza</b> Vedad Jusić Predsjednici mjesnih zajednica za 14 mjesnih zajednica (vidi ispod)</p> <p><b>Komisije</b> Komisija za statutatorna pitanja i propise Komisija za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zahtjeve, žalbe, prijedloge i jednakost spolova Komisija za pitanja mladih Etički odbor Komisija za privredu, finansije i budžet Komisija za obnovu i kapitalna ulaganja Upravna komisija</p> <p><a href="https://www.vares.info/">https://www.vares.info/</a></p> <p><a href="https://breza.gov.ba/">https://breza.gov.ba/</a></p> <p><a href="http://kakanj.gov.ba/v5/">http://kakanj.gov.ba/v5/</a></p>
--------------------------	---

<b>Mjesne zajednice općine Vareš</b>	<table> <tr> <td>Borovica</td> <td>Vijaka</td> </tr> <tr> <td>Pržići</td> <td>Kokošćići</td> </tr> <tr> <td>Brgule</td> <td>Ligatići</td> </tr> <tr> <td>Ravne</td> <td>Budoželje</td> </tr> <tr> <td>Strica-Zaruđe</td> <td>Dabravine</td> </tr> <tr> <td>Striježevo</td> <td>Javornik</td> </tr> <tr> <td>Stupni Do</td> <td>Kadarići</td> </tr> <tr> <td>Daštansko</td> <td>Vareš</td> </tr> <tr> <td>Mir</td> <td>Vareš Majdan</td> </tr> <tr> <td>Neprivaj</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Oćevija</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Pogar</td> <td></td> </tr> </table>	Borovica	Vijaka	Pržići	Kokošćići	Brgule	Ligatići	Ravne	Budoželje	Strica-Zaruđe	Dabravine	Striježevo	Javornik	Stupni Do	Kadarići	Daštansko	Vareš	Mir	Vareš Majdan	Neprivaj		Oćevija		Pogar	
Borovica	Vijaka																								
Pržići	Kokošćići																								
Brgule	Ligatići																								
Ravne	Budoželje																								
Strica-Zaruđe	Dabravine																								
Striježevo	Javornik																								
Stupni Do	Kadarići																								
Daštansko	Vareš																								
Mir	Vareš Majdan																								
Neprivaj																									
Oćevija																									
Pogar																									

<p><b>Mjesne zajednice općine Kakanj</b></p>	<p>Bičer Bilješevo Bjelavići Brnjic Bukovlje Donji Kakanj Dumanac Gornja Ričica Hrastovac Kakanj II Krševac Kraljeva Sutjeska Modrinje Papratnica Podgora Pope Povezice Seoce Starposli Termoelektrana Vukanovići Zagrađe</p>	<p>Bijele vode Bištrani Brežani Brnj Čatići Dubovo Brdo Doboj Haljinići Kakanj I Koprivnica Kučići Mramor Nažbilj Plandište Poljani Popržena Gora Ričica Slapnica Tršće Varda Veliki Trnovci Zgošća</p>
<p><b>Mjesne zajednica općine Breza</b></p>	<p>Banjevac Bukovik Izbod Mahala Slivno Vardište Župča</p>	<p>Breza Gornja Breza Koritnik Prhinje Sutješćica Vijesolići</p>

<p><b>Ključne mjesne zajednice po mjestu i interesu (direktan uticaj)</b></p>	<p><b>Općina Vareš</b>  Vareš  Osredak  Semizova Ponikva  Borovica Donja  Osredak  Semizova Ponikva  Položac  Višnjići  Tisovci  Brezik  <b>Općina Kakanj</b>  Vukanovići</p> <p>Pržići  Vareš Majdan  Tisovci  Pržići  Daštansko  Višnjići  Tisovci  Položac  Mlakve  Borovica Gornja  Nažbilj</p>
<p><b>Ključne mjesne zajednice po interesu (u nekim slučajevima direktni, uglavnom indirektni uticaj)</b></p>	<p><b>Općina Vareš</b>  Ljepovići  Pogar  Javornik  Osoje</p> <p><b>Općina Kakanj</b>  Tršće  Kakanj II  Doboj  Brežani  Haljinići</p> <p>Sjenokos  Stupni Do  Bijelo Borje  Diknjići  Zgošća  Kakanj I  Čatići  Bjelavići  Kraljeva Sutjeska</p>
<p><b>Mjesne zajednice od sekundarnog interesa (Indirektan uticaj) – stanovnici ovim mjesnih zajednica su posjetili Informativni centar</b></p>	<p>Sarajevo  Vogošća  Ilijaš  Podlugovi  Breza  Slivno  Dabravine  Budoželje  Striježevo  Radonjići  Poljani  Kakanj  Tičići  Janjići  Zenica</p> <p>Nažbilj  Dragovići  Bobovac  Tuzla  Omazići  Banovići  Rijeka  Ligatići  Mižnovići  Naseoci  Očevija Donja  Očevija Gornja  Zvijezda  Strica-Zaruđe  Brgule</p>

	<p>Arnauti</p>
<p><b>Zemljovlasnici</b></p>	<p>Zemljovlasnici širom koncesionog područja Rupice (Odvojen proces pri Informativnom centru Vareš)</p> <p>Vlasnici zemlje i imovine koji trenutno nisu stalno nastanjeni u području Projekta.</p>
<p><b>Nevladine organizacije (državne i međunarodne)</b></p>	<p>Regionalni okolišni centar (BiH) (<a href="http://www.rec.org/office.php?id=5">http://www.rec.org/office.php?id=5</a>)  Evropski prijatelji planete zemlje, Regionalni centar za zaštitu životne sredine za Centralnu i Istočnu Evropu (REC), Centar za okolišno održivi razvoj (<a href="https://www.foeeurope.org/bosnia-herzegovina">https://www.foeeurope.org/bosnia-herzegovina</a>)  Inicijativa za šumarstvo i okoliš (<a href="https://www.feasee.org/">https://www.feasee.org/</a>) Bankwatch Network (<a href="https://bankwatch.org/about">https://bankwatch.org/about</a>)  Via Dinarica Trail (<a href="https://viadinarica.com/index.php/en/">https://viadinarica.com/index.php/en/</a>) Centar za okoliš BiH  Sačuvajmo plavo srce Evrope (<a href="https://www.balkanrivers.net/">https://www.balkanrivers.net/</a>) WWF Adria <a href="https://wwf.panda.org/wwf_offices/wwf_adria.cfm">https://wwf.panda.org/wwf_offices/wwf_adria.cfm</a> Univerzitet u Zenici, Univerzitet u Sarajevu i Univerzitet u Tuzli.  Prekogranični riječni sistem: A vodno područje rijeke Save, Agencija za održavanje rijeke Dunav, Međunarodna komisija za sliv rijeke Save Sarajevski uredi Svjetske banke, IFC and EBRD Britanska ambasada <a href="https://www.gov.uk/world/organisations/british-embassy-sarajevo">https://www.gov.uk/world/organisations/british-embassy-sarajevo</a>  Australski konzulat  <a href="https://www.embassypages.com/australia-consulate-sarajevo-bosniaandherzegovina">https://www.embassypages.com/australia-consulate-sarajevo-bosniaandherzegovina</a></p>



<p><b>Nevladine organizacije (loklane i regionalne)</b></p>	<p>Njemačka humanitarna organizacija HELP-Hilfe – djeluje lokalno (<a href="http://www.help.org.ba/en/">http://www.help.org.ba/en/</a>)</p> <p>Sindikata rudara Federacije BiH</p> <p>Eko-Forum Zenica (<a href="http://d564271.u30.com.ba/onama.php">http://d564271.u30.com.ba/onama.php</a>)</p> <p>Udruženje “Visit Vareš”</p> <p>Udruženje Odred izviđača “Zvijezda”</p> <p>Fondacija za obnovu i razvoj regije Vareš</p>
<p><b>Preduzeća, , organizacije i davaoci usluga</b></p>	<p><b>Davaoci usluga</b></p> <p>Policijska stanica Vareš, Dom zdravlja Vareš, srednja škola, osnovna škola, dječije obdanište, zavod za zapošljavanje, Centar za socijalni rad, autobusne i prevozne kompanije, biblioteka Vareš, Tourist Info centar Vareš</p> <p><b>Preduzeća (vidi imenik poduzeća)</b></p> <p>Vlasnici lokalnih poduzeća i obrta u Varešu (café barovi, trgovinske radnje, mehaničari itd.), pijačni prodavači, tvornica flaširane vode Kraljevska voda, Alma Ras d.o.o. (tvornica rublja), Pilana Daštansko, Mrestilište Ribnjak/ Hotel, Alma-Ras d.o.o. Olovo (proizvodnja rublja), Amia-Promet d.o.o. (Pilana), Lovački dom Igrište, Visit Vareš, planinarski dom Mekuše, Karlovačko bar na Pogari.</p> <p><b>Vjerske organizacije</b></p> <p><i>Islamska zajednica</i> – džamije se nalaze na Daštansku i u Varešu.</p> <p><i>Katolička zajednica</i> – crkva u Gornjoj Borovici, crkva na Pržićima, crkva na Tisovcima, crkva u Varešu</p> <p><i>Pravoslavna zajednica</i> – crkva u Varešu</p> <p><b>Udruženja</b></p> <p>Udruženje lovaca „Zvijezda“ Vareš, Udruženje sportskih ribolovaca, Ljubitelji povijesti, Ronilački klub Bosna, Izvorno Vareško, udruženja žena u nekoliko sela, Zajednica bošnjačke kulture, Crveni križ Vareš, Eko Turist Vijaka, Naš dom Borovica, Udruženje penzionera Vareš, Udruženje poslodavaca Vareš, Udruga Kraljevski grad Bobovac, Planinarsko skijaški klub, Udruženje sportskih ribolovaca, Udruženje pčelara.</p>
<p><b>Mediji (Međunarodni)</b></p>	<p>Javni radiotelevizijski servis Bosne i Hercegovine (BHRT) – član Evropske radiodifuzne unije</p>
<p><b>Mediji (Nacionalni)</b></p>	<p>Dnevni Avaz (Bosanski)</p> <p>Blic</p> <p>Glas Srpske</p> <p>Vecernje novosti</p> <p>Vecernji list</p> <p>Nezavisne novine</p>

	<p>Oslobodenje</p> <p><b>Radio</b></p> <p>Javni radiotelevizijski servis Bosne i Hercegovine (BHRT) – BH Radio 1 (Državni), Radio FBiH (Federalni), Radio 202 (Federalni), Radio Republike Srpske (Republički) Radio BN Radio Big 1</p> <p><b>Televizija</b></p> <p>Federalna TV Radio Televizija Republike Srpske (RTRS) BHRT Sarajevo – Al-Jazeera Balkans TV (Mreža koja emituje vijesti na bosanskom, srpskom i hrvatskom jeziku) N1 – 24-satne vijesti</p> <p><b>Novinske agencije</b></p> <p>Federalna novinska agencija (FENA) – državna agencija Novinska agencija Republike srpske (SRNA) – državna agencija ONASA – privatna agencija Biskupska konferencija BiH Islamska zajednica Bosne i Hercegovine Anadolu Agency – državna novinska agencija Republike Turske</p>
<p><b>Mediji (Lokalni i regionalni)</b></p>	<p><b>Televizija</b></p> <p>NTV IC Kakanj (Kakanj)</p> <p><b>Radio</b></p> <p>Hrvatski Radio Bobovac (Vares)Narodni Radio (Zenica) Nazavisni TNT Radio (Tuzla) Radio Kakanj (Kakanj) Radio Breza (Breza)Radio Slon (Tuzla) Radio Zenit (Zenica) Radio Zenica (Zenica) – public Radio Tuzlanskog kantona (Tuzla) - publicRadio Tuzla (Tuzla) – public</p> <p><b>Novine</b></p> <p>Magazine Bobovac (Vares)Nasa rijec (Zenica) BH Dani (Sarajevo) Start BiH (Sarajevo) Hrvatski glasnik (Tuzla)</p>

## **PRILOG 2**

### **NEVLADINE ORGANIZACIJE KOJE DJELUJU U VAREŠU I KAKNJU**

**Prilog 2 - Spisak nevladinih organizacija i udruženja građana u Varešu**

Broj:	Naziv udruženja	Ovlaštena osoba:	Adresa udruženja:	Kontakt:
1.	ČUVARI BOSANSKE KRUNE	Ibrišimović Šaban	Mijakovići bb, Vareš	062/259-188
2.	UDRUŽENJE DIJABETIČARA VAREŠ	Prkić Zlatko	Put mira 33, Vareš	061/248-286
3.	IZVORNO VAREŠKO	Marošević Marina	Put mira 6, Vareš	061/528-592
4.	UDRUŽENJE ŽENA ZA RURALNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU POVRATNIKA „ZVIJEZDA“ VAREŠ	Likić Adisa	Stupni Do bb, Vareš	062/599-843
5.	ŽENE STUPNOG DOLA	Likić Azemina	Stupni Do bb, Vareš	060/332-2013
6.	ŽENE BUDOŽELJA	Mahmutović Mufida	Budoželje bb, Vareš	061/759-796
7.	UDRUŽENJE SLIJEPIH I SLABOVIDNIH GRAĐANA OPĆINE VAREŠ	Malbašić Valentina -predsjednica Hafizović Dženana – sekretar i ovlaštena osoba	Zvijezda bb, Vareš	032/839-385 062/336-708
8.	ZAJEDNICA BOŠNJAČKE KULTURE "PREPOROD"	Beganović Sahudina	Put mira bb, Vareš	062/552-241
9.	CRVENI KRIŽ VAREŠ	Musa Enisa	Zvijezda 34, Vareš	061/679-106

10.	EKO TURIST VIJAKA	Andrić Boško	Put mira 33, Vareš	062/068-909
11.	UDRUŽENJE LOGORAŠA „23. OKTOBAR '93“	Čerenić Salem	Put mira bb, Vareš	061/828-886
12.	FUDBALSKI KLUB VAREŠ	Terzić Damir	Planinarska bb, Vareš	063/860-503
13.	„NAŠ DOM“ BOROVIKA	Vukančić Grga	Gornja Borovica bb, Vareš	061/531-626 032/846-501
14.	HRVATSKO UDRUŽENJE RATNIH ZAROBLJENIKA ZENIČKO DOBOJSKOG KANTONA – PODRUŽNICA VAREŠ	Prkić Zlatko	Put mira 30, Vareš	061/248-286
15.	UDRUŽENJE RATNIH VOJNIH INVALIDA „VAREŠ 92“	Salketić Jasmin	Put mira bb, Vareš	061/933-621
16.	UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA I NESTALIH HRVATA VAREŠ	Klarić Dražana	Jušići bb, Vareš	063/337-395
17.	UDRUŽENJE LOVACA ZVIJEZDA	Kamenjaš Mujo	Put mira P+4, Vareš	062/692-950
18.	UDRUŽENJE IZVIĐAČA „ZVIJEZDA“ VAREŠ	Hrvat Amar	Zvijezda 16, Vareš	061/082-488
19.	UDRUŽENJE PENZIONERA VAREŠ	Sirotanović Ibrahim	Zvijezda 69, Vareš	061/451-607
20.	UDRUŽENJE BORACA NACIONALNO OSLOBODILAČKOG I ANTIFAŠISTIČKOG RATA VAREŠ	Cigura Zehrid	Put mira bb, Vareš	062/629-399

<b>21.</b>	FORUM ŽENA POGAR	Miletović Ranka	Pogar bb, Vareš	061/836-286
<b>22.</b>	FODACIJA ZA OBNOVU I RAZVOJ REGIJE VAREŠ	Rudež Mladen	Zvijezda 34, Vareš	061/183-158
<b>23.</b>	UDRUŽENJE POSLODAVACA VAREŠ	Likić Ahmed	Benići 32, Vareš	
<b>24.</b>	KLUB EKSTREMNIH SPORTOVA „PERUN-VA“ VAREŠ	Zec Mirza	Zvijezda 34, Vareš	060/350-1397
<b>25.</b>	UDRUŽENJE „KRALJEVSKI GRAD BOBOVAC“	Petković Toni	Zvijezda 25, Vareš	061/522-598
<b>26.</b>	KARATE KLUB VAREŠ	Operta Mirsada	Zvijezda 43, Vareš	062/745-899
<b>27.</b>	TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO –SEKCIJA VAREŠ	Edin Kajević	Put mira 37, Vareš	061/933-207
<b>28.</b>	DRUŠTVO PLANINARA I SKIJAŠA „PERUN“ VAREŠ	Numanović Aziz	Put mira 30, Vareš	061/915-648
<b>29.</b>	UDRUŽENJE SPORTSKIH RIBOLOVACA VAREŠ	Klančević Ilhan	Put mira bb, Vareš	061/191-208
<b>30.</b>	UDRUŽENJE PČELARA „POLEN“ VAREŠ	Ridić Kruno	Zvijezda 59, Vareš	061/448-712
<b>31.</b>	MUSLIMANSKO DOBROTVORNO DRUŠTVO MERHAMED – OSNOVNI ODBOR VAREŠ	Kamenjaš Mustafa	Zvijezda 34, Vareš	062/569-049
<b>32.</b>	HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO „NAPREDAK“ – OGRANAK VAREŠ	Mirčić Mario	Zvijezda 25, Vareš	061/934-373

33.	FORUM ŽENA STRICA-ZARUĐE	Franjić Olivera	Strica Zarude bb, Vareš	061/297-046
34.	UDRUŽENJE ŽENA STRIJEŽEVO	Zubača Šaha	Striježevo bb, Vareš	062/209-788
35.	PRVA DJEČIJA AMBASADA „MEĐAŠI“ KONZULAT VAREŠ	Prkić Zlatko	Put mira 30, Vareš	061/248-286
36.	UDRUŽENJE BORACA ODBRAMBENO OSLOBODILAČKOG RATA 1992- 1995 ORGANIZACIJA DEMOBILISANIH  BORACA OPĆINE VAREŠ	Hršumović Salem	Put mira 33, Vareš	061/817-604
37.	UDRUŽENJE NOSILACA RATNIH PRIZNANJA – HRVATSKO VIJEĆE ODBRANE VAREŠ	Franjkić Čedomir	Put mira 33, Vareš	061/834-198
38.	HVIDRA UDRUŽENJE HRVATSKO VIJEĆE OBRANE HERCEG-BOSNE VAREŠ	Andrić Zoran	Jušići bb, Vareš	061/859-882
39.	„PORODICE ŠEHIDA I PALIH BORACA“ VAREŠ	Ahmedović Kenan	Put mira 33, Vareš	061/750-723
40.	UDRUŽENJE ZA SPORT I REKREACIJU INVALIDA VAREŠ	Pajt Ešref	Put mira 33, Vareš	061/528-378
41.	UDRUŽENJE ŽENA KOKOŠČIĆI	Karamustafić Hedija	Kokošćići bb, Vareš	060/343-8933
42.	UDRUŽENJE MLADIH „INICIJATIVA“ VAREŠ	Begović Nurdin	Zvijezda E-2, Vareš	062/280-497
	UDRUŽENJE GRAĐANA			

43.	„OMLADINSKA RADNA BRIGADA REŠAD SALETOVIĆ“ VAREŠ	Kozlić Ismet	Zvijezda bb	061/828-252
44.	UDRUŽENJE ZA RURALNI POLJOPRIVREDNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, OČUVANJE OBIČAJA I TRADICIJE I SEOSKI RAZVOJ I PODUZETNIŠTVO „ARPOS“ VAREŠ	Stjepanović Mara	Pajtov Han bb	062/215-032
45.	ŠAHOVSKI KLUB VAREŠ	Jerković Mario	Zvijezda 34, Vareš	062/675-179
46.	UDRUŽENJE STRELJAČKI KLUB „METALAC“ VAREŠ	Poljaković Marko	Zvijezda 34, Vareš	-
47.	ZAVIČAJNO UDRUŽENJE „OKRUGLICA“ – OGRANAK VAREŠ	Đurđić Miloš	Okruglica bb, Vareš	065/615-675
48.	UDRUŽENJE BORACA PATRIOTSKA LIGA VAREŠ	Kovačević Avdija	Ćamilov Potok 10/3, Vareš Majdan	060/326-2000
49.	UDRUŽENJE ŽENA „ZVJEZDANGRAD“ VAREŠ	Omerčević Lejla	Matijevići 10, Vareš	-
50.	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO VAREŠ	Franjić Zdenko	Zvijezda 34, Vareš	061/711-357
51.	UDRUŽENJE „BARON“ VAREŠ	Josipović Anto	Daštansko bb, Vareš	-
52.	UDRUŽENJE GRAĐANA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA "ŽUĆO" VAREŠ	Ajanović Mirnes	Zvijezda 14, Vareš	063/895-069



53.	UDRUŽENJE „MOJA PRVA NOTA“ VAREŠ	Hinger Igor	Zvijezda 65, Vareš	061/866-743
54.	UDRUŽENJE KLUB DIZAČA TEGOVA “PREDATOR“ VAREŠ	Muhić Farik	Zvijezda 17, Vareš	060/340-8463
55.	UDRUŽENJE ŽENA ZA RURALNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU „NARCIS DABRAVINE“ VAREŠ	Botić Arnela	Dabravine bb, Vareš	061/525-576
56.	UDRUŽENJE „EMIL MILO CIPRA“ VAREŠ	Jelić Petar	Zvijezda K-4, Vareš	-

## Osnovni podaci o navedenim nevladinim organizacijama

### 1. ČUVARI BOSANSKE KRUNE BOBOVAC

Udruženje "Čuvari bosanske krune" je nepristrana i neprofitna organizacija sa multietničkim sastavom koji zbližava sve prijatelje BiH i u inostranstvu. Udruženje broji preko stotinu registrovanih članova.

Predsjednik Udruženja je Šaban Ibrišimović iz Mijakovića, jednog od sela koje se naslanja na kraljevski grad Bobovac, gdje je i smještena organizacija.

Organizacija zvanično djeluje od 2008. a svoje prve aktivnosti je započela 2004/2005. Glavni ciljevi organizacije su zaštititi kulturne, historijske i prirodne baštine u dolini Bobovca gdje se ova bogatstva uglavnom nalaze, da bi očuvali kulturni i tradicijski identitet ljudi koji žive u okolini kraljevskog grada Bobovac, razvili sve vrste selektivnog turizma sa fokusom na seoski, kulturni, tradicijski, rekreativni, i agriturizam, s ciljem održivog ostanka mlađe populacije i ruralnog stanovništva općenito. Kao četvrti osnovni cilj navodi se podizanje svijesti među lokalnim stanovništvom o važnosti čistog i zdravog okruženja za ukupno funkcionisanje ekosistema.

### 2. UDRUŽENJE DIJABETIČARA OPĆINE VAREŠ

Udruženje dijabetičara općine Vareš je udruženje osoba koje žive sa dijabetesom (dijabetičara), onih koji žive za njih (zdravstveni radnici) i onih koji žive od dijabetesa (pojedinci-proizvođači zdrave hrane i entuzijasti iz farmaceutske industrije). Udruženje dijabetičara je neprofitna, nevladina edukativna društvena organizacija. Udruženje predstavlja osobe sa dijabetesom sa teritorije općine Vareš i na globalnom i na evropskom nivou. Do sada, Udruženje je ostvarilo značajne rezultate na edukaciji ljudi

sa dijabetesom i promociji zdravog načina života. Udruženje se nalazi u Varešu, na adresi Put mira br. 33, a predsjednik Udruženja je Zlatko Prkić.

### **3. IZVORNO VAREŠKO**

Udruga „Izvorno Vareško“ je nepristrano, multinacionalno i multireligijsko udruženje osnovano s ciljem očuvanja kulturne baštine Varešu na polju umjetnosti, zanata i ručne radinosti. Udruga ima 21 član. Osnovana je 2005. i promoviraju rad, umijeće i čestitost koja od davnina krase vareške žene, metalske radnike i rudare. Članovi ove Udruge njeguju bogatu tradiciju kroz različite vještine kao što su:

- lijevanje i kovanje proizvoda (statua rudara, kovača, livca itd.)
- slikanje (ulja na platnu, štampa, akvarel, slikanje na svili i staklu)
- izrada narodnih nošnji
- vez
- tkanje
- heklanje
- izrada nakita
- izrada odjevnih predmeta
- druge tehnike za izradu eksponata.

Osim očuvanja kulturne baštine, cilj Udruge je da se proširi ponuda ručnih radova i ostvari profitabilnost i samoodrživost. Sjedište Udruge se nalazi u Varešu, na adresi Put mira br. 6, a predsjednica Udruge je Marina Marošević.

### **4. UDRUŽENJE ŽENA ZA RURALNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU POVRATNIKA „ZVIJEZDA“**

Udruženje se bavi jačanjem ekonomskog i socijalnog položaja žena u lokalnim zajednicama, reintegracijom i resocijalizacijom povratnika, i interno raseljenih osoba. Udruženje žena za ruralni razvoj, održivi povratak, reintegraciju i resocijalizaciju. Udruženje je otvoreno za sve žene Vareša i dalje, koje prihvaćaju programske ciljeve Udruženja. Udruženje je dobrovoljno, neovisno i vanstranačko. Sjedište Udruženja se trenutno nalazi u Stupnom dolu, 71330 Vareš, a predsjednica Udruženja je Adisa Likić.

### **5. UDRUŽENJE ŽENA STUPNOG DOLA**

Udruženje žena Stupnog dola se bavi ruralnim razvojem, održivim povratkom, reintegracijom i resocijalizacijom. Udruženje se također bavi jačanjem ekonomskog i socijalnog položaja žena u lokalnim zajednicama Udruženje je dobrovoljno, neovisno i nepristrano. Sjedište Udruženja se nalazi

u Stupnom dolu, 71330 Vareš, a predsjednica Udruženja je Azemina Likić.

## **6. ŽENE BUDOŽELJA**

Udruženje "Žene Budoželja" se bavi očuvanjem tradicije u kulinarstvu, ručnoj radinosti, običajima, ekologiji i razvoju seoskog turizma. Udruženje se nalazi u selu Budoželje, Vareš, a predsjednica Udruženja je Mufida Mahmutović.

## **7. UDRUŽENJE SLIJEPIH I SLABOVIDNIH OSOBA OPĆINE VAREŠ**

Udruženje slijepih i slabovidnih osoba općine Vareš bavi se nabavkom pomagala , pružanjem svih vrsta pravne pomoći, organizacijom jednodnevnih izleta za članove, organizacijom tečajeva mobilnosti i obilježavanjem 15.10. – Dana bijelog štapa. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda bb, a predsjednica Udruženja je Valentina Malbašić.

## **8. ZAJEDNICA BOŠNJAČKE KULTURE "PREPOROD"**

Preporod Vareš njeguje tradiciju i kulturu Bošnjaka u općini Vareš i izvan nje. Promoviše kulturu, umjetnost, muziku i pozitivne vrijednosti. Udruženje je nevladina i nepristrana organizacija. Sjedište Organizacije se nalazi u Varešu, Put mira bb, a predsjednica Udruženja je Sahudina Beganović.

## **9. CRVENI KRIŽ VAREŠ**

Crveni Križ Vareš je humanitarna, dobrovoljna organizacija od posebnog interesa za Federaciju BiH. Misija Crvenog Križa je da spriječi ili ublaži patnju građana i da im pomogne u nevolji, sa naglaskom na razvoj zdravstvene i socijalne skrbi, da koordinira i potpomaže aktivnosti obuke i organizacije građana na pružanju raznih vrsta pomoći u katastrofama prouzrokovanim prirodnim ili ljudskim faktorima i da upozna stanovništvo sa sadržajem i značajem Ženevske konvencije i Međunarodnog humanitarnog prava, ohrabruje njihovu primjenu i njeguje toleranciju i razumijevanje među ljudima, naročito među mladima. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 34, a predsjednica Udruženja je Enisa Musa.

## **10. EKO TURIST VIJAKA**

Udruženje Eko Turist Vijaka se bavi zaštitom okoliša, promocijom turizma i turističkih potencijala. Udruženje je nevladina i nestranačka organizacija. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu, na adresi Put mira 33, a predsjednik Udruženja je Boško Andrić.

## **11. UDRUŽENJE RATNIH ZAROBLJENIKA „23. OKTOBAR '93“**

Misija Udruženja je institucionalno rješavanje statusa ratnih zarobljenika. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put Mira bb, a predsjednik Udruženja je Salem Čerenić.

## **12. FUDBALSKI KLUB VAREŠ**

FK Vareš je jedan od najstarijih sportskih klubova u Bosni, simbol Vareša i šireg područja i zeleno-bijeli ponos svih njegovih članova, igrača i navijača već preko 90 godina. Klub je osnovan 1927. i još uvijek

je aktivan i natječe se u Kantonalnoj ligi ZDK. NK Vareš je izrodio sjajne fudbalere i trenere i natjecao se u različitim ligama, a bio je i na rubu ulaska u Drugu ligu bivše Jugoslavije. Adresa Fudbalskog kluba je Planinarska bb, Vareš Majdan, a predsjednik Kluba je Damir Terzić.

### **13. „NAŠ DOM“ BOROVIKA**

Udruženje se uglavnom bavilo problemima povratnika, obnovom sela i kuća, poljoprivrednim i društvenim projektima objekata, a danas se bavi isključivo kulturnim programom, očuvanjem kulturne baštine, tradicijom borovičkog kraja i etnografijom. Sjedište Udruženja je u Gornjoj Borovici bb, Vareš, a predsjednik Udruženja je Grga Vukančić.

### **14. UDRUŽENJE HRVATSKIH RATNIH ZAROBLJENIKA ZE-DO KANTONA –OGRANAK VAREŠ**

Udruženje se bavi institucionalnim rješenjima statusa ratnih zarobljenika. Sjedište Udruženja je u Varešu, Put mira 30, a predsjednik Udruženja je Zlatko Prkić.

### **15. ORGANIZACIJA RATNIH VOJNIH INVALIDA „VAREŠ 92“**

Udruženje je dobrovoljna, nevladina, nepristana, antifašistička i demokratska organizacija ujedinjenih građana koji prihvataju njene programske obaveze i njen Statut.

Udruženje su, kao interesnu organizaciju, osnovali ratni vojni invalidi učesnici Oslobođilačkog rata 92-95, s ciljem ostvarivanja i zaštite ličnih i zajedničkih prava i interesa u društvu. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put Mira bb, a predsjednik Udruženja je Jasmin Salketić.

### **16. UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA I NESTALIH HRVATA VAREŠ**

Udruženje se bavi ostvarivanjem statusnih prava propisanih Zakonom o hrvatskim veteranima i njihovim obiteljima. Svrha Udruženja je da poveže sve obitelji poginulih i nestalih hrvatskih ratnih veterana i da se poveže sa sličnim organizacijama iz Domovinskog rata u cilju zajedničke izgradnje bolje budućnosti. Sjedište organizacije se nalazi u Varešu, Jušići bb, a predsjednica Udruženja je Dražana Klarić.

### **17. LOVAČKO DRUŠTVO „ZVIJEZDA“**

Lovci iz vareškog područja se već dugo bave lovom. Udruženje lovaca "Zvijezda" Vareš, osnovano je 26.08. 1923. godine i do sada nije prekidalo svoj rad. Lov u njihovim uslovima je čisto sport kroz koji lovci stižu prijatelje i komuniciraju jedni sa drugima. Osnovni zadatak Udruženja lovaca je zaštita divljih životinja, prirode, okoliša i ekološkog balansa. Udruženje lovaca ima 380 članova koji su organizovani u 8 sekcija. Organizacija lovačkih aktivnosti Udruženja lovaca zasniva se na Zakonu o lovu, dugoročnim i kratkoročnim razvojnim planovima, promociji lova, zaštiti divljači i prirode. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put Mira P + 4, a predsjednik Udruženja je Mujo Kamenjaš.

### **18. UDRUŽENJE IZVIĐAČA „ZVIJEZDA“ VAREŠ**

Izviđači se kao organizacija prvi puta spominju u području Vareša početkom 1950-ih kao sekcija Planinarskog društva Perun Vareš, pod čijim okriljem su djelovali do 1956, kada se, zbog velikog

interesa mladih, sekcija odvojila od Planinarskog društva i počela djelovati kao Odred izviđača "Branko Jelić" Vareš. Odred je dobio ime po majoru Narodno-oslobodilačke vojske, čiji spomenik se nalazi na Tisovcima. Program Odreda izviđača Zvijezda Vareš ima za cilj razvoj svijesti o zajedništvu, jednakosti i ljubavi prema prirodi, uz primjenu specifičnih metoda koje svakog pojedinaca čine glavnim nosiocem procesa svog vlastitog razvoja, osobom koja se oslanja na vlastite snage, koja je odgovorna, posvećena i voljna podržati druge. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 16 Radnički Dom, a predsjednik Udruženja je Amar Hrvat.

#### **19. UDRUŽENJE PENZIONERA VAREŠ**

Udruženje penzionera Vareš je dobrovoljna, nevladina, nepristrana i multietnička organizacija u kojoj članovi zadovoljavaju svoje zajedničke interese i potrebe. Sjedište organizacije se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 69, a predsjednik Udruženja je Ibrahim Sirotanović.

#### **20. UDRUŽENJE BORACA NARODNO-OSLOBODILAČKOG I ANTIFAŠISTIČKOG RATA VAREŠ**

Udruženje boraca Narodno-oslobodilačkog i natifašističkog rata Vareš postoji i radi sa ciljem nasljeđivanja tradicije i obilježavanja značajnih datuma Narodno-oslobodilačkog rata. Udruženje njeguje uspomenu na narodno-oslobodilačku borbu, borce iz tog perioda, jačanje antifašističkog fronta danas i suočavanje sa prošlošću. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ul. Put mira bb, a predsjednik Udruženja je Zehrid Cigura.

#### **21. FORUM ŽENA POGAR**

Forum žena Pogar bavi se očuvanjem tradicije u kulinarstvu, ručnoj radinosti, običajima, ekologiji, razvojem seoskog turizma i etnologijom. Sjedište Udruženja se nalazi u selu Pogar, Vareš, a predsjednica Udruženja je Ranka Miletović.

#### **22. FONDACIJA ZA OBNOVU I RAZVOJ REGIJE VAREŠ**

Udruženje ili Fondacija djeluje institucionalno, ozbiljno, organizirano i sistematski. Ovi procesi i aktivnosti moraju biti interesantni ali jasni i pravedni. Moraju biti javni i u korist javnog interesa. Inicijator i pokretač Okruglog stola i Zaklade u prigodi 120. obljetnice od prvih početaka industrijskog razvoja u ovom dijelu Europe, pozvao je sve odlučne Varešane diljem svijeta da se pridruže jednoj hraproj, ali realnoj i ostvarivoj nakani. Nakani koja je utemeljena na više nego stoljetnoj tradiciji, radinosti i sposobnosti za novi početak i obnovu značajnih vrijednosti vareške regije. Fondaciji su potrebni ulagači koji će upravljati svojim sredstvima. Sjedište Fondacije se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 34, a predsjednik Fondacije je Mladen Rudež.

#### **23. UDRUŽENJE POSLODAVACA VAREŠ**

Udruženje poslodavaca Vareš potvrdilo je svoju opredijeljenost da sistematičnije učestvuju i sistematski rade na unapređenju poslovnog okruženja u svojoj općini. Kroz partnerstvo sa drugim kompanijama, udruženjima poslodavaca iz drugih općina i vlastima, moguće je ubrzati i unaprijediti ekonomski rast i razvoj. Osnivači Udruženja poslodavaca Vareš su kroz svoje članstvo u Savezu Udruženja poslodavaca Zeničko-dobojskog kantona, izrazili svoju nedvosmislenu želju da učestvuju u

svim ekonomskim događajima na nivou Zeničko-dobojskog kantona. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, u ulici Benići br. 32, a predsjednik Udruženja je Ahmed Likić.

#### **24. KLUB EKSTREMNIH SPORTOVA "PERUN-VA" VAREŠ**

Ideja za osnivanje kluba potiče iz 2005. godine od strane entuzijasta koji su se počeli baviti sportom u Varešu. Nešto kasnije, pridružili su im se i povratnici koji su imali iskustva iz EU zemalja. Klub je zvanično počeo djelovati u aprilu 2009, prvo virtualno a zatim i fizički u prostorijama koje je obezbijedila Općina. Članstvo kluba sastoji se uglavnom od stanovnika Vareša, ali jednim dijelom i od onih koji žive izvan BiH. Klub je opredijeljen sportovima, turizmu, zaštiti okoliša, okupljanju mladih i promociji, kako u regionu tako i u BiH. Postojeće sekcije Kluba su: planinski biciklizam, paragliding, skijanje, snowboarding, planinarenje, rafting, gorska služba spašavanja, paintball, motocross, 4x4 off road i quad 4x4. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 24, a predsjednik Udruženja je Mirza Zec.

#### **25. UDRUŽENJE "KRALJEVSKI GRAD BOBOVAC"**

Nevladina organizacija "Kraljevski grad Bobovac" Vareš djeluje od jula 2004. Programski ciljevi Udruženja su zaštita, obnova, rekonstrukcija i reafirmacija starog grada Bobovac. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu pošto se lokacija srednjovjekovnog grada Bobovac nalazi na teritoriji općine Vareš. Udruženje, skraćenog naziva "Bobovac", u svom logotipu kombinuje obrise mauzoleja na Bobovcu i kraljevskog dvora u pozadini sa bojama državne zastave BiH i zvjezdicama koje su povezane sa EU. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda 25, a predsjednik Udruženja je Toni Petković.

#### **26. KARATE KLUB VAREŠ**

Udruženje "KARATE KLUB VAREŠ" je sportski kolektiv koji u polju svoje aktivnosti sadrži sportsko obrazovni, takmičarski, pojedinačni i rekreativni oblik bavljenja sportskim aktivnostima. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 43, a predsjednica Udruženja je Mirsada Operta.

#### **27. TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO - SEKCIJA VAREŠ**

TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO – SEKCIJA VAREŠ je osnovana 18.05.2009. godine. Glavni ciljevi kluba su promocija kulturnih, sportskih i takmičarskih aktivnosti u Bosni i Hercegovini. TAEKWONDO KLUB BOSNA VISOKO - SEKCIJA VAREŠ trenutno ima preko 130 članova u dobi od 5 do 28 godina, od kojih je 30 u takmičarskom odabiru kluba a 25 su članovi demo tima koji učestvuju u revijalnim programima. Osnivač i predsjednik Kluba je Edin Kajević.

#### **28. PLANINARSKO I SKIJAŠKO DRUŠTVO „PERUN“ VAREŠ**

Prvo planinarsko društvo u Varešu je osnovano 1926. godine pod nazivom PD "COSMOS". U periodu od 1933. do 1936. godine na Perunu je izgrađen prvi planinarski dom od drvene građe u tirolskom stilu, koji je izgorio u Drugom svjetskom ratu 4.7.1942. godine. Nakon drugog svjetskog rata obnovljen je rad planinarskog društva pod novim nazivom "PERUN" Udruženje je osnovano na inicijativu grupe planinara i ljubitelja prirode sa ciljem širenja, podizanja i razvoja masovnog boravka u prirodi u svrhu rekreacije i aktivnog odmora, kao i podizanja svijesti o očuvanju prirodne ljepote i zaštite okoliša.

društvo je dobrovoljna, nevladina, nestranačka i nezavisna organizacija i član je Planinarske Federacije BiH, a djeluje kroz nekoliko sekcija. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, na adresi Put mira br. 30, a predsjednik Udruženja je Aziz Numanović.

### **29. UDRUŽENJE SPORTSKIH RIBOLOVACA VAREŠ**

Udruženje je vrlo regulirana organizacija koja djeluje u skladu sa Statutom Udruženja koje je registrovano pri Ministarstvu pravde i uprave ZDK. Glavne aktivnosti Udruženja sportskih ribolovaca "Vareš" su zaštita i promocija ribljeg fonda, takmičenja u sportskom ribolovu i ekologija. Udruženje je postiglo značajne rezultate u svim područjima aktivnosti. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, Put mira bb, a predsjednik Udruženja je Ilhan Klančević.

### **30. UDRUŽENJE PČELARA „POLEN“ VAREŠ**

Udruženje se bavi razmjenom iskustava, mišljenja, proizvodnjom, korištenjem lijekova u pčelarstvu i svim aktivnostima vezanim za pčelarstvo. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, ulica Zvijezda br. 59, a predsjednik Udruženja je Adis Bašić.

### **31. MUSLIMANSKO DOBROTVORNO DRUŠTVO MERHAMED – OSNOVNI ODBOR VAREŠ**

Glavni ciljevi i aktivnosti Muslimanskog dobrotvornog društva "Merhamet" su pružanje pomoći ranjivim kategorijama stanovništva. Merhamet je od posebnog značaja na historijskoj teritoriji BiH zbog socio-ideoloških, kulturnih, političkih i ekonomskih promjena koje su uslijedile nakon Prvog svjetskog rata. Potreba za djelovanjem Merhameta je također bila izražena u poratnom periodu. Njegove aktivnosti trajale su do 1946. kada je socijalistička Jugoslavija kao unitarna država totalitarnog režima ukinula ovaj vid ljudske solidarnosti i društveno-humanističke aktivnosti. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Zvijezda br. 34, a predsjednik Udruženja je Mustafa Kamenjaš.

### **32. HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO „NAPREDAK“ – PODRUŽNICA VAREŠ**

Svrha Društva je kulturna i obrazovna aktivnost, ekonomsko jačanje i podizanje socijalne sigurnosti hrvatskog naroda. U svom radu društvo saraduje sa društvenim, političkim, ekonomskim, kulturnim, naučnim i drugim vladinim i nevladinim organizacijama iz zemlje i inozemstva i njihovim upravnim tijelima da bi postiglo svoje ciljeve i zadatke. Vareška podružnica Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Zvijezda br. 25, Vareš, a predsjednik Udruženja je Mario Mirčić.

### **33. FORUM ŽENA STRICA-ZARUĐE**

„Forum žena Strica-Zaruđe" bavi se očuvanjem tradicije u kulinarstvu, rukotvorinama, običajima, ekologijom i razvojem seoskog turizma. Sjedište Udruženja nalazi se u selu Strica i Zaruđe, Vareš, a predsjednica Udruženja je Olivera Franjić.

### **34. UDRUŽENJE ŽENA STRIJEŽEVO**

Udruženje se bavi očuvanjem tradicije u kulinarstvu, rukotvorinama, običajima, ekologijom i razvojem seoskog turizma. Sjedište Udruženja nalazi se u selu Striježevo, Vareš, a predsjednica Udruženja je Šaha Zubača.

### **35. PRVA DJEČIJA AMBASADA "MEĐAŠI" KONZULAT VAREŠ**

Dječija ambasada Međaši je osnovana 6.6.1990. godine u selu koje je gotovo podjednako udaljeno od Beograda, Zagreba i Sarajeva s ciljem zbližavanja djece i prijatelja djece, gdje god oni bili i podizanja glasova svih za zaštitu prava djeteta na život, mir i slobodu, prava na one vrijednosti koje su već bile ugrožene nadolazećim valom najcrnjeg nacionalizma. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Put mira br. 30, a predsjednik Udruženja je Zlatko Prkić.

### **36. UDRUŽENJE BORACA ODBRAMBENO OSLOBODILAČKOG RATA 1992-1995 ORGANIZACIJA**

#### **DEMOBILISANIH BORACA OPĆINE VAREŠ "**

Misija Udruženja je institucionalno rješavanje statusnog položaja veteranske populacije. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Put mira br. 33, Vareš, a predsjednik Udruženja je Salem Hršumović.

### **37. UDRUŽENJE NOSITELJA RATNIH PRIZNANJA HRVATSKOG VIJEĆA OBRANE VAREŠ**

Ciljevi Udruženja su zaštita statusa i interesa nositelja ratnih priznanja, očuvanje tradicije i identiteta jedinica koje su učestvovala u Domovinskom ratu i obilježavanje godišnjica i važnih događaja iz Domovinskog rata u BiH i zaštita prava njegovih članova. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi Put mira 33, Vareš, a predsjednik Udruženja je Čedomir Franjkić.

### **38. HVIDRA UDRUŽENJE HRVATSKO VIJEĆE OBRANE HERCEG-BOSNE VAREŠ**

Udruženje HVIDRA je dobrovoljna zajednica županijskih zajednica, udruženja i članova HVIDRE ujedinenih da bi zaštitili i promovirali zajedničke nacionalne, humanitarne, socijalne, zdravstvene, sportske, kulturne i druge interese i ciljeve i zajednička uvjerenja. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi Jušići bb, a predsjednik Udruženja je Zoran Andrić.

### **39. „PORODICE ŠEHIDA I PALIH BORACA“ VAREŠ**

Udruženje se nastoji baviti specifičnim problemima sa kojima se suočava ova populacija. Intenzivno se radi na stvaranju uslova za zapošljavanje djece šehida i palih boraca, obezbjeđivanju smještaja za porodice, redovnom posjećivanju starih i bolesnih roditelja i vodi briga o bolesnima. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi Put mira br. 33, a predsjednik Udruženja je Kenan Ahmedović.

### **40. UDRUŽENJE ZA SPORT I REKREACIJU INVALIDA OPĆINE VAREŠ**

Sport i rekreativne aktivnosti za osobe sa invaliditetom moraju biti usmjereni ka okupljanju što većeg broja pripadnika ove populacije. Program i aktivnosti su prilagođeni zdravstvenim mogućnostima i kreću se od sportskih igara, kuglanja, badmintona, atletike itd. Sve ovisi o interesovanju učesnika ali i o prostornim mogućnostima objekata, sredstvima itd. Udruženje je osnovao Ešref Pajt, predsjednik Udruženja za sport i rekreaciju invalida na Skupštini koja je održana 20.04.2018. godine. Na Skupštini je također usvojen Statut kao i izvršen izbor osoba koje će obavljati funkcije unutar Udruženja. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu, na adresi Put mira 33.



#### **41. UDRUŽENJE ŽENA KOKOŠČIĆI**

Udruženje žena Kokošćići se bavi očuvanjem tradicije u kulinarstvu, rukotvorinama, običajima, ekologijom i razvojem seoskog turizma. Sjedište Udruženja nalazi se u selu Kokošćići, Vareš, a predsjednica Udruženja je Hedija Karamustafić.

#### **42. UDRUŽENJE MLADIH "INICIJATIVA"**

"INICIJATIVA" je neprofitna, apolitična i neovisna organizacija koju vode i finansiraju mladi. „Inicijativu“ je osnovalo 6 mladih ljudi okupljenih oko zajedničke ideje da ohrabre druge članove društva u svojoj zajednici da unaprijede svoj položaj u društvu korištenjem znanja i vještina. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, na adresi Zvijezda E-2, a predsjednik Udruženja je Nurdin Begović.

#### **43. UDRUŽENJE GRAĐANA „OMLADINSKA RADNA BRIGADA REŠAD SALETOVIĆ“ VAREŠ**

Udruženje građana „Omladinska radna brigada Rešad Saletović“ je osnovano da bi se evocirale uspomene na omladinske radne akcije i promovisao dobrovoljni rad. Udruženje okuplja brigadire i mlade da bi se prisjetili jednog značajnog perioda koji je iza njih. Mladi će imati priliku da uče o dobrovoljnom radu i radu za dobrobit zajednice. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu, na adresi Zvijezda bb, a predsjednik Udruženja je Ismet Kozlić.

#### **44. UDRUŽENJE ZA RURALNI POLJOPRIVREDNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, OČUVANJE OBIČAJA I**

##### **TRADICIJE I RURALNI RAZVOJ I PODUZETNIŠTVO „ARPOS“ VAREŠ**

Udruženje se bavi ekonomskim i socijalnim osnaživanjem u lokalnim zajednicama, reintegracijom, resocijalizacijom povratnika i interno raseljenih osoba. Udruženje je otvoreno svima u općini Vareš i šire, koji prihvataju programske ciljeve ovog Udruženja. Udruženje je dobrovoljno, neovisno, vanstranačko i neovisno. Sjedište Udruženja se trenutno nalazi na adresi Pajtov Han bb, Vareš a predsjednica Udruženja je Mara Stjepanović.

#### **45. ŠAHOVSKI KLUB VAREŠ**

Šahovski klub "Vareš" je dobrovoljna, amaterska i sportska organizacija koja djeluje u skladu sa Ustavom BiH i Statutom Šahovske Federacije Bosne i Hercegovine. Klub je član Šahovske Federacije Bosne i Hercegovine. Sjedište Udruženja je u Varešu, na adresi Zvijezda 34, a predsjednik Udruženja je Mario Jerković.

#### **46. UDRUŽENJE STRELJAČKI KLUB „METALAC“ VAREŠ**

Streljački klub "METALAC" Vareš omogućava svojim članovima da treniraju i da se takmiče na lokalnim, državnim i međunarodnim takmičenjima. Sjedište Udruženja nalazi se u Varešu na adresi ulica Zvijezda 34, a predsjednik Udruženja je Marko Poljaković.

#### **47. ZAVIČAJNO UDRUŽENJE „OKRUGLICA“ – OGRANAK VAREŠ**

Udruženje je nezavisna, nepristrana i nevladina organizacija čiji je glavni cilj okupiti Okrugličane oko

kulturnih, umjetničkih i izvornih pitanja tako da stariji ljudi mogu učiti i očuvati njihove običaje, kulturnu baštinu, tradicije i izvornu individualnost . Udruženje ima status pravne osobe sa pravima i obavezama određenim zakonom i Statutom. Sjedište Udruženja je u selu Okruglica bb, Vareš, a predsjednik Udruženja je Miloš Đurđić.

#### **48. UDRUŽENJE BORACA PATRIOTSKA LIGA VAREŠ**

Udruženje daje nesebičan doprinos i hrabrost s ciljem da lokalna zajednica živi i ima je. U mirnodopskom periodu postoji mnogo Projekata koje treba implementirati i prije svega, ne zaboraviti ono što se dešavalo, nazivati stvari u društvu pravim imenom i pratiti budućnost onako kako zaslužuju. Sjedište Udruženja se nalazi na adresi Ćamilov Potok 10/3, Vareš Majdan, a predsjednik Udruženja je Avdija Kovačević.

#### **49. UDRUŽENJE ŽENA „ZVJEZDANGRAD“ VAREŠ**

Udruženje okuplja žene svih uzrasta s ciljem promovisanja prava žena i jednakosti spolova; aktivacije žena i unapređenja njihove uloge u zapošljavanju i položaju u zajednici, njihovog ekonomskog osnaživanja i sposobnosti da ostvare prihode kroz promociju, proizvodnju i prodaju eko hrane i bilja i ručnih radova. Udruženje također planira aktivnosti u polju zaštite okoliša, pomoći starim i nemoćnim kao i implementaciju drugih aktivnosti koje nastaju iz zajedničkog rada i djelovanja. Sjedište Udruženja nalazi se na adresi Matijevići br. 10, Vareš, a predsjednica Udruženja je Lejla Omerčević.

#### **50. DOBROVOLJNA VATROGASNA BRIGADA VAREŠ**

Dobrovoljna vatrogasna brigada Vareš je dobrovoljna, socijalno profesionalna, humanitarna, nezavisna, nepristrana i nevladina organizacija od širokog društvenog interesa koja okuplja vatrogasne entuzijaste koji, kroz svoju inicijativu, kreativnost i predanost, doprinose razvoju vatrogastva i protivpožarne zaštite u općini, kantonima, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosni i Hercegovini. Sjedište Udruženja se nalazi na adresi ulica Zvijezda 34, Vareš, a predsjednik Udruženja je Zdenko Franjić.

#### **51. UDRUŽENJE “BARON” VAREŠ**

Udruženje organizuje sportske događaje. Sjedište Udruženja nalazi se u selu Daštansko, 71330 Vareš, a predsjednik Udruženja je Anto Josipović.

#### **52. UDRUŽENJE GRAĐANA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA "ŽUĆO" VAREŠ**

Misija Udruženja je podizanje svijesti o napuštenim životinjama i upotrebi pasa i mačaka u nehumane svrhe. Njihova najveća nagrada je kada spase psa ili mačku sa ulice i pronađu im dom pun ljubavi koju sve životinje zaslužuju. Sjedište Udruženja nalazi se na adresi Zvijezda 14, Vareš, a predsjednik Udruženja je Mirnes Ajanović.

#### **53. UDRUŽENJE “MOJA PRVA NOTA” VAREŠ**

Udruženje je muzičkog karaktera i okuplja i oblikuje mlade muzičke talente u općini Vareš. Sjedište Udruženja se nalazi u Varešu, na adresi ulica Zvijezda 65, a predsjednik Udruženja je Igor Hinger.

#### **54. UDRUŽENJE KLUB DIZAČA TEGOVA "PREDATOR" VAREŠ**

Osnovni cilj Udruženja je da promoviše discipline snage, dizanje iz čučnja, potisak s klupe, mrtvo dizanje, zdrav i pravilan način života i ishrane. Sjedište Udruženja je u Varešu, na adresi Zvijezda 17, a predsjednik Udruženja je Farik Muhić.

#### **55. UDRUŽENJE ŽENA ZA RURALNI RAZVOJ, ODRŽIVI POVRATAK, REINTEGRACIJU I RESOCIJALIZACIJU „NARCIS DABRAVINE“ VAREŠ**

Udruženje se bavi ekonomskim i socijalnim osnaživanjem u lokalnim zajednicama, reintegracijom i , resocijalizacijom povratnika i interno raseljenih osoba. Udruženje je otvoreno za sve stanovnike općine Vareš i šire, koji prihvataju programske ciljeve Udruženja. Udruženje je dobrovoljno, nezavisno i nestranačko. Sjedište Udruženja se nalazi u Dabravinama bb, Vareš, a predsjednica Udruženja je Arnela Botić.

#### **56. UDRUŽENJE „EMIL MILO CIPRA“ VAREŠ**

Udruženje "Emil Milo Cipra" organizuje festival klasične muzike "VACLAF". Udruženje je u najkraćem udruženje prijatelja klasične muzike. Sjedište Udruženja je u Varešu, ulica Zvijezda K-4, a predsjednik Udruženja je Petar Jelić.

U prethodne dvije godine intenzivnih aktivnosti kompanije Eastern Mining, održavani su redovni sastanci sa predstavnicima nevladinih organizacija sa područja općine Vareš. Na samom početku održani su inicijalni sastanci kako bi se predstavnici nevladinih organizacija upoznali sa Projektom, a kroz tok i razvoj Projekta održavani su redovni sastanci sa fokusnim grupama, odnosno, udruženjima koja se primarno tiču zaštite okoliša, zaštite kulturnog nasljeđa, udruženja žena i lokalnih privrednika. Navedene fokusne grupe podržavaju Projekat, ali očekuju da se ispoštuju svi zakonski okviri u pogledu zaštite okoliša te da se lokalnoj zajednici omogući prioritet u radnim aktivnostima gdje je to moguće.

#### **Prilog 2 - Spisak nevladinih organizacija i udruženja građana u Kaknju**

<b>RB.</b>	<b>PUNI NAZIV:</b>	<b>ADRESA:</b>	<b>PREDSTAVNICI:</b>
1.	Udruženje Kik boks klub "Ratnik"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Neredin Fejzović
2.	Udruženje "Kazandžiluk" iz Kaknja	Bratstva I Jedinstva Br. 43, Kakanj	Pašo Bajramović
3.	Udruženje boraca "Organizatora i pokretača otpora" iz Kaknja	Alije Izetbegovića Soliter 1. , Kakanj	Hamdo Zulji, Mustafa Buza, Dino Mimić
4.	Udruženje građana "Bjelavići"	Bjelavići, Kakanj	Ivo Kovačević

5.	Udruženje Samostalni sindikat radnika rudnika Federacije BiH- Sindikalna organizacija Rudnika mrkog uglja "Kakanj" iz Kaknja	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Enver Čaluk, Ferid Topalović
6.	Udruženje Kinološki klub "Moj pas - Canis" iz Kaknja	Alije Izetbegovića Broj 69, Kakanj	Semir Mušija
7.	Udruženje "Ona je svjetlost" iz Kaknja	Zeničkog Partizanskog Odreda B.B, Kakanj	Muvedeta Lemeš, Sadeta Mimić
8.	Udruženje Hrvatsko kulturno društvo "Napredak" podružnica Kakanj	M. Skopljak 2, Kakanj	Josip Gujić
9.	Udruženje Centar borilačkih sportova Kakanj	Zgošća 64, Kakanj	Muhamed Čobo
10.	Centar za podršku Roma "Romalen" iz Kaknja	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Mirela Begić, Mirzet Husić
11.	Nevladino udruženje "Kakanjsko srce" iz Kaknja	Ulica Šehida 37, Kakanj	Elma Čajo, Ilma Topalović
12.	Slovensko udruženje građana "Jožef Šringer" Kakanj	Rudi Čajavec Lamela A, Kakanj	Davorika Drijenčić, Franc Kmetec, Josip Špec
13.	Udruženje Sportski savez Općine Kakanj	Zgoščanska B.B, Kakanj	Samir Lušija, Hajrudin Zekić
14.	Udruženje Nevladina organizacija "Medijska Ka mreža - Media Ka Net" iz Kaknja	Alije Izetbegovića S-2 Pp 43, Kakanj	Abid Zekić, Mato Komšo
15.	Humanitarna organizacija "Ai.Bi. Associazione amici del Bambini"	Ulica 29.Novembra 17, Kakanj	Bojana Drlječan
16.	Udruženje građana Radio klub "Kakanj"	Osmana Džafića P+3, Kakanj	Hajrudin Kubat, Mugdim Cvrljo
17.	Udruženje poljoprivrednih proizvođača "Agro Fenix" iz Kaknja	Branilaca B.B, Kakanj	Midhat Veispahić
18.	Udruženje građana "Sretna budućnost Roma-Bauxtali avindipe Romano"	Varda, V Divizije Nop-A B.B, Kakanj	Izeta Omerović, Ramajana Husić, Mirela Husić

19.	Udruženje antifašista i boraca narodnooslobodilačkog rata Kakanj	Alije Izetbegovića Soliter 1. , Kakanj	Hamdo Zulji, Mustafa Buza, Dino Mimić
20.	Udruženje boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995- Organizacija demobilisanih boraca Općine Kakanj	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Zihnija Bašić, Hajrudin Hrusto
21.	Udruženje Košarkaški klub "Srednjoškolac" iz Kaknja	Alija Izetbegović Lamela C, Kakanj	Adnan Šahinović
22.	Udruženje žena općine Kakanj "UŽOK" iz Kaknja	Alije Izetbegovića L-3, Kakanj	Dinka Tepić, Naila Demir
23.	Udruženje navijača "Gusari Kakanj 1996"	V Divizije Nop-A, Kakanj	Nedžad Kadrija, Elvis Husić
24.	Udruženje Društvo pedagoga tjelesne kulture Kakanj	Zgrada Gimnazije, Kakanj	Dragan Ljubojević, Irfan Hasagić
25.	Udruženje Lovačko društvo "Srndać - Kakanj" Kakanj	M. Bošnjaka B.B, Kakanj	Mustafa Trako
26.	Udruženje Moto klub "Rora"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Ismar Delić, Asmir Hasagić, Armin Bašić
27.	Udruženje studenata "Indeks" iz Kaknja	Šehida A/2 Broj 7, Kakanj	Jasmin Ubiparip
28.	Udruženje "KA Mreža"	Branilaca B.B, Kakanj	Adnan Talić
29.	Udruženje Ansambl igara i pjesama "Kakanj" iz Kaknja	Zgošća 36, Kakanj	Mugdīm Veispahić, Ermin Veispahić
30.	Udruženje Odbojkaški klub "Kakanj 78"	Šehida 5, Kakanj	Aldin Šljivo, Izudin Neimarlija, Islam Nermalija
31.	Udruženje građana - Fudbalski klub "Rudar" Kakanj	Pete Divizije Nop-A Br. 128, Kakanj	Nermin Mandra, Emir Zaimović
32.	Udruženje Auto-moto klub "Transport" iz Kaknja	311. Lahke Brigade B.B, Kakanj	Senada Šehagić
33.	Udruženje građana općine Kakanj -	Melente Bošnjaka B.B,	Drago Zuder, Atif

	Pokopno društvo "Zgošća" Kakanj	Kakanj	Begić
34.	Udruga „Razvojni centar općine Kakanj“	ulica Branilaca bb, Kakanj	Edin Bjelopoljak
35.	Udruženje "Judo klub Kakanj" iz Kaknja	Brnj B.B, Kakanj	Fuad Čatić, Zikret Hasanica
36.	Udruženje građana ratnih priznanja "Zlatni ljiljan" i "Zlatna policijska značka" Kakanj	Zgoščanska B.B, Kakanj	Eniz Čurić
37.	Udruženje Streljački klub "Sretno"	7. Muslimankse Brigade-Pogon "Stara Jama" B.B, Kakanj	Elvedin Čobo
38.	Udruženje Sportski bilijar klub "Devetka" iz Kaknja	Branilaca B.B, Kakanj	Azemin Beganović
39.	Udruženje Organizacija demobilisanih boraca i branitelja odbrambeno oslobodilačkog rata 92-95 općine Kakanj iz Kaknja	Mz Doboj-Kakanj, Kakanj	Munir Karahodžić
40.	Udruženje Hrvatska folklorna skupina "Bobovac", Čatići- Kakanj	Omladinska 15, Kakanj	Ana Dojčinov
41.	Udruženje "Naša škola sporta"	Željeznička 74, Kakanj	Nejra Šehagić
42.	Udruženje Klub uzgajivača i ljubitelja bosanskog bika "Bijelonja" iz Kaknja	Rudarska B.B, Kakanj	Nermin Bliznović
43.	Udruženje Sindikalna podružnica zaposlenika Javne ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje "Mladost" Kakanj	Zeničkog Partizanskog Odreda Broj 66, Kakanj	Munevera Šehić
44.	Udruženje Centar za razvoj građanskog aktivizma iz Kaknja	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Sanel Alić, Admir Uzunović
45.	Udruženje građana "Alternative" iz Kaknja	309-Te Brdske Brigade P+4, Kakanj	Maksuma Topalović, Izudin Neimarlija
46.	Udruženje građana "Dar"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Hasija Ademi, Aida Zvonić- Šišić, Alma Karzić

47.	Udruženje djece šehida-porodica šehida i poginulih boraca 1992-1995 općine Kakanj	Rudi Čajavec B.B, Kakanj	Ešref Husagić
48.	Udruženje Kuglaški klub "Rudar" Kakanj	Rudarska B.B, Kakanj	Hasan Čaušević
49.	Udruženje Sportsko društvo ratnih vojnih invalida "Kakanj 92" Kakanj	Zgoščanska B.B., Kakanj	Abid Čišija, Hajrudin Zekić
50.	Udruženje Fitness centar "Teretana i Đus- Gym n Juice" iz Kaknja	Ef. Merdanovića B.B, Kakanj	Elvis Beganović, Nafija Beganović
51.	Udruženje veterana rata 1992-1995 koji pate od PTSP-a "Muzever" iz Kaknja	Soliter 1, Kakanj	Muhamed Čobo
52.	Udruge „Centar za zdravlje – NISTE SAMI“	Ulica Alije Izetbegovića P+4+M., Kakanj	Čabrić Selma, direktorica Udruženja
53.	Udruženje mladih "AlterVal"	Selima Ef. Merdanovića B.B, Kakanj	Irfan Kulović, Almir Kuburić
54.	Udruženje Kulturno umjetničko društvo "Safir" Modrinje	Modrinje Broj 49, Kakanj	Remza Šahinović, Binela Šahinović
55.	Udruženje građana Šahovski klub "Rudar" Kakanj	Zgoščanska 79, Kakanj	Muhamed Erović, Salko Bjelopoljak
56.	Udruženje građana "Civilizacija" iz Kaknja	Rudi Čajevac Broj L-B2, Kakanj	Boris Franjević
57.	Udruženje pčelara "Matica" iz Kaknja	Rudi Čajavec B.B, Kakanj	Muhamed Alić, Hasan Alajbegović
58.	Udruženje voćara Kakanj" iz Kaknja	D. Kakanj Broj 59, Kakanj	Kemal Delibašić
59.	Udruženja "Prijatelji Podrinja"	Živalji B.B, Kakanj	Mujo Salihović
60.	Udruženje građana Omladinsko Romska inicijativa Kakanj	Mehmeda Skopljaka 11, Kakanj	Nermin Sejdić, Sanel Alić
61.	Udruženje "Nogometni veterani Rudar" iz Kaknja	Alija Izetbegović B.B, Kakanj	Enes Bistrivoda, Anton Lukić
62.	Udruženje Karate klub "NARA-	Hrasnički Put Broj 34,	Davor Vidović,

	MEDICA" Kakanj	Kakanj	Mirsad Tursum
63.	Udruženje "Romski svijet- Romano sveto" iz Kaknja	Željeznička B.B, Kakanj	Daniel Bajramović
64.	Udruženje građana Teniski klub "Kameni dvorac" Čatići- Kakanj	Čatići B.B, Kakanj	Abdulah Imamović, Almir Šabović
65.	Udruženje građana invalida rada i ostalih općine Kaknja	Zgoščanska B.B, Kakanj	Hajris Husić, Izudin Šolbić
66.	Udruženje poljoprivrednika "Kakanj"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Mirzet Odobašić
67.	Klub borilačkih vještina "Dženetska vrata- Rejjan" iz Kaknja	1. Maj 151, Kakanj	Amar Šahman, Asmir Šahman
68.	Udruženje rudarskih inženjera	Šehida 5, Kakanj	Emin Haračić
69.	Udruženje "Gorska služba spašavanja- stanica Kakanj	Osmana Džafića P+3, Kakanj	Bakir Spahić, Samir Džanan, Belma Halilović, Belma Džanan
70.	Udruga obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja u domovinskom ratu, Kakanj	Rudarska B.B, Kakanj	Karmela Benić
71.	Organizacija nezaposlenih demobilisanih boraca iz Kaknja	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Samir Čosić, Fuad Hasagić
72.	Udruženje građana "Škola sporta Šampion"	Osman Džafić P+3, Kakanj	Mirza Demir, Mahir Jašarspahić
73.	Udruženje "Kulin Ban Čatići"	Brigadirska B.B, Kakanj	Janja Tonic
74.	"Djeca su vojka najjača u BiH" iz Kaknja	Šehida B.B, Kakanj	Indira Buza, Suvad Buza
75.	Udruženje roditelja djece i omladine sa posebnim potrebama "Proljeće"	Zpo 50, Kakanj	Samira Grahić
76.	Udruženje mladih "Zeleno srce" iz Kaknja	Brnj B.B, Kakanj	Ermin Mašić
77.	Vijeće mladih općine Kakanj	Šehida B.B, Kakanj	Naida Delibašić



78.	Centar ekologije i kulture "Alza Bosniaka"	Selima Ef. Merdanovića 138A, Kakanj	Zahida Begić
79.	Udruženje Kulturno umjetničko društvo "Fadil Dogdibegović - Dikan" Kakanj	Šehida Broj 5, Kakanj	Mesud Zaimović, Rusmir Lizde
80.	Udruženje "Nada- Emel" iz Kaknja	Brnj 38, Kakanj	Hamdo Talić
81.	Udruženje uzgajivača krupne i sitne stoke "Farmeri"	Kučići, Kakanj	Almir Trakić, Elvir Karahodžić
82.	Teniski klub "Taibova transversala tenisa u osvajanju igre"	Zeničkog Partizanskog Odreda 56, Kakanj	Taib Bjelopoljak
83.	Udruženje poslodavaca općine Kakanj "Centar za podršku biznisu"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Mensur Muftić
84.	Udruženje Organizacija porodica šehida i poginulih boraca općine Kakanj	Melente Bošnjaka P+4, Kakanj	Tahir Mandžuka, Indira Heganović, Mujo Husanović
85.	Bazen Benat	Omera Maslića 1, Kakanj	Darko Vidić, Mirsad Bajtarević, Admir Čehajić, Adib Zekić
86.	Udruženje Sportsko ribolovno društvo "Bistro" Kakanj	Novo Naselje B.B, Kakanj	Emin Haračić, Fadil Kubat
87.	Šahovski klub "MGM-FARM" iz Kaknja	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Senad Sejmenović
88.	Udruženje Eko Kakanj	Zgoščanska S-1, Kakanj	Sedin Karahodžić, Adnan Krivokapa
89.	Udruženje "Klub Hazardera"	Alije Izetbegovića B.B, Kakanj	Ezedin Delibašić
90.	Udruženje građana pčelara "Bagrem" Kakanj	Osmana Džafića br. 2 , Kakanj	Senad Čobo, Osman Ibrahimspahić
91.	Udruženje Karate klub "Sakib Bitić" Kakanj	Malješ B.B, Kakanj	Sulejman Bitić, Edin Čatić
92.	Udruga ljubitelja autohtonih jela	ulica Brnj bb, Kakanj	Ivan Marković– predsjednik Udruge

93.	Udruženje građana Košarkaški klub "Kakanj" Kakanj	Zgoščanska Broj 5, Kakanj	Mevludin Delibašić, Ibrahim Fazlić
94.	Udruženje Zavičajni klub "Gora"	Gora, Ana Gora B.b, Kakanj	Halim Kadić
95.	Udruženje građana penzionera Kakanj	Zgoščanska 10, Kakanj	Mato Grgić, Ejub Spahić, Rahman Kovač
96.	Udruženje "Vatrogasno društvo Kakanj"	Imamovića Broj 1, Kakanj	Sabit Čehajić, Halim Kulović
97.	Udruženje Centar za ekologiju i održivi razvoj – C.E.K.O.R.	311 lahke brigade b.b., Kakanj	Elmir Delibašić, Mirza Čobo
98.	Klub spasilaca GSS Kakanj	Rudarska 10, Kakanj	Elvedin Bešić
99.	Udruženje za zaštitu životinja „Skitinica“ Kakanj	Bukovlje 33, Kakanj	Saida Schroeder, Nejra Šolbić
100.	Eko udruga „Medena dolina“ Kakanj	Ponijeri b.b., Kakanj	Drago Zuder

Podaci preuzeti sa NVO Registri početna (zbirniregistri.gov.ba)

Lista nevladinih organizacija sa značajnijim karakteristikama napravljena po osnovu zvaničnog spiska aktivnih udruženja preuzetih sa web stranice Općine Kakanj. Dostupni podaci preuzeti sa web stranica, društvenih mreža (Facebook, Instagram, Twitter i sl.) navedenih organizacija.

- Za određeni broj udruženja nisu pronađene informacije

### **1. UDRUŽENJE KICK BOX KLUB "RATNIK"**

Adresa: Alije Izetbegovića bb, Kakanj

Predstavnik: Nerdin Fejzović

Broj telefona: 061 653 749

Broj članova: 22

Aktivnosti: Natjecanje u kickboxing- u, sudjelovanje na državnim natjecanjima, organizacija događaja humanitarnog karaktera, sudjelovanje u ekološkim projektima "Let's do it Kakanj". Upis članova svih uzrasta - djeca, mladež, muškarci i žene. Učenje o kickboxu, intenzivni treninzi

### **2. UDRUŽENJE "KAZANDŽILUK" IZ KAKNJA**

Adresa: Bratstva i jedinstva br. 43 Kakanj

Predstavnik: Pašo Bajramović

Pašo je 2009. godine osnovao Udruženje "Kazandžiluk" Kakanj, kako bi sa članovima mogao prenositi znanje na mlađe generacije, ali kako bi i svoje radove mogao izlagati na izložbama i sajmovima. Riječ

je o umjetnosti izrade proizvoda od bakra.

### **3. UDRUŽENJE BORACA "ORGANIZATORA I POKRETAČA OTPORA" IZ KAKNJA**

Adresa: Alije Izetbegovića Soliter 1., Kakanj

Predstavnik: Hamdo Zulji, Mustafa Buza, Dino Mimić

Dobrovoljna, vanstranačka i neprofitna organizacija. Glavni cilj je pomoći članovima udruženja u ostvarivanju svojih boračkih prava.

### **4. UDRUŽENJE GRAĐANA "BJELAVIĆI"**

Adresa: Bjelavići, Kakanj

Predstavnik: Ivo Kovačević

Glavni cilj udruženja je uspostavljanje međusobne komunikacije između sadašnjih, bivših i svih ostalih stanovnika koji su vezani za mjesto Bjelavići, Kakanj te su zainteresovani za napredak istog.

### **5. UDRUŽENJE SAMOSTALNI SINDIKAT RADNIKA RUDNIKA FEDERACIJE BIH - SINDIKALNA ORGANIZACIJA RUDNIKA MRKOG UGLJA "KAKANJ" IZ KAKNJA**

Adresa: Alije Izetbegovića bb, Kakanj

Predstavnici: Enver Čaluk, Ferid Topalović

Glavni cilj udruženja Samostalni sindikat radnika rudnika FBiH je borba za ostvarivanje prava po osnovu radnih ugovora i zaposlenja u okviru RMU "Kakanj".

### **6. UDRUŽENJE KINOLOŠKI KLUB "MOJ PAS - CANIS" IZ KAKNJA**

Adresa: Alije Izetbegovića Broj 69, Kakanj

Predstavnik: Semir Mušija

### **7. UDRUŽENJE "ONA JE SVJETLOST" IZ KAKNJA**

Adresa: Zeničkog Partizanskog Odreda bb, Kakanj

Predstavnik: Muvedeta Lemeš, Sadeta Mimić

Glavni cilj udruženja je pomoć ženama oboljelim od karcinoma dojke.

### **8. UDRUŽENJE HRVATSKO KULTURNO DRUŠTVO "NAPREDAK" PODRUŽNICA KAKANJ**

Adresa: M. Skopljak 2, Kakanj

Predstavnik: Josip Gujić

Hrvatsko kulturno društvo Napredak (HKD Napredak) temeljna je kulturna ustanova bosanskohercegovačkih Hrvata. Osnovni cilj Napretka je očuvanje i jačanje hrvatske nacionalne svijesti u Bosni i Hercegovini i promocija hrvatske kulturne baštine uopće. Ove ciljeve Napredak nastoji ostvariti promicanjem hrvatskog jezika i kulture, poticanjem obrazovanja i suradnjom s vjerskim ustanovama i drugim domaćim i međunarodnim organizacijama. Unutar Napretka djeluju mnoge kulturne i sportske organizacije. Sjedište Napretka nalazi se u Sarajevu.

### **9. UDRUŽENJE CENTAR BORILAČKIH SPORTOVA KAKANJ**

Adresa: Zgošća 64 Kakanj

Predstavnik: Muhamed Čobo

Glavni cilj udruženja je okupljanje članova i simpatizera udruženja radi učenja i treniranja borilačkih vještina.

#### **10. CENTAR ZA PODRŠKU ROMA "ROMALEN" IZ KAKNJA**

Adresa: Alije Izetbegovića bb, Kakanj

Predstavnik: Mirela Begić, Mirzet Husić

Poboljšanje životnih uslova romske populacije na području cijele Bosne i Hercegovine; podrška očuvanju jezičkog, kulturnog i nacionalnog identiteta Roma, pružanje pomoći podrške djeci, omladini, starim i iznemoglim osoba kao i na zalaganju za ravnopravnost spolova (gender), kroz implementaciju Akcionih planova (obrazovanje, stambeno zbrinjavanje, zdravstvena zaštita i zapošljavanje).

#### **11. NEVLADINO UDRUŽENJE "KAKANJSKO SRCE" IZ KAKNJA**

Adresa: Ulica Šehida 37, Kakanj

Predstavnici: Elma Čajo, Ilma Topalović

Glavni cilj je pomoć sugrađanima koji se nalaze u problemima finansijskog ili nekog drugog oblika. Organizuje humanitarne akcije.

#### **12. SLOVENSKO UDRUŽENJE GRAĐANA "JOŽEF ŠRINGER" KAKANJ**

Adresa: Rudi Čajavec Lamela A, Kakanj

Predstavnik: Davorka Drijenčić, Franc Kmetec, Josip Špec

Glavni cilj udruženja je međusobna komunikacija i suradnja Slovenaca u BiH, konkretnije u Kaknju i okolini sa slovenskim gradovima, organizacijama i općenito Slovenijom kao državom.

#### **13. UDRUŽENJE SPORTSKI SAVEZ OPĆINE KAKANJ**

Adresa: Zgoščanska bb, Kakanj

Predstavnik: Samir Lušija, Hajrudin Zekić

Sportski savez općine Kakanj i sportske organizacije iz različitih sportskih disciplina sa područja općine Kakanj koje su saglasno svojom voljom i izraženom željom radi ostvarivanja svojih zajedničkih ciljeva, potreba i interesa udružene u Sportski savez općine Kakanj, kao i druge sportske asocijacije i udruženja upisana u registar udruženja u skladu sa zakonom, imaju za cilj ostvarenje jedinstvene misije razvoja i jačanja sporta kao djelatnosti od posebnog interesa za građane općine Kakanj.

#### **14. UDRUŽENJE "MEDIJSKA KA MREŽA - MEDIA KA NET" IZ KAKNJA**

Adresa: Alije Izetbegovića S-2 Pp 43, Kakanj

Predstavnik: Abid Zekić, Mato Komšo

Uduženje NVO MEDIA KA NET iz Kaknja je osnovana 02.12.2009 godine na osnovu rješenja broj 29951/09 kod općinskog suda. Osnovna djelatnost je Djelatnosti ostalih članskih organizacija, d. n.

#### **15. HUMANITARNA ORGANIZACIJA "AI.BI. ASSOCIAZIONE AMICI DEL BAMBINI"**

Adresa: Ulica 29. Novembra 17, Kakanj

Predstavnik: Bojana Drljepan

**16. UDRUŽENJE GRAĐANA RADIO KLUB "KAKANJ"**

Adresa: Osmana Džafića P+3, Kakanj

Predstavnici: Hajrudin Kubat, Mugdim Cvrlo

**17. UDRUŽENJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA "AGRO FENIX" IZ KAKNJA**

Adresa: Branilaca bb, Kakanj

Predstavnik: Midhat Veispahić

**18. UDRUŽENJE GRAĐANA "SRETNJA BUDUĆNOST ROMA-BAUXTALI AVINDIPE ROMANO"**

Adresa: Varda, V Divizije Nop-A bb, Kakanj

Predstavnik: Izeta Omerović, Ramajana Husić, Mirela Husić

**19. UDRUŽENJE ANTIFAŠISTA I BORACA NARODNOOSLOBODILAČKOG RATA KAKANJ**

Adresa: Alije Izetbegovića Soliter 1., Kakanj

Predstavnik: Hamdo Zulji, Mustafa Buza, Dino Mimić

Članovi udruženja su antifašisti, rodoljubi, slobodoljubivi i uzorni građani, vrijedni radnici i dobri ljudi koji njeguju prijateljstvo, zajedništvo, solidarnost, osjećajnost, ljubav i mir. Glavni cilj je međusobna komunikacija i druženja te podsjećanje na važnost antifašizma.

**20. UDRUŽENJE BORACA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA 1992-1995 - ORGANIZACIJA DEMOBILISANIH BORACA OPĆINE KAKANJ**

Adresa: Alije Izetbegovića bb, Kakanj

Predstavnik: Zihinja Bašić, Hajrudin Hrusto

**21. UDRUŽENJE KOŠARKAŠKI KLUB "SREDNJOŠKOLAC" IZ KAKNJA**

Adresa: Alija Izetbegović Lamela C, Kakanj

Predstavnik: Adnan Šahinović

**22. UDRUŽENJE ŽENA OPĆINE KAKANJ "UŽOK" IZ KAKNJA**

Adresa: Alije Izetbegovića L-3, Kakanj

Predstavnik: Dinka Tepić, Naila Demir

Udruženja žena općine Kakanj kao glavni cilj ima ekonomsko osnaživanje žena na način da organizuje razne vrste edukacija kao što su obuke tkanja, krojenja, šivenja i sl.

**23. ODBOJKAŠKI KLUB "KAKANJ 78"**

Adresa: Selim ef. Merdanovića, Kakanj

e-mail: okkakanj78@gmail.com

OK Kakanj je profesionalni odbojkaški klub iz Kakanja, osnovan je 21. oktobra 1979. godine. Od osamostaljenja Bosne i Hercegovine klub se takmiči u njenom najelitnijem takmičenju, Odbojkaškoj premijer ligi Bosne i Hercegovine. Najuspješniji je i najtrofejniji odbojkaški klub u muškoj konkurenciji u Bosni i Hercegovini.

Uspjesi:

- Prvak Odbojkaške premijer ligi Bosne i Hercegovine (12 puta): 2000, 2001, 2003, 2004, 2005, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013.
- Pobjednik Kupa Bosne i Hercegovine 14 puta: 1994, 1995, 1996, 1997, 2001, 2002, 2003, 2004, 2006, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012,

#### **24. UDRUŽENJE „EKO UDRUGA – MEDENA DOLINA“ IZ KAKNJA**

Udruga koja se bavi ekološkim projektima u svojoj lokalnoj zajednici promovišući održivi razvoj kroz razne aktivnosti koji potiču angažman zajednice. Ova eko udruga djeluje kroz ekološke projekte i turizam.

#### **25. UDRUŽENJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA "AGRO FENIX" IZ KAKNJA**

Proizvodnja mliječnih i životinjskih proizvoda.

#### **26. UDRUŽENJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA "ORANICA" IZ KAKNJA**

Eko udruga koja u fokus svog rada stavlja održavanje radionica iz oblasti poljoprivrede, pčelarstva, plasteničke i voćarske proizvodnje, kao i mnoge druge radionice. Veliku podršku imaju od USAID-a i države Švedske.

#### **27. UDRUŽENJE GRAĐANA PČELARA "BAGREM" KAKANJ**

UGP "Bagrem" Kakanj je udruženje građana pčelara sa područja općine Kakanj koje postoji već dugi niz godina sa ciljem afirmacije pčelarstva na području općine Kakanj te sa ciljem uvezivanja pčelara u udruženje radi međusobnog upoznavanja i lakšeg rješavanja problema na koje nailaze pčelari. Ovo udruženje se bavi ekološkim pitanjima na području općine Kakanj te promovišu održivi razvoj iste. Osim toga, organiziraju edukativne prezentacije i radionice vezane za pčelarstvo te promociju zdravih, ekoloških proizvoda.

#### **28. UDRUŽENJE PLANINARSKO DRUŠTVO "BOBOVAC" KAKANJ - PD "BOBOVAC"- KAKANJ**

Osnovano je u ljetu 1958. godine, a prije toga je djelovalo kao sekcija PD "Tajan" Zenica. PD "Bobovac" Kakanj je dobilo ime prema historijskom gradu Bobovcu. Među prvim članovima su bili i zaposlenici Termoelektrane Kakanj. Obzirom da je u tom periodu planinarstvo bivalo sve popularnije kao oblik fizičke kulture, posebno kod mladih ljudi, iz godine u godinu postajalo je sve masovnije.

#### **29. UDRUŽENJE „KLUB UZGAJIVAČA I LJUBITELJA BONANSKOG BIKA – BIJELONJA KAKANJ“ –**

Udruženje koje broji brojne nagrade od strane Saveza poljoprivrednih udruženja u oblasti „Najuspješniji kakanjski poljoprivredni proizvođači“.

### **30. UDRUŽENJE PČELARA "MATICA" IZ KAKNJA**

Ima za cilj promoviranje pčelarstva kao veoma bitne društvene djelatnosti. Trenutno broji oko 70 članova koji aktivno djeluju.

### **31. UDRUŽENJE ZA ZAŠTITU PRIRODE I OKOLIŠA "ZELENO POLJE KAKANJ" IZ KAKANJA**

„Zeleno Polje Kakanj“ je Udruženje za zaštitu prirode i okoliša koju je osnovala skupina ugroženih mještana u naselju Polje u Čatićima koje je najugroženije mjesto u najugroženijoj općini u regionu po pitanju ekološke problematike. Decenijsko zagađivanje privrednih subjekata koji egzistiraju na području općine Kakanj, navelo je da se aktivnije uključe u rješavanje ekološke problematike.

### **32. SPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO „BISTRO“ KAKANJ**

Udruženje građana sportsko ribolovno društvo „Bistro“ Kakanj je vanstranačka, nevladina i neprofitna organizacija osnovana davne 1952. godine. Nastalo je kao rezultat želja i potreba sportskih ribolovaca i ljubitelja prirode uopšte, zasnovano na dobrovoljnom članstvu. Politiku rada Društva kreira skupština i Izvršni odbor društva, a realizuje izvršno osoblje, volonteri i dobra volja. SRD «Bistro» Kakanj broji 480 članova oba spola i raznih uzrasta iz općine Kakanj, Visoko, Sarajevo, i dr., s tim da se broj članova povremeno povećava. Od osnivanja pa sve do danas, ovo udruženje se zalaže za očuvanje rijeka i jezera, te na taj način štiti floru i faunu od raznih zagađivača, uključujući uređenje obala rijeka za odmor i rekreaciju, te uzgoj i očuvanje ribljeg fonda na rijekama i jezerima na teritoriji općine Kakanj.

### **33. OMLADINSKA VOLONTERSKA ORGANIZACIJA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I POMOĆ SLABOIMUĆNIM LICIMA NA PODRUČJU OPĆINE KAKANJ NVO "PROCVAT" IZ KAKANJA**

Omladinska volonterska organizacija koja je nastala u svrhu promicanja zaštite okoliša na području općine Kakanj, kao i sudjelovanje u humanitarnim akcijama za pomoć slaboimućnim licima.

### **34. KLUB SPASILACA GSS KAKANJ**

Klub spasilaca GSS Kakanj dobrovoljna je, volonterska i neprofitna služba javnog karaktera. Specijalizirana je za spašavanje s nepristupačnih terena i po teškim vremenskim prilikama, odnosno za sve situacije kod kojih treba primijeniti posebno stručno znanje i opremu za spašavanje. Osnovan je 25.02.2019.god.

### **35. UDRUŽENJE ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA „SKITNICA“ KAKANJ**

Provodi edukativne kampanje o zaštiti, pravima i dobrobiti životinja i njihovom narušavanju, a u cilju zaštite životinja, informisanja i dizajna svijesti kod javnosti kako bi potakli odgovoran odnos prema životinjama i njihovo poštovanje, spriječili zlostavljanje životinja i patnju (pogotovo kod ugroženih životinja i njihovih staništa, mučenja i ubijanja napuštenih životinja-pasa i mačaka, uzgoja, iskorištavanja ugroženih ili zaštićenih vrsta, farmskog uzgoja, industrije krzna, korištenja životinja u svim oblicima zabave, korištenja životinja u svrhu testiranja proizvoda).

### **36. UDRUŽENJE UZGAJIVAČA KRUPNE I SITNE STOKE "FARMERI"**

Udruženje "Farmeri" su proglašeni jednim od boljih proizvođača domaćih proizvoda na području općine Kakanj. Osim animalnog uzgoja i poljoprivredne proizvodnje, udruženje se bavi organizacijom

manifestacija poput "Dani polja kukuruza". Promoviraju važnost domaćeg uzgoja i proizvodnje, te plasiraju kvalitetne proizvode.

### **37. LOVAČKO DRUŠTVO „SRNDAČ KAKANJ“**

Uloga lovačkog društva Srndač Kakanj prvenstveno se fokusira na očuvanju prirode, biljnog i životinjskog svijeta, te zaštita divljači. Aktivni su na akcijama koje podrazumijevaju nošenje hrane za divljač, te akcijama raskresavanja pristupnih puteva.

### **38. UDRUŽENJE EKO KAKANJ**

Udruženje za ekologiju i održivi razvoj općine Kakanj.

### **39. UDRUŽENJE MALINARA „RATAK“**

U voćarskoj proizvodnji Kaknja prevladavaju maline. Udruživanjem malinara omogućava se kontinuitet u proizvodnji i plasmanu na tržište. Općina Kakanj podržava proizvodnju i vrši se organizirani otkup.

### **40. UDRUŽENJE “VATROGASNO DRUŠTVO KAKANJ”**

"VATROGASNO DRUŠTVO" KAKANJ osnovano je 21.08.2006 godine, a osnovna djelatnost je Djelatnost vatrogasne službe. Misija društva je pružanje edukacije i prakse za djecu i omladinu od strane vatrogasaca seniora veterana. Trenutno "Dobrovoljno vatrogasno društvo Kakanj" ima 20 seniora, 10 novih mladih članova i još 20 seniora veterana koji se i dalje odazivaju na poziv za spašavanje ljudskih života i imovine. Neke od aktivnosti:-sudjelovanje u takmičenjima vatrogasnog podmlatka na kantonalnom nivou, organizovanim "Igrama vatrogasne omladine", pružanje vatrogasnog obezbjeđenja na sportskim događajima, obilježavanje značajnih događaja u vatrogastvu.

### **41. UDRUŽENJE GRAĐANA PENZIONERA**

Udruženje penzionera Kakanj je osnovano 21.02.2001. godine na principu slobodnog i dobrovoljnog pristupanja u članstvo udruženja, okuplja građane Kaknja koji su ostvarili pravo na starosnu, invalidsku i porodičnu penziju. Građa "Udruženja građana penzionera Kakanj" se sastoji od općih akata, pravne, personalne i finansijske dokumentacije. Neke od aktivnosti su zalaganje za penzionere u socijalnom, zdravstvenom i materijalnom stanju, npr. osiguravanje nabavke ogrijeva za zimu od ŠPD Zavidovići.

### **42. UDRUŽENJE GRAĐANA KOŠARKAŠKI KLUB “ KAKANJ” KAKANJ**

Udruženje građana Košarkaški klub "Kakanj" osnovano 12.04.2002. godine. Osnovne aktivnosti jesu košarkaški treninzi i utakmice kroz koje organiziraju aktivnosti humanitarnog karaktera.

### **43. UDRUŽENJE KARATE KLUB “SAKIB BITIĆ” KAKANJ**

Udruženje Karate klub "Sakib Bitić" Kakanj nudi besplatan upis novih članova. Udruženje postoji prvenstveno za treninge, sudjelovanje na natjecanjima odnosno karate turnirima, polaganje za pojas te organizacija turnira. Članovi su djeca svih uzrasta od četvrte godine pa dalje. Karate klub "Sakib



Bitić" trenira u sali OŠ "Hamdija Kreševljaković" gdje rade na pripremama za turnire.

#### **44. ŠAHOVSKI KLUB "MGM-FARM" IZ KAKNJA**

"MGM-FARM" KAKANJ je osnovana 13.02.2012. godine i postoji i danas te bilježi pozitivne rezultate na turnirima širom Bosne i Hercegovine. Pružanje obuke igranja šaha, organizacija i sudjelovanje na turnirima. Uz donaciju i Javnu ustanovu Kulturno-sportski centar Kakanj Šahovski klub "MGM-FARM" postavio je vanjski šah u parku Doma Kulture Kakanj. Vrtni šah je otvorenog tipa za sve zainteresovane.

#### **45. C.E.K.O.R. – UDRUŽENJE GRAĐANA, CENTAR ZA EKOLOGIJU I ODRŽIVI RAZVOJ KAKANJ**

Djelatnosti udruženja su:

- Organizuje stručne skupove, savjetovanja, seminare i druge oblike edukacija iz oblasti ekologije i ostalih oblasti navedenih u ciljevima
- Organizuje različite akcije i projekte radi ostvarivanja ciljeva udruženja
- Organizuje samostalno, ili u zajednici sa drugim organizacijama, domaće imedunarodne konferencije, javne tribine, okrugle stolove, seminare, savetovanja, kurseve, radionice i sl.
- Objavljuje knjige, priručnike, brošure i druge članke i publikacije koje tematski obrađuju ciljeve udruženja i način njihove realizacije
- Organizuje stručne saradnika za rad na edukaciji djece i omladine-Organizuje volonterske akcije za čišćenje i zaštitu i uređenju prirode
- Sarađuje sa univerzitetima, školama, stručnim udruženjima i drugim organizacijama u zemlji i inostranstvu koje imaju slične ciljeve i djelatnosti
- Istupanje u javnost u namjeri propagiranja ciljeva udruženjaž
- Vršiti druge djelatnosti radi ostvarivanja ciljeva udruženja.

#### **46. UDRUŽENJE (TERETANA) GYM 'N' JUICE**

Fitness centar GYM 'N' JUICE je namijenjen fitness treningu rekreativaca, sportista i kondicionoj pripremi sportista. Koriste se različite metode treninga i vježbanja s različitim rekvizitima. Prostor fitness centra sadrži savremeno opremljenu teretanu, muške i ženske svlačionice, salu za trčanje, aerobik i borilačke sportove te prostoriju za masažu. Voditelj fitness centra je Elvis Beganović. Programi koje provodi udruženje su različiti treninzi, poput fitnesa, bodybuildinga, funkcionalnih treninga, trening brzine, istezanja, korektivna gimnastika, zatim masaža. Pored toga udruženje nudi savjetovalište za prehranu. Članovi su svih uzrasta.

#### **47. UDRUŽENJE VETERANA RATA 1992-1995 KOJI PATE OD PTSP-A "MUZEVER" IZ KAKNJA**

Udruženje "Muzever" iz Kaknja je osnovano 16.09.2008. godine. Udruženje je osnovano sa ciljem okupljanja članova veterana oboljelih od postraumatskog stresnog poremećaja s ciljem rješavanja straha i stigme oko istog oboljenja kao i borba za prava istih.

#### **48. UDRUŽENJE MLADIH "ALTERVAL"**

Udruženje je osnovano 30.07.2014. godine. Udruženje mladih promoviše urbanu kulturu mladih i održiv razvoj kao osnovnu vrijednost društva, kroz udruženje realiziran je niz velikih projekata, izložbi,

radionica, koncerata i festivala. Također je pokrenuta kampanja „Budi jaka“. Članovi su mladi kreativci i entuzijasti.

#### **49. UDRUŽENJE NAVIJAČA "GUSARI KAKANJ 1996"**

Navijačka skupina Fudbalskog kluba "Rudar" Kakanj. Osnovni cilj udruženja je svaki vid podržavanja navedenog fudbalskog kluba.

#### **50. UDRUŽENJE DRUŠTVO PEDAGOGA TJELESNE KULTURE KAKANJ**

Društvo pedagoga tjelesne kulture Kakanj je udruženje građana koje vrijedno radi veoma human posao koji se ogleda u organizaciji sportskih takmičenja između učenika osnovnih i srednjih škola sa područja Kaknja čime se u našoj lokalnoj zajednici budi jedna nova pozitivna energija, širi prijateljstvo, gradi međusobni respekt kroz sportsko rivalstvo među školama, ali i stvaraju odlične pretpostavke za novi zamah u razvoju kakanjskog sporta.

#### **51. UDRUŽENJE LOVAČKO DRUŠTVO "SRNDAĆ - KAKANJ" KAKANJ**

Rekreacija - sport Lovачko društvo "Srndać" Udruženje lovaca "Srndać" iz Kaknja osnovano je 1953. godine i broji oko 560 članova. Površina lovišta je 46.246 ha od čega je 45.102 ha lovno - produktivno, a 1.144 ha lovno neproduktivno. Lovna ponuda: zec, lisica, divlja svinja, kuna zlatica, tvor, vjeverica, vidra, mrki medvjed i srna.

#### **52. UDRUŽENJE MOTO KLUB "RORA"**

Aktivnosti Moto-kluba 'Rora' nisu ograničene na ekstremne i brze vožnje, nepristupačne destinacije i opuštene druženja, nego i nebrojene društveno-odgovorne i humane akcije.

"Ideja o osnivanju moto-kluba rodila se iz namjere da naš grad dobije prepoznatljiv brend za ljubitelje motociklizma, gdje će se na jednom mjestu artikulirati njihovi interesi. S obzirom na povećano interesovanje za ovaj sport u Kaknju, 2014. godine smo zvanično registrovani kao udruženje građana pod navedenim nazivom. Od tada pa do danas naša zajednica je rasla i slala afirmativne signale široj javnosti, tako da danas brojimo 30 aktivnih članova, koji redovno uzimaju učešće u našim turama i ostalim aktivnostima. Uskoro očekujemo nove članove, a jedini uslovi za članstvo su posjedovanje motora, neophodne opreme, punoljetstvo i spremnost na finansijsku podršku aktivnostima kluba", ističu.

Jedna od aktivnosti koja se tiče društveno-odgovornog rada članova Moto-kluba "Rora" je obezbjeđivanje hrane za divljač na udaljenim lokacijama. U Moto-klubu "Rora" su ponosni i na izgradnju planinarskog šadrvana na Lipničkom brdu (1.459 metara), drugom najvišem vrhu Zeničko-dobojskog kantona (ZDK), a koji pripada teritoriji općine Kakanj.

#### **53. UDRUŽENJE ANSAMBL IGARA I PJESAMA "KAKANJ" IZ KAKNJA**

Udruženje postoji sa ciljem okupljanja mladih ljudi iz Kaknja i okoline radi aktivnosti igranja folklorne i pjesme uz narodne vrste muzike i običaja. Putovanja i gostovanja na raznim festivalima.

#### **54. UDRUŽENJE GRAĐANA - FUDBALSKI KLUB "RUDAR" KAKANJ**

Fudbalski klub Rudar je nogometni klub iz Kaknja, Bosna i Hercegovina. Takmiči se u Prvoj nogometnoj ligi Federacije Bosne i Hercegovine. Klub je osnovan 1920. godine. Rekord je po broju nastupa u Prvoj ligi FBiH. Tradicionalne boje kluba su zelena i bijela. Domaće utakmice igra na stadionu Pod Vardom.

#### **55. UDRUGA „RAZVOJNI CENTAR OPĆINE KAKANJ“**

Razvojni centar općine Kakanj predstavlja internet stranicu [www.razvojnacentar.ba](http://www.razvojnacentar.ba) koja svojim dizajnom u kraljevsko plavoj boji, u kombinaciji sa zlatnom, asocira na sinergiju kraljevske zemlje na kojoj se prostire teritorij općine Kakanj sa zastavom Bosne i Hercegovine i Europske unije. Karakteristike stranice su moderan prikaz sadržaja, user friendly dostupnost materijala, sa responsivnom web tehnikom koja omogućava kompatibilnost i dostupnost stranice na svim uređajima, desktop računarima, tabletima, laptopima, smart telefonima.

Internet stranica Razvojnog centra sadržajno obuhvata programske ciljeve i usluge organizacije koja svojom organizacijom korespondira razvojnoj agenciji, umrežavajući programske ciljeve sa djelatnostima javnih ustanova, lokalne samouprave, nevladinih organizacija, obrazovnih i stručnih organizacija iz oblasti tehničkih nauka, kulturno-umjetničkih organizacija i drugih formalnih i neformalnih grupa koje djeluju u općini Kakanj sa ciljem kreiranja kapaciteta za privlačenje bespovratnih sredstava domaćih i međunarodnih organizacija, sa fokusom na EU sredstva.

Prioritetne oblasti djelovanja su pružanje podrške institucijama, pravnim i fizičkim licima, nevladinim organizacijama i neformalnim grupama građana u projektnoj oblasti i izradi projektnih aplikacija za domaće i međunarodne institucije sa ciljem privlačenja projektnih grantova za razvoj lokalne zajednice.

Razvoj centar u Kaknju nastaje kao rezultat praćenja evropske prakse sistemskog pristupa razvoju poduzetništva, poljoprivrede, informacionih tehnologija i slično, te kao rezultat shvatanja potrebe za razvojem turizma i projektnih rješenja za unapređenje okoliša i energetske efikasnosti.

#### **56. UDRUŽENJE "NAŠA ŠKOLA SPORTA"**

"Naša škola sporta" je škola sporta koja svoje ciljeve i djelatnosti ostvaruje kroz sljedeće sekcije: odbojka, korektivna gimnastika, plivanje, sport za djecu vrtića, aerobik, postporođajni oporavak žena, ali i mnoštvo drugih stvari koje bi od "Naše škole sporta" trebale da naprave pravu sportsku zajednicu, a samim tim da bude od koristi i društvenoj zajednici.

Svojim programom žele unaprijediti psihofizički razvoj djeteta, razvoj kreativnosti, te osjećaj zajedništva uz isticanje individualnih kvaliteta svakog polaznika.

Cilj je kroz igru, maštu i puno zabave dijete uvesti u svijet sporta kako bi imalo što bolji uvid u značajnost sporta i tjelesnog vježbanja pri čemu razvijamo motoričke sposobnosti djeteta (koordinacija, snaga, brzina, fleksibilnost, ravnoteža, preciznost i sl.) s naglaskom na njihovu povezanost sa zdravljem i zdravim načinom života.

#### **57. UDRUŽENJE GRAĐANA "ALTERNATIVE" IZ KAKNJA**

Udruženje građana "Alternative" Kakanj je nevladina organizacija koja je voljna svoja znanja i iskustva podijeliti sa drugima i stjecati nova, sa ciljem promoviranja i zaštite ljudskih prava, izgradnje tolerancije

i povjerenja u zajednici i jačanja uloge mladih i žena u društvu. Alternative su posvećene održivom razvoju zajednice i civilnog društva u Bosni i Hercegovini. "Spremnost da drugima prenosimo, ali i stičemo nova znanja, naša je osnovna snaga. U našoj organizaciji oblikuju se kvalitetne radionice za učenje djece i odraslih. Naša kreativnost i iskustvo osiguravaju nam poziciju uspješne i priznate NVO."

#### **58. UDRUŽENJE KUGLAŠKI KLUB "RUDAR" KAKANJ**

Sportski kuglaški klub koji postoji s ciljem okupljanja, obučavanja i takmičenja u kuglaškim prvenstvenima u BiH.

#### **59. UDRUŽENJE SPORTSKO DRUŠTVO RATNIH VOJNIH INVALIDA "KAKANJ 92" KAKANJ**

Kao posljedica ratnih dešavanja, a kao jedan od oblika resocijalizacije i uključivanja invalida u društvene tokove i pružanje psiho-fizičke rehabilitacije, rađa se ideja o formiranju kluba sjedeće odbojke. Grupa entuzijasta u redovima invalidske populacije općine Kakanj, prosvjetni radnici koji su prije rata radili na razvoju odbojke, kao i bivši odbojkaši, pomogli su u stvaranju fizionomije tima uzimajući učešće kao treneri.

U okviru Sportskog društva ratnih vojnih invalida "Kakanj 92", pored odbojkaškog kluba invalida "Kakanj 92" djeluju i sljedeće sekcije: malonogometna, streljačka, kuglaška i šahovska selekcija.

#### **60. VIJEĆE MLADIH OPĆINE KAKANJ**

Nevladina organizacija - Savjet mladih – savjetodavnog tijela koje načelniku i općinskim službama upućuje sugestije i stavove o svim pitanjima koja se odnose na populaciju mladih.

#### **61. UDRUŽENJE KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "FADIL DOGDIBEGOVIĆ - DIKAN" KAKANJ**

Kulturno-umjetničko društvo „Fadil Dogdibegović Dikan“ iz Kaknja nedavno je obilježilo 75 godina uspješnog rada i postojanja. Sve je, kažu, počelo u jesen 1947. godine, spontanom organizovanjem zabava i kulturnih programa, da bi, nekoliko godina poslije, zvanično izašli na bh. kulturnu scenu. U ovih 75 godina, gostovali su širom BiH, Jugoslavije, ali i u inostranstvu: Francuskoj, Mađarskoj, Njemačkoj, Čehoslovačkoj, Švajcarskoj, Turskoj, ..

U društvu su aktivne sekcije: Mješoviti hor, Dječija folklorna sekcija, Folklorna sekcija mlađeg uzrasta i Folklorna sekcija starijeg uzrasta, Narodni orkestar i Tehnička sekcija, a kroz koje je, u proteklim godinama, prošlo na hiljade članova, uglavnom mladih, prezentirano je na hiljade sati kulturno-umjetničkog programa.

#### **62. TENISKI KLUB "TAIBOVA TRANSVERZALA TENISA U OSVAJANJU IGRE"**

Misija Udruženja poslodavaca općine Kakanj "Centar za podršku biznisu" Kakanj je djelovanje u pravcu stvaranja pozitivnog i stimulativnog poslovnog ambijenta, privlačenja domaćih i stranih investitora, zaustavljanja trenda smanjenja broja nezaposlenih i postepenog povećanja u realnom sektoru.

Zalaže se za smanjenje stope doprinosa i poreza, finansijsku disciplinu, ukidanje rada na crno, smanjenje i ukidanje parafiskalnih nameta, rješavanje unutrašnje nelikvidnosti.

Svrha udruživanja i okupljanja privrednika u Udruženje je organizovan nastup prema nadležnim državnim organima, omasovljavanje poduzetništva i razvoja istoga, te pružanje stručne i svake druge pomoći članovima Udruženja u njihovom radu.

### **63. BAZEN BENAT**

Udruženje građana koje za cilj ima podstaći lokalnu zajednicu i sve zainteresovane o potrebi gradnje zatvorenog bazena u općini Kakanj.

### **ANGAŽMAN SA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA KOJE DJELUJU NA PODRUČJU OPĆINE KAKANJ**

S obzirom na to da kompanija Adriatic Metals aktivno radi na strategiji pristupa i angažmana na prostoru Općine Kakanj, da svoj društveno odgovorni rad planira sprovoditi i u saradnji sa nevladinim organizacijama koje djeluju na prostoru ove općine, uspješno su sprovedene neke od planiranih aktivnosti.

Putem programa dodjele bespovratnih sredstava Adriatic Fondacije, djelimično ili u cijelosti, finansijski su podržane aplikacije četiri nevladine organizacije sa područja općine Kakanj. Riječ je o projektima:

- I. Klub spasilaca GSS Kakanj sa projektom „Čišćenje, uređenje i markacija planinarske staze Bukovica - Bobovac“
- II. Eko udruga Medena dolina Kakanj sa projektom „Čuvajmo prirodu – blago koje nestaje“
- III. Udruženje za zaštitu životinja Skitnica sa projektom „Ne bacaj smeće na prirodu i cvijeće“
- IV. Udruženje CEKOR „Održavanje dana Planete Zemlje 2023. godine“

Osim programa podrške Adriatic Fondacije, kompanija Adriatic Metals je podržala i sportsko-rekreativna udruženja s ciljem ostvarivanja međusobne saradnje. Na održavanju Taekwondo turnira „Kakanj Open 2023“ i noćne ulične trke „Kakanj za 5“ Adriatic Metals je finansijski sudjelovao kao *zlatni sponzor*. Također, ostvarena je saradnja i sa Odbojkaškim klubom „Kakanj 78“ u vidu sponzorstva u trajanju od tri godine.

Osim navedenih, u planu je aktivnija saradnja sa sektorom nevladinih organizacija u predstojećem vremenu.

**PRILOG 3**

**ZAJEDNICE NA KOJE PROJEKAT IMA UTICAJ**

### Prilog 3. Zajednice na koje Projekat ima uticaj

U općini Vareš postoje 24 mjesne zajednice koje se sastoje od 81 naselja. U općini Kakanj postoji 45 mjesnih zajednica koje se sastoje od 108 naselja. Najbliže mjesne zajednice i ključne zajednice po mjestu ili interesovanju su definisane u Tabeli 3.1. Mapiranje zainteresovanih strana, predstavljeno u Prilogu 1, je identifikovalo tri nivoa zajednice, definirajući društveno područje uticaja. To su sljedeće kategorije:

- Ključne zajednice po mjestu i interesovanju – zajednice koje su pod direktnim uticajem rudarskih aktivnosti zbog neposredne blizine, prilivu radnika i one koje će vjerovatno doživjeti primjetne demografske promjene;
- Ključne zajednice po interesovanju – Zajednice za koje je malo vjerovatno da će biti pod direktnim uticajem rudarskih aktivnosti i infrastrukture, ali se nalaze u neposrednoj blizini i zbog toga će doživjeti neke promjene;
- Sekundarne zajednice po interesovanju – trenutno identifikovane kao zajednice koje se nalaze u okolnim područjima i one koje su pokazale zainteresovanost za Projekt tako što su posjetile Informativni centar. Sekundarne zajednice predstavljaju šire područje uticaja i tvore trougao između Zenice, Tuzle i Sarajeva.

Spisak zajednica koje su uključene u ove tri kategorije će se stalno pregledavati i ažurirati tokom faza implementacije Projekta i napretka aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

<b>Tabela 3.1. Ključne zajednice, predsjednici zajednica i broj stanovnika, 2021</b>				
<b>Mjesne zajednice</b>	<b>Uključena naselja</b>		<b>Predstavnik</b>	<b>Broj stanovnika</b>
<b>Općina Vareš</b>				
Borovica	Borovica Osredak	Donja Gornja	gospodin Grga Vukančić	149
Pogar	Pogar Zaruđe	Sjenokos	gospodin Milijan Pašalić	185
Javornik	Javornik Zvijezda	Osoje	gospodin Vinko Gajić	147
Daštansko	Daštansko Višnjici		gospodin Damir Ahmedović	142
Pržići	Pržići Pržići Kolonija	Tisovci Brezik	gospođa Jasna Mirčić	169

Vareš	Vareš Semizova Ponikva Položac Diknjići Ljepovići	gospodin Nurdin Begović - povjerenik	3063
Vareš Majdan	Vareš Majdan Bijelo Borje Mlakve Poljanice Planinica Samari	Gospodin Muris Čizmo	1098
Stupni Do	Stupni Do	gospodin Emir Likić	135
<b>Općina Kakanj, 2023</b>			
Nažbilj	Nažbilj Bastašići	gospodin Himzo Kovačević	176 122
Vukanovići	Vukanovići Lipnica Zlokuće Slagošćići	gospodin Tihomir Jaković	218 58 2 0
Napomena: Podaci su preuzeti iz Pregleda mjesnih zajednica Općine Vareš, 2021. i Pregleda mjesnih zajednica Općine Kakanj, 2023. * Označava ključne zajednice, koje se detaljno razmatraju u okviru socijalne studije i anketiranja domaćinstava. ** Izvor podataka: Federalni zavod za statistiku			

Krajem 2021. godine u općini Vareš održani su izbori za imenovanje novih predsjednika mjesnih zajednica. U većini mjesnih zajednica na dužnosti su ostali isti predsjednici, dok su mjesne zajednice Pogar, Vareš Majdan i Vareš birale nove predsjednike na sljedeći način:

1. MZ Pogar - Milijan Pašalić
2. MZ Vareš Majdan - Muris Čizmo
3. MZ Vareš - Nurdin Begović

I na području općine Kakanj izabrani su novi predsjednici mjesnih zajednica Nažbilj i Vukanovići:

1. MZ Nažbilj – Hikmet Salkić
2. MZ Vukanovići – Darko Pejanović

Adriatic Metals je aktivno saradivao sa čelnicima najbližih zajednica i sela, a to su Borovica, Pogar, Vareš, Vareš Majdan, Dastansko i Pržići (Tisovci su dio MZ Pržići). Već dobro uspostavljen, ovaj angažman će se nastaviti tokom cijelog trajanja projekta na stalnoj osnovi u pogledu svih aspekata projekta koji mogu uticati na njihove regulatorne i druge odgovornosti. Pokrenut je angažman sa liderima zajednica u Kaknju i Brezi koji će se razvijati kako projekat bude napredovao.

S tim u vezi, u martu 2022. godine održani su sastanci sa predstavnicima i mještanima mjesnih zajednica Nažbilj i Vukanovići (Općina Kakanj) s ciljem upoznavanja kompanije sa navedenim mjesnim



zajednicama i stvaranja dobrih odnosa. Sastancima su prisustvovali predsjednik MZ Nažbilj Hikmet Salkić i predsjednik MZ Vukanović Darko Pejanović i predstavnici kompanije Adriatic Metals. Na sastancima je predstavljen način rada rudnika i njegov uticaj na životnu sredinu i lokalno stanovništvo. Ovom prilikom stanovnicima su uručeni Netehnički sažetci Procjene uticaja na okoliš i društvo (ESIA).

Nakon navedenih inicijalnih sastanaka sa predsjednicima mjesnih zajednica Nažbilj i Vukanović, 25.3.2022., održan je prvi informativni sastanak sa stanovništvom mjesne zajednice Nažbilj, kojem je prisustvovalo 29 mještana mjesne zajednice Nažbilj, dok se 8.5.2022. godine održao sastanak sa mještanima općine Vukanović. Sastanci su održani sa ciljem upoznavanja stanovništva sa Projektom i stvaranja dobrih odnosa i uspješne saradnje.

Dodatne zajednice su u širem području uticaja projekta, za koje se očekuje da će imati indirektan uticaj. Pripadnici ovih zajednica pokazali su interesovanje za projekat posjetom Informativnom centru Vareš. Okolne zajednice koriste Vareš za više usluga kao što su zdravstveni centar, biblioteka, kafići i šoping. Zajednice, koje se sastoje od više sela, uključuju sljedeće:

- Javornik;
- Strica-Zaruđe;
- Stupni Do;
- Striježevo;
- Budoželje;
- Mir;
- Očevija;
- Dubostica;
- Ligatici;
- Vukanović;
- Bastašići and
- Dabravine.

Kako projekat bude napredovao, održat će se dodatni sastanci sa ovim drugim liderima zajednice, kako bi se osiguralo da sve potencijalno direktno i indirektno najbliže pogođene zajednice ostanu informirane i uključene u razvoj projekta Vareš. Informisanje mjesnih zajednica i stanovništva koje je direktno i indirektno pogođeno kontinuirano se vrši putem različitih kanala komunikacije: oglasnih ploča, vjerskih zajednica, Turističkog info centra, Radio Bobovca, Opće biblioteke Vareš, te putem sjednica Odbora za odnose s javnošću i obavještenja. odbora u zajednicama pogođenim Projektom.

Adriatic Metals razumije da zajednice pogođene projektom ne treba smatrati jednom grupom dionika, jer pojedinci i grupe mogu imati brojne i različite interese. Pogođene osobe će se konsultovati direktno i preko svojih predstavnika, uključujući predsjednike zajednice i druge uticajne ljude, kao što su direktori škola, šefovi policije i vjerski lideri.

Područje Projekta je dom općenito stare populacije. Tokom rata u Bosni, mnogi članovi zajednice su raseljeni iz regije Vareš; osim toga, poslijeratno, mnogi stanovnici su se odselili u druge gradove u BiH ili u inostranstvo. Ovo je jedinstven scenario i angažovanje zainteresovanih strana sa vlasnicima zemljišta i nekretnina u blizini Projekta, koji više nisu prisutni u regionu, moraće da se vodi odvojeno od konsultacija sa lokalnim stanovništvom. Uspostavljena je saradnja i intenzivirani sastanci sa predstavnicima lokalnih zajednica koje su pogođene projektom, ali i onih koje nisu direktno pogođene projektom kako bi se relevantnim informacijama obuhvatilo cijelo područje.

### Prilog 3 – Zajednice na koje Projekat ima uticaj – Kakanj

Na području općine Kakanj postoji 45 mjesnih zajednica koje se sastoje od 108 naselja. Najbliže lokalne zajednice i ključne zajednice prema lokaciji ili interesu definirane su u tabeli 3.1. Mapiranje zainteresovanih strana, predstavljeno u Prilogu 1, identifikovalo je tri nivoa zajednice, definišući društvenu sferu uticaja. To su sljedeće kategorije:

- Ključne zajednice prema lokaciji i interesima – zajednice koje su direktno pogođene rudarskim aktivnostima zbog neposredne blizine, priliva radnika i onih za koje je vjerovatno da će doživjeti primjetne demografske promjene;
- Ključne interesne zajednice – Zajednice za koje je malo vjerovatno da će biti direktno pogođene rudarskim aktivnostima i infrastrukturom, ali se nalaze u neposrednoj blizini i stoga će doživjeti neke promjene;
- Sekundarne interesne zajednice – trenutno identifikovane kao zajednice koje se nalaze u okolnim područjima i one koje su pokazale interesovanje za Projekat posjetom Informativnom centru. Sekundarne zajednice predstavljaju šire područje uticaja i čine trougao između Zenice, Tuzle i Sarajeva.

Lista zajednica uključenih u ove tri kategorije će se stalno revidirati i ažurirati tokom faza implementacije Projekta i napretka aktivnosti angažovanja zainteresovanih strana.

<b>Tabela 3.1. Ključne zajednice, predsjednici zajednica i broj stanovnika, 2021</b>			
<b>Mjesne zajednice</b>	<b>Uključena naselja</b>	<b>Predstavnik</b>	<b>Broj stanovnika</b>
<b>Općina Kakanj</b>			
Nažbilj	Nažbilj	Hikmet Salkić	176
	Bastašići		122
Vukanovići	Vukanovići	Darko Pejanović	218
	Lipnica		58
	Zlokuće		2
	Slagošćići		0
Napomena: Podaci su preuzeti iz Pregleda mjesnih zajednica Općine Vareš, 2021. i Pregleda mjesnih zajednica Općine Kakanj, 2023.			
* Označava ključne zajednice, koje se detaljno razmatraju u okviru socijalne studije i anketiranja domaćinstava.			
** Izvor podataka: Federalni zavod za statistiku			

U okviru strategije aktivnog angažmana u lokalnoj zajednici, općina Kakanj, Odjel za društveno odgovorno upravljanje Adriatic Metals BH uspješno je održao inicijalne sastanke sa predsjednicima 12 mjesnih zajednica. Razlog za iniciranje sastanaka od strane odjela je upoznavanje predsjednika sa novim članom odjela, saradnikom za društveno upravljanje, čije su radne aktivnosti vezane za komunikaciju i angažman u općini Kakanj.

Pored navedenog, tema sastanka bila je i informacija o trenutnim aktivnostima, radu i poslovanju Adriatic Metals BH, koji svojim iskrenim i transparentnim pristupom lokalnoj zajednici pruža sve

potrebne i tražene informacije svim zainteresiranim stranama.

Od ukupno 45 mjesnih zajednica koje postoje na području općine Kakanj, 12 mjesnih zajednica zajedno sa Vukanovićima i Nažbiljem izdvojeno je kao interesna grupa.

Osim dvije prethodno navedene koje spadaju u grupu ključnih zajednica, ostalih deset čine:

- Tršće;
- Zgošća;
- Kakanj I;
- Kakanj II;
- Doboj;
- Čatići;
- Brežani;
- Bjelavići;
- Haljinići;
- Kraljeva Sutjeska;

**PRILOG 4**

**ODBOR ZA ODNOS SA LOKLANOM ZAJEDNICOM**

#### **Prilog 4 - Odbor za odnose sa lokalnom zajednicom – prvi i drugi saziv**

Prvi saziv Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom je izabran 2020. godine. Odbor je uključivao određeni broj dobrovoljnih članova predstavnika svih sektora zajednice, uključujući i predstavnike mjesnih zajednica koje su izložene direktnom uticaju Projekata, predstavnike najvažnijih institucija u Varešu kao što je Policijska stanica, Dom zdravlja, Opća biblioteka Vareš, Uprava šumarstva, Tourist Info centar, JKP Vareš (komunalne usluge), predstavnici nevladinih organizacija, predstavnik Općine Kakanj, predstavnik Javnog preduzeća VODOKOM d.o.o. Kakanj, vlasnici preduzeća i općinske vlasti. Od juna 2021. godine Odboru za odnose sa lokalnom zajednicom se pridružio i član iz općine Breza. Pri odabiru ovih članova uzeta je u obzir zastupljenost mlađih i starijih, žena, pripadnika svih nacionalnih, etničkih i vjerskih grupa i različitih profesija. Izabrani su nezavisni predsjednik i zamjenik predsjednika Odbora. Odbor je brojao ukupno 30 članova i na osnivačkom sastanku su usvojeni njihovi prijedlozi za izmjene Pravilnika o radu Odbora, uključujući i isplatu opravdanih troškova prijevoza za one koji prisustvuju svakom sastanku.

Od osnivanja Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom održano je 10 sjednica prvog saziva Odbora i to kako slijedi:

- 26.7.2022. – U sali Općine Vareš održana je 10. i ujedno posljednja sjednica prvog saziva Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom. Obzirom da je ovo bila posljednja sjednica u ovom sazivu, glavna tema je bio osvrt na rad Odbora u prethodne dvije godine. Na ovoj sjednici je izvršeno anketiranje članova Odbora o radu Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom u prethodne dvije godine s ciljem evaluacije i poboljšanja rada sljedećeg saziva Odbora.
- 28.4.2022. – u sali Općine Vareš održana je 9. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom. Glavna tema ove sjednice, pored trenutnih i planiranih aktivnosti, bio je početak građevinske faze izgradnje polimetalnog rudnika na Rupicama.
- 24.02.2022. - U sali Općine Vareš održana je 8. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom. Glavne teme bile su građevinski radovi na Rupicama i postupak zapošljavanja. Osim toga, prikazane su trenutne i provedene aktivnosti te pregled za 2021. godinu. Osmo sjednica planirana je za kraj januara, ali zbog epidemiološke situacije morala je biti odgođena.
- 29.10.2021. - 7. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom održana je u sali Općine Vareš. Na sjednici je pored tekućih informacija o provedenim i planiranim aktivnostima, održana i prezentacija Procjene uticaja na okoliš i društvo (ESIA).
- 29.07.2021. – 6. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom održana je u sali Doma mjesne zajednice Borovica. Na sjednici je pored uobičajenih tema i dnevnog reda bila prezentovana i trasa puta Rupice - Tisovci te je organizovana posjeta lokalitetu Rupice kako bi članovi Odbora mogli na licu mjesta vidjeti kako teče proces bušenja.
- 28.04.2021. – 5. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom je održana u sali Općine Vareš. Pored prezentacije aktivnosti kompanije, članovi Odbora su upoznati sa projektom izgradnje nove trase puta Rupice- Tisovci, sa inicijativom uvođenja novog obrazovnog smjera u MSŠ NORDBAT 2 Vareš – rudar u podzemnoj eksploataciji.

- 28.1.2021. - 4. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom je održana u sali Općine Vareš. Tema oko koje su članovi Odbora pokazali najviše interesa je osnivanje i rad Fondacije Adriatic i uspostavljanje novog smjera u "MSŠ NORDBAT 2" Vareš.
- 1.10.2020. – 3. sjednica Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom koju karakterišu prezentacije predstavnika Adriatic Metals -a o dosadašnjim aktivnostima i radu kompanije na području općine Vareš te mnogobrojna pitanja predstavnika lokalne zajednice.
- 15.7.2020. – 2. telefonska sjednica na kojoj je, zbog pandemije i situacije prouzrokovane COVID- 19, izvršeno telefonsko izglasavanje o usvajanju Nacrta Poslovnika i Zapisnika sa prve sjednice Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom.
- 9.6.2020. – 1. osnivajuća i konstituirajuća sjednica na kojoj je donesen Nacrt Poslovnika o radu Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom i Kodeks ponašanja članova Odbora za odnose sa lokalnim zajednicom.

Drugi saziv Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom je izabran 2022. godine. Odbor uključuje određeni broj dobrovoljnih članova predstavnika svih sektora zajednice, uključujući i predstavnike mjesnih zajednica koje su izložene direktnom uticaju Projekata, predstavnike najvažnijih institucija u Varešu kao što je Policijska stanica, Opća biblioteka Vareš, Uprava šumarstva, JKP Vareš (komunalne usluge), predstavnici nevladinih organizacija, predstavnik Javnog preduzeća VODOKOM d.o.o. Kakanj, vlasnici preduzeća i općinske vlasti.

Od osnivanja drugog saziva Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom održane su dvije sjednice Odbora i to kako slijedi:

- 16.2.2023. – 2. sjednica Odbora koju karakteriše prezentacije aktivnosti kompanije Adriatic Metals te predstavljanje novog rukovodstva kompanije, generalnog menadžera Matthew Hine i izvršnog direktora Alema Loge.
- 9.11.2022. – 1. konstituirajuća sjednica Odbora na kojoj su izabrani Predsjednik i zamjenici predsjednika Odbora te predstavljeni članovi Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom predstavnici kompanije Adriatic Metals. Pored toga članovi Odbora su upoznati sa temeljnim aktima Odbora za odnose sa lokalnom zajednicom, Pravilnikom o radu te Kodeksom ponašanja.

## **PRILOG 5**

**Konsultacije prije i za vrijeme procesa procjene okolišnog i društvenog uticaja (ESIA)**

## Prilog 5. Konsultacije prije i za vrijeme procesa procjene okolišnog i društvenog uticaja (ESIA)

Konsultacije sa zainteresovanim stranama su važan dio procesa procjene okolišnog i društvenog uticaja i tehničkih studija. Konsultacije su inicirane za vrijeme Studije obuhvaćenosti za procjenu okolišnog i društvenog uticaja i nastavljaju se tokom osnovnog perioda. Ključne zainteresovane strane se identifikuju i intervjuiraju kao dio ovog procesa.



### Prikaz 1.1 Proces okolišne i društvene procjene usklađen sa tehničkim elaboratima i procesom dobivanja BiH dozvola

Inicijalni intervju, održani u novembru 2019. godine, su omogućili da se društvena osnovica pokrene dok se proces okolišne i društvene procjene predstavlja uticajnim članovima zajednice. Ovi održani sastanci su sažeti u tabeli 1.1.

Tabela 1.1 Konsultativni sastanci održani u sklopu Studije Obuhvata	
Ime i položaj	Tema razgovora
Zdravko Marošević; Načelnik Općine Vareš	Razgovori na nivou općine i kontekst o Projektu
Ivan Lovrić Radio i list Bobovac	Razumijevanje metoda širenja informacija, doseg slušateljstva, opažanja zajednice.
Almir Čikmiš Turist Informativni centar	Trenutno stanje u turizmu u regionu, budući i trenutni međunarodni kooperativni projekti unapređivanja turizma.
Ramiz Zubača Imam	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja
Fra Leon Pendić Katolički svećenik	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja
Mirnes Hrvat Direktor Srednje škole	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja – obrazovni nivoi, broj učenika i nastavak daljeg školovanja.
Nihada Gondžo Centar za socijalni rad	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja



<i>Jasna Svinčicki Operta</i> <i>Biro za zapošljavanje</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja
<i>Taiba Brkić (glavna sestra) i</i> <i>Adis Čizmo (direktor).</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja – približne zdravstvene statistike i poznavanje dostupne formalne statistike.
<b>Tabela 1.1 Konsultativni sastanci održani u sklopu Studije Obuhvata</b>	
<i>Edin Karamustafić (komandir) Policijska stanica</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja – nivo kriminala i opća opažanja stanovništva.
<i>Ilijana Gavran Radojević (direktor)</i> <i>Opća biblioteka Vareš</i>	Pribavljeni podaci o lokalnoj povijesti, arheologiji i kulturnoj baštini. Opći podaci društvene osnove.
<i>M.Z. Borovica Grga Vukančić,</i> <i>M.Z. Pržići Jasna Mirčić,</i> <i>M.Z. Daštansko Damir Ahmedović,</i> <i>Predsjednici Mjesnih zajednica</i>	Društvena osnovica i opće razumijevanje projektnog područja. Svaki čelnik je dao pregled o svom selu/području, prošle i sadašnje društvene karakteristike kao i njihovu viziju za budućnost.

Konsultacije druge faze su obavljene na početku osnovnog perioda u februaru 2020. Ove konsultacije su omogućile da se identifikovane zajednice detaljnije prouče i konsultuju u vezi implementacije okolišne osnove koja će biti uključena. Ove konsultacije su sažete u Tabeli 1.2.

<b>Tabela 1.2 Konsultativni sastanci u sklopu osnove Okolišne i Društvene Procjene</b>	
<b>Ime i Pozicija</b>	<b>Tema diskusije</b>
<i>Načelnik Općine Vareš</i> <i>Zdravko Marošević;</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu, lokaciji monitoringa i potrebnim dozvolama.
<i>Opća biblioteka Vareš</i> <i>Ilijana Gavran Radojević (direktor)</i>	Pribavljeni podaci o lokalnoj historiji, arheologiji i kulturnoj baštini. Opći podaci društvene osnove.
<i>Islamska vjerska zajednica Vareš</i> <i>Ramiz Zubača (Imam)</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa kod džamije na Daštansku
<i>Mjesne zajednice Nažbilj, Lipnica i Bastašići u općini Kakanj</i> <i>Himzo Kovačević</i> <i>Predsjednik Mjesne zajednice</i>	Širenje informacija o Projektu, prikupljanje podataka za društvenu osnovu, implementacija mehanizma žalbi.
<i>Predsjednik Mjesne zajednice – Vareš,</i> <i>Semizova Ponikva i Položac</i> <i>Izudin Muftić</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.
<i>Predsjednik Mjesne zajednice – Vareš</i> <i>Majdan Midhat Džafo</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.
<i>Predstavnic Mjesne zajednice – Brezik Janja</i> <i>Mirčić i Ljupko Mirčić</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.
<i>Predsjednik Mjesne zajednice – Tisovci</i> <i>Jakov Malbašić</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.
<i>Predstavnic Mjesne zajednice – Višnjici</i> <i>Mila Josipović i Jozo Josipović</i>	Implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.

<i>Predstavnici Mjesne zajednice – Mllakve Jovanka Gavran i Ivica Gavran</i>	Širenje informacija o Projektu, implementacija mehanizma žalbi i prikupljanje podataka za društvenu osnovu.
<i>Mirnes Hrvat Direktor Srednje škole</i>	Razgovor o okolišnom monitoringu i postavljanju tačaka monitoringa kod srednje škole.
<i>Zemaljski muzej – Sarajevo Andrijana Pravidur i Mirsad Sijerić (direktor)</i>	Prikupljanje podataka za društvenu osnovu, konsultacije u vezi arheologije i kulturne baštine u projektnom području.
<i>Federalni Zavod za arheologiju G-din. Anto Vujnović</i>	Prikupljanje podataka za društvenu osnovu, konsultacije u vezi arheologije i kulturne baštine u projektnom području.
<i>Predsjednik Mjesne zajednice - Javornik Vinko Gajić</i>	Prikupljanje podataka za društvenu osnovu, implementacija mehanizma žalbi.

Kako je faza osnove napredovala, konsultacije sa zainteresovanim stranama su se nastavile. Dodatni sastanci, fokusne grupe i polu-strukturirani sastanci koji su realizirani da bi se uključili i:

- Vlasnici preduzeća (trgovina metalne robe, pekara, mesnica, lokalni kafe barovi, vlasnik hotela Mlin, itd). Udruženje poslodavaca Vareš osnovano je 2015. godine. 12. januara 2021. godine održana je izborna skupština udruženja. Tokom mjeseca marta je ostvarena saradnja s predstavnicima ovog udruženja kako bi se predstavnici istih upoznali s projektom i njegovim aktivnostima te s planovima i radom samog udruženja. U januaru 2022. Udruženje je iniciralo sastanak sa rukovodstvom kompanije kako bi iskazali interesovanje za učešćem lokalnih privrednika u nastupajućim aktivnostima tokom faze izgradnje;
- Sastanak sa predstavnicima škola. Održani su sastanci sa predstavnicima rukovodstva Osnovne škole Vareš i Vareš Majdan. Uprava je bila upoznata sa radom kompanije, a tom prilikom su dostavljeni podaci o broju učenika koji pohađaju ove dvije škole. Trend smanjenja broja učenika iz godine u godinu je veliki problem. Izražene su poteškoće sa kojima se suočava uprava škole tokom procesa online nastave i pružanja potrebne tehnologije učenicima kako bi se taj proces uspješno realizovao. Kompanija Adriatic Metals je 2021. godine inicirala uvođenje novog smjera u nastavni plan i program Mješovite srednje škole „Nordbat-2“ Vareš, rudar u podzemnoj eksploataciji te je ostvarena saradnja i u vidu opremanja kabineta za navedeni smjer. U prethodnoj školskoj godini rudarski smjer je pohađalo 6 učenika, te je također u novoj školskoj godini 2022/2023. upisano 5 učenika;
- Vjerske vođe – Tokom januara održan je sastanak sa predstavnicima vjerskih zajednica u Varešu. Sastanku su prisustvovali predstavnici Islamske zajednice i Pravoslavne crkve, a naknadno je održan sastanak i sa predstavnikom Katoličke crkve. Razlog sastanka bio je upoznavanje predstavnika sa aktivnostima Projekta i prikupljanje određenih socio-ekonomskih podataka. Sve zajednice se suočavaju sa smanjenim brojem ljudi i time se smanjuju prihodi. Dogovorena je i isporuka letaka i biltena ovim zajednicama. Tokom marta održan je sastanak sa predstavnicima mjesne zajednice Borovica na kojem je prisustvovao i predstavnik Katoličke crkve. On je također upoznat sa trenutnim događajima na projektu i budućim planovima. Tokom njegovog obraćanja istaknuto je da crkva u Borovici slavi 100. godišnjicu naredne godine i da je broj vjernika drastično opao. Nekada je u ovoj crkvi bilo 1.500

ljudi, a sada je to oko 50 ljudi;

- Šumarija Vareš – od početka svojih aktivnosti, kompanija je ostvarila odličnu saradnju sa Šumarijom Vareš te je rukovodstvo upoznato o svim aktivnostima Projekta. Tokom mjeseca marta konsultanti iz WAI su održali sastanak sa predstavnicima ovog preduzeća kako bi prikupili informacija iz domena koji se tiču šumskog fonda, zaštite i očuvanja istog, upoznavanje sa specifičnostima ovog područja te načina na koji ova institucija radi. Informisani su i o zakonskoj regulativi iz ove oblasti i nadležnim institucijama. Potpisan je sporazum sa Šumarijom, u svrhu nadomještanja gubitaka koje će projektne aktivnosti izazvati na području Rupica. Pored toga, izrađen je i detaljan "Plan restauracije degradirane šume u svrhu kompenzacije gubitaka biodiverziteta u staništu acidofilnih šuma smrče uzrokovanih realizacijom Projekta otvaranja rudnika Rupice", kojim je jasno definisano područje na kojem će se raditi restauracija i nadomjestiti gubitak ovih staništa. Ove aktivnosti će se još dopunjavati i izvršavati u narednom periodu;
- Udruženje lovačko društvo "Zvijezda" Vareš - sastanak sa predsjednikom udruženja lovaca "Zvijezda" Vareš je održan sa WAI konsultantima tokom mjeseca marta sa ciljem prikupljanja svih potrebnih informacija koje se tiču biodiverziteta. Glavni razlog sastanka je bilo prikupljanje informacija iz domena koji se tiču lovnog fonda, zaštite i očuvanja divljači, upoznavanje sa specifičnostima ovog područja te načina na koji društvo radi. Također informisani su i o zakonskoj regulativi iz ove oblasti i nadležnim institucijama.
- Udruženje sportskih ribolovaca Vareš – Svrha sastanka je bilo prikupljanje informacija iz domena koji se tiču ribljeg fonda, zaštite i očuvanja ribljih fondova, upoznavanje sa specifičnostima ovog područja te načina na koji udruženje radi. Također informisani su i o zakonskoj regulativi iz ove oblasti i nadležnim institucijama.

Lokalna kompanija je izvršila anketiranje domaćinstava u mjesnim zajednicama Borovica, Daštansko, Tisovci, Pržići, Višnjići, Brezik, Semizova Ponikva, Osredak, Položac i Pogar. Ovim anketiranjem pokriveno su sljedeće teme:

- Demografski podaci domaćinstva;
- Detalji o zakupu zemljišta (kao neobavezno pitanje i uz objašnjenje o svrsi prikupljenih podataka);
- Obrazovanje članova domaćinstva;
- Finansije i troškovi domaćinstva (kao neobavezno pitanje);
- Gradsko održavanje i održavanje domaćinstva (vodosnabdijevanje, električna energija, grijanje i snabdijevanje drvetom);
- Usluge ekosistema (poljoprivredne aktivnosti, uzgoj stoke, lov, proizvodnja stočne hrane, ribolov, rekreativne aktivnosti - uključujući lokaciju, količinu, pojavu itd.);

- Putovanja i prijevoz – opažanja o trenutnim uslugama;
- Zdravlje – zdravstveni uslovi, pristup zdravstvenoj skrbi, dostupno finansiranje, prijevoz;
- Opažanja o Projektu Vareš i trenutna angažovanost.

Dodatne konsultacije, u skladu s izvedbenim standardima Međunarodne finansijske korporacije, uključivat će javne rasprave, predstavljanje nalaza Međunarodne finansijske korporacije o nacrtu Procjene uticaja na okoliš i društvo o okončanju Projekta. Ovo podrazumijeva Netehnički sažetak koji je kreiran i podijeljen članovima zajednice 60 dana (EBRD) prije datuma konsultacija. Konsultacije su također reklamirane u ovom vremenskom periodu. Nakon konsultacija Procjena uticaja na okoliš i društvo je završena, uzimajući u obzir stavove zajednice po potrebi.

**PRILOG 6**  
**SPISAK PREDUZEĆA, VAREŠ**

**Prilog 6 - Registrovani ugostiteljski objekti i smještajni objekti**

<b>Broj :</b>	<b>Vlasnik:</b>	<b>Poduzeće</b>	<b>Mjesto:</b>	<b>Telefon:</b>
1	Adilović Nedžad	Kafe bar "DADO"	Vareš	061-717-479
2	Ahmedović Amela	UR "FENIX"	Vareš	061-871-077
3	Imamagić Alisa	Restoran "ŠEĆERKA"	Vareš	061-307-543
5	Islamović Alen	Slastičarna "ALEN"	Vareš	
6	Islamović Emira	Kafe bar "BUMERANG"	Vareš	061-791-626
7	Jurkić Sedika	Kafe bar "SANDRA"	Vijaka	
8	Kamenjaš Sabaheta	Kafe bar "TINTA"	Vareš	060-300-3012
9	Karić Elvira	Kafe bar "H B"	Vareš	
10	Likić Dževad	Kafe bar "FALCON"	Vareš	061-239-919
11	Kevešević Tatjana	Kafe bar "MACHO"	Vareš	066-853-324
12	TIMPEX doo Vareš	Kafe bar "The Cotton Club"	Vareš	061-153-387
13	Andrić Ivan	Noćni klub "KONOBA"	Vareš	062-951-180
14	Šormaz Saša	Kafe bar "AQUA"	Vareš-Majdan	061-263-997
15	Salketić Edina	Restoran "ADIN"	Dabravine	061-401-234
16	Likić Ahmed	Diskoteka "CITY"	Vareš	063-393-133
17	Jojić Sreten	Kafe bar "LOVAC"	Vareš	
18	Miletović Željko	Izletište "KUGLA"-	Ponikva	032-843-508
19	Parić Jasmina	Fast-food "PARIĆ"	Vareš	061-034-031
20	Dodik Dario	Restoran "MLIN" & iznajmljivanje soba	Vareš	061-771-583
21	Hinger Zdravko	Sobe u domaćinstvu	Mrestilište	043-650-522-7150
22	Andrić Jasna	Restoran "TAVERNA"	Vareš	062-951-180
23	Đurić Zoran	Kafe picerija "STARI DANI"	Vareš	060-352-98-02
24	Klarić Josip	Pansion "Šimin Potok"	Šimin Potok Zvijezda	061-781-802 032-593-053
25	Purišević Hanka	Fast food "Nela"	Vareš	062-502-474
26	Kevešević Darko	Kafe bar "Roma"	Vareš	066-298-899
27	Hajrić Vehida	Buregdžinica "LIDER"	Vareš	061-904-274

## Zanatske radnje

Broj :	Vlasnik:	Vrsta djelatnosti	Lokacija:	Telefon:
1	Šimić Šejla	Frizer	Vareš	061-528-644
2	Atlagić Safet	Obučar	Vareš	062-380-964
3	Barnjak Alojzija	Fotograf	Vareš	063-327-902
4	Bešić Asim	Limar-zavarivač	Vareš	061-994-649
5	Botić Kenan	Auto mehaničar	Dabravine	061-234-163
6	Brkić Elma	Frizer	Vareš	062-969-565
7	Bulbulušić Mahir	Frizer	V.Majdan	061-686-279
8	Fazlić Jadranka	Frizer	Vareš	061-617-186
9	Ganić Kasim	Elektroinstalater	Kokošćići	
10	Gavrić Mato	Stolar	Vareš	061-410-409
11	Gogić August	Kovač	Očevija	061-787-874
12	Halkić Belma	Frizer	Vareš	061-105-006
14	Jozeljčić Dražen	Kovač	Očevija	061-186-785
				064-471-942
15	Prkić Marin	Auto mehaničar	Vareš	061-416-483
16	Salketić Avdo	Obrt	Dabravine	061-422-967
18	Subašić Teufik	Stolar	Vareš	
19	Tojčić Branka	Kućne rukotvorine	Vareš	
20	Tojčić Zora	Frizer	Vareš	
21	Velić Ejub	Frizer	Vareš	
22	Vijačkić Alojz	Frizer	Očevija	061-327-778
23	Zubača Sead	Frizer	Vareš	
24	Žutić Šemsudin	Radio-TV servis	Vareš	061-104-509
25	Jozić Pero	Stolar	Ivančevo	
26	Zubača Enida	Frizer	Vareš	062-163-571
27	Mahmutović Derviš	Stolar	Stupni Do	
28	Ajanović Samir	Auto mehaničar	Dabravine	061-753-487
29	Alihodžić Vehbija	Stolar	Mižnovići	
30	Fatić Derviš	Internet portali	Budoželje	061-401-293
31	Šurkić Stjepan	Obrada metala	Pogar	
32	Tomić Radomir	Autopraonica	Vareš	061-793-032
33	Ibrišimović Edin	Stolar	Mijakovići	
34	Rožajac Elvis	Stolar	Ravne	061-836-445
35	Kovačević Alena	Proizvodnja peleta	Ponikva	062-410-406

36	Jusić Dženan	Izrada slika		
37	Parić Emina	Frizer	Vareš	061-623-763
38	Likić Huso	Stolar	Stupni Do	060-350-6623
39	Pajt Elvedin	Građevinski radovi	Budoželje	061-551-739
40	Likić Miralem	Stolar	Vareš	
41	Gogić Eugen	Kovač	Očevija	061-186-345
42	Berberović Lidija	Obrt	Pogar	
43	Stjepanović Mara	Obrt	Pajtov han	
44	Botić Selma	Frizer –promjena Rj. Od 2.12.2019.	Dabravine	
45	Budimlić Almer	Auto mehaničar	V. Majdan	061-028-880
46	Abadžija Anes	Proizvodnja peleta	V. Majdan	061-664-319
47	Hrustanović Amela	Optika "LENS"	Vareš	061-838-978
48	Kapetanović Samir	Stolarija "JAVOR-STIL"	Ravne	061-439-400

#### Registrovane trgovačke radnje

Broj:	Vlasnik:	Poduzeće:	Mjesto:	Telefon:
1	Ajanović Anesa	Trgovačka radnja "ANELA"	V. Majdan	062-748-126
2	Alihodžić Husein	Trgovačka radnja "Maloprodaja"	Mižnovići	
3	Beganović Sahudina	Trgovačka radnja "MOŠUS"	Vareš	062-552-241
4	Bešić Haris	Trgovačka radnja "BEŠIĆ"	Striježevo	
5	Bešić Mejra	Trgovačka radnja "MiS-Prom"	Vareš	061-105-554
6	Bešić Samir	Trgovačka radnja "NADŽA"	Striježevo	061-105-554
7	Franjić Dražan	Trgovačka radnja "FRANJIĆ", Mesnica	Vareš	061 757 283
8	Hercegovac Nura	Trgovačka radnja "RUNICE"	Striježevo	
9	Hodžić Edina	Trgovačka radnja "Mješovita roba"	Kokošćići	
10	Ljevak Ivona	Trgovačka radnja „Orhideja“, Cvjećara	Vareš	032-843-083
12	Kapetanović Mersiha	Trgovačka radnja "BAMBI"	Vareš	061-871-085
13	Kapetanović Zineta	Trgovačka radnja "KULA"	Vareš	
15	Likić Damir	Trgovačka radnja "LD&E"	Vareš	061-246-088



16	Petrović Anđelka	Trgovačka radnja "Petrović"	Pogar	062-764-945
17	Janjoš Zahida	Trgovačka radnja "DIJANA"	V.Majdan	061-866-343
18	Rožajac Marija	Trgovačka radnja "DAR"	Vareš	061-528-444
19	Musa Azra	Trgovačka radnja "MAJRA"	Vareš	
20	Smajić Fadil	Trgovačka radnja "Minimarket"	Dabravine	
21	Sučić Eugen	Trgovačka radnja „Poljoooprema“	Vareš	061-874-796
22	Žutić Fikreta	Trgovačka radnja "MRKVA"	Vareš	
23	Muratspahić Almin	Trgovačka radnja "HRID"	Budoželje	
24	Fatić Amra	Trgovačka radnja "Poljoprivredna trgovina " HERIĆI	Budoželje	
26	Zaimović Fadila	Trgovačka radnja "ZAIMOVIĆ-KRISTIĆ" VAREŠ	VAREŠ	
27	Botić Anesa	Trgovačka radnja "Auto dijelovi BOTIĆ"	Hodžići	061-448-942
28	Bajrić Nafiz	Trgovačka radnja "ĐEJNA"	Budoželje	

### Poljoprivredna djelatnost

Broj:	Ime i prezime:	Mjesto:	Vrsta djelatnosti:
1	Alihodžić Miralem	Mižnovići	Stočarstvo
2	Babić Dubravko	Strica	Prerada voća
3	Babić Josip	Zarudje	Stočarstvo
4	Bašić Adis	V. Majdan	Pčelarstvo
5	Begić Halid	Vareš	Stočarstvo
6	Begić Hasan	Vareš	Stočarstvo
7	Božić Srđan	Strica	Uzgoj ribe
8	Đurić Slobodan	Duboštica	Ljekovi
9	Franjić Ljerka	Strica	Stočarstvo
10	Karamustafić Sadudin	Kokošćići	Stočarstvo
11	Mirčić Marko	Pržići	Peradarstvo
12	Pašalić Milijan	Sjenokos	Stočarstvo
13	Zubača Sead	Striježevo	Stočarstvo
14	Hršumović Salem	Ligatići	Stočarstvo
15	Ahmedović Edin	Daštansko	Stočarstvo
16	Toičić Vukana	Strica	Stočarstvo

17	Eskić Kazafer	Ligatići	Pčelarstvo
18	Šimić Leon	Pogar	Stočarstvo
19	Musa Munever	Budoželje	Pčelarstvo
20	Josipović Ciprijan	Daštansko	Stočarstvo
21	Ibrišimović Edin	Mijakovići	Stočarstvo
22	Bešić Mahira	Striježevo	Stočarstvo
23	Bajramović Sifet	Vareš	Poljoprivreda
24	Ružić Krešimir	Pogar	Uzgoj svinja
25	Dusper Ivo	Mir - Vareš	Uzgoj svinja i proizvodnja povrća
26	Karamustafić Eldar	Kokošćići	Stočarstvo
27	Djaković Blaško	Vareš	Stočarstvo
28	Pajt Adis	Budoželje	Uzgoj mliječnih goveda
29	Kamenjaš Šerif	Pomenići	Pčelarstvo

#### Registrovani taksi prevoznici

Broj:	Ime i podaci:	Telefon:
1	ČURTIĆ (Muje) REJHAN ulica Zvijezda	061-797-110
2	ŠOKIĆ (Franje) MARIO Put mira br.14.	061-336-891

#### Prevoznici

Broj:	Ime i prezime:	Lokacija
1	Ahmedović Akif	Vareš
2	Ahmedović Daris	Vareš
3	Imamagić Adis	Vareš
4	Likić Ešref	Stupni Do
5	Ahmedović Dženan	Daštansko
6	Ahmedović Sanel	Daštansko
7	Šimić Mladen	Radoševići
8	Džido Ermin	Vareš